

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

BAŞKANLAR KURULUNA SUNULAN

YÖNETİM KURULU ÇALIŞMA RAPORU

17-18 MART 1995
ÇANAKKALE

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

BAŞKANLAR KURULUNA SUNULAN

YÖNETİM KURULU
ÇALIŞMA RAPORU

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi
ÇANAKKALE

Tarih:.....

Demirbaş No:.....1498

Tasnif No: 331.8806 Baş 95

Bilgi İşleri

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU

- 1- Bayram MERAL
- 2- Şemsi DENİZER
- 3- Enver TOÇOĞLU
- 4- Salih KILIÇ
- 5- Sabri ÖZDEŞ
- 6- Zeki KARA
- 7- Selahattin GÜNGÖR
- 8- H.Hüseyin KAYABAŞI
- 9- Selahattin ATAMAN
- 10- Adnan ÖZCAN
- 11- Bayram YILDIRIM
- 12- Orhan BALTA
- 13- Hüseyin KARAKOÇ
- 14- Hikmet ALCAN
- 15- Şevket YILMAZ
- 16- Zeki POLAT
- 17- Yener KAYA
- 18- Güral ERÇAKIR
- 19- Mithat SARI
- 20- Ali Ekber GÜVENÇ
- 21- Metin TIRYAKIOĞLU
- 22- Turgut YILMAZ
- 23- Tamer ERALAN
- 24- İbrahim EREN
- 25- Mustafa ÖZBEK
- 26- Behzat ERDAL
- 27- Nazım TUR
- 28- Fikret BARIN
- 29- Tevfik ÖZÇELİK
- 30- Faruk BARUT
- 31- Mahmut ÖZONUR
- 32- Ahmet TAMER
- 33- Ahmet BALAMAN
- 34- Sabri TOPÇU
- 35- Nurettin GİRGİNER
- 36- Turan UZUN
- 37- Atılay AYÇİN
- 38- Hasan BİBER
- 39- Cengiz TEKE
- 40- Mustafa BAŞOĞLU
- 41- Cemal BAKINDI
- 42- İzzet ÇETİN
- 43- Ziya SONAY
- 44- Fuat ALAN
- 45- Mustafa SOLMAZ
- 46- Önder KONULOĞLU

- TÜRK-İŞ Genel Başkanı
TÜRK-İŞ Genel Sekreteri
TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri
TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri
TÜRK-İŞ Genel Teşk. Sekreteri
TARIM-İŞ Genel Sekreteri
ORMAN-İŞ Genel Başkanı
TÜRKİYE MADEN-İŞ Genel Başkanı
GENEL MADEN-İŞ Genel Başkan Vekili
PETROL-İŞ Genel Başkanı
PETROL-İŞ Genel Sekreteri
TEKGIDA-İŞ Genel Başkanı
TEKGIDA-İŞ Genel Sekreteri
ŞEKER-İŞ Genel Başkanı
TEKSİF Genel Başkanı
TEKSİF Genel Sekreteri
DERİ-İŞ Genel Başkanı
AĞAÇ-İŞ Genel Başkanı
SELÜLOZ-İŞ Genel Başkanı
BASIN-İŞ Genel Başkanı
BASİSEN Genel Başkanı
BASS Genel Başkanı
ÇİMSE-İŞ Genel Başkanı
KRİSTAL-İŞ Genel Başkanı
TÜRK METAL Genel Başkanı
TÜRK METAL Genel Başkan Vekili
DOK GEMİ-İŞ Genel Başkanı
YOL-İŞ Genel Başkan Vekili
YOL-İŞ Genel Sekreteri
TES-İŞ Genel Başkanı
TES-İŞ Genel Başkan Vekili
TEZKOOP-İŞ Genel Başkanı
TÜRK KOOP-İŞ Genel Başkanı
TÜMTİS Genel Başkanı
DEMİRYOL-İŞ Genel Sekreteri
DENİZCİLER Genel Başkanı
HAVA-İŞ Genel Başkanı
LİMAN-İŞ Genel Başkanı
HABER-İŞ Genel Başkanı
SAĞLIK-İŞ Genel Başkanı
TOLEYİS Genel Başkanı
TÜRK HARB-İŞ Genel Başkanı
TGS Genel Sekreteri
BELEDİYE-İŞ Genel Başkanı
BELEDİYE-İŞ Genel Başkan Vekili
TÜRKSEN Genel Başkanı

S U N U Ş

Başkanlar Kurulu'muzun 18 Kasım 1994 tarihinde olağan olarak Antalya'da 26 Kasım 1994 tarihinde Büyük Yürüyüşü görüşmek üzere olağanüstü olarak Ankara'da yapılan toplantılarından bu yana meydana gelen gelişmeler ile gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerimiz, bu raporumuzda sizlere anahatlarıyla sunulmaktadır.

Ülke ekonomisinin 1994 yılında yaşadığı ciddi sıkıntıların 1995 yılının ilk iki ayını geride bıraktığımız şu günlerde de etkisini sürdürdüğü, Raporumuzun Ekonomik ve Sosyal Gelişmeler başlıklı birinci bölümünde yer almaktadır. İşçi hak ve özgürlükleri ile ilgili çalışmalar ise ikinci bölümde değerlendirilmektedir. Sosyal Güvenlik alanındaki çalışmalar üçüncü bölümde, eğitim çalışmaları dördüncü bölümde, teşkilatlanma çalışmaları ise beşinci bölümde yer almaktadır.

Raporumuzun altıncı bölümünde Araştırma Merkezi çalışmaları, yedinci bölümde hukuk çalışmaları, sekizinci bölümde basın ve halkla ilişkiler çalışmaları ve dokuzuncu bölümde dış ilişkiler çalışmaları özetlenmektedir.

Konfederasyonumuzun mali durumunu ortaya koyan "Mali Rapor" Raporumuzun son bölümünü oluşturmaktadır.

Çalışmalarımızı saygıyla bilgilerinize sunuyoruz.

YÖNETİM KURULU

İ Ç İ N D E K İ L E R

S U N U Ş

BÖLÜM I	:	EKONOMİK ve SOSYAL ALANDAKİ GELİŞMELER	
		- Ekonomik ve Sosyal Alandaki Gelişmeler.....	1
		- Kaynaklar - Harcama Dengesi ve Yatırımlar	1
		- Büyüme	2
		- 1995 Mali Yılı Bütçesi	4
		- Vergi Düzenlemeleri	10
		- Borçlama Politikası	14
		- İssizlik	15
		- Enflasyon	15
		- Gıda Harcaması.....	17
		- Özelleştirme.....	18
BÖLÜM II	:	İŞÇİ HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİ KORUMA ve GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI	
		- Türk-İş Başkanlar Kurulu (18 Kasım 1994 Antalya)	22
		- TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi(18 Kasım 1994)....	22
		- TÜRK-İŞ Olağanüstü Başkanlar Kurulu Toplantısı (23 Kasım 1994)	24
		- Büyük Ankara Yürüyüşü (26 Kasım 1994)	25
		- Genel Başkan Bayram MERAL'in Büyük Yürüyüş Hakkında Basın Açıklaması	26
		- Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun 1995 Mali Yılı Bütçe Kanun Tasarısı ve Büyük Yürüyüş Hakkında Açıklamaları	27
		- Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ'ın 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı Hakkında Değerlendirmesi	28
		- Genel Başkan Bayram MERAL'in Karabük Eylemi Hakkında Açıklaması (8 Kasım 1994).....	29
		- İşçi ve Sendikal Sorunların Tartışıldığı TV Programı (16 Kasım 1994).....	29
		- "Verimlilik ve Çalışma Hayatının Kalitesinin Geliştiril- mesinde İşbirliği ve Uzlaşma"Sempozyumu(21-22 Kasım 1994)..	30
		- TÜRK-İŞ "1995 Yılına Bakış" Sempozyumu (23 Kasım 1994).....	33
		- Zonguldak Mitingi (23 Kasım 1994)	34
		- "Zonguldak ve Madenlerin Geleceği " Konulu Program.....	35
		- Genel Başkan Bayram MERAL'in Öğretmenler Günü Hakkında Açıklaması (24 Kasım 1994)	35

- Genel Başkan Bayram MERAL'in "Özelleştirme Yasası" Hakkında Açıklaması (30 Kasım 1994).....	35
- Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ'ın Sırpların BiHAÇ'a Saldırması Hakkında Açıklaması (30 Kasım 1994).....	37
- Genel Başkan Bayram MERAL'in Basın Toplantısı	37
- "Çalışma Hayatının Sorunları" Konulu Televizyon Program....	38
- Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun Emeklilik Yaşının Yükseltilmesi Girişimleri Hakkında Açıklaması (2 Aralık 1994).....	38
- TÜRMOB "Özelleştirme ve Demokratikleşme"Paneli (10 Aralık 1994)	39
- HAK-İŞ'in ICFTU'ya Üyelik Başvurusunun Kabul Edilmemesi Hakkında TÜRK-İŞ Açıklaması (14 Aralık 1994).....	39
- TÜRK-İŞ'in 87 sayılı ILO Sözleşmesi'nin ihlali Nedeniyle Hükümet Aleyhine ILO'ya Başvurusu ve Başvurunun Kabulü...	40
- Genç Metal İşçileri 2.Büyük Kurultayı (18 Aralık 1994)..	41
- Genel Başkan Bayram MERAL'in TV Programındaki Konuşması (19 Aralık 1994).....	42
- Kamu Çalışanları Eylemi ve Eylem Sonrasındaki Gelişmeler Hakkında Genel Başkan Bayram MERAL'in Açıklaması (20 Aralık 1994).....	42
- Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti 12.Genel Kurulu (21-22 Aralık 1994)	43
- TÜRK-İŞ'in Avrupa Sosyal Şartı'nın Onaylanmayan Maddelerinin Bakanlar Kuruluna Onaylanması İsteği (22 Aralık 1994)	46
- Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun Özelleştirme Yasası Konusunda TV Konuşması (22 Aralık 1994).....	47
- Genel Başkan Bayram MERAL'in Onat KUTLAR'ın Ölümü Hakkında Açıklaması (30 Aralık 1994).....	48
- Genel Başkan Bayram MERAL'in Yeni Yıl Mesajı (30 Aralık 1994)	48
- Genel Sekreter Şemsi DENİZER'in Açıklaması(31 Aralık 1994).	49
- "Özelleştirme ve Karabük"konulu Açık Oturumu(5 Ocak 1995)..	50
- TÜRK-İŞ'in Sosyal,Siyasal ve Ekonomik Konular Hakkındaki Görüş ve Önerilerinin TBMM Başkanı ve Siyasi Partilere Verilmesi (11-13 Ocak 1995).....	51
- 1995 Yılında Türkiye'nin Ekonomi Gündemi Sempozyumu (13-16 Ocak 1995).....	52
- TÜRK-İŞ'in TUMTİS Üyesi İşçilere Yapılan Silahlı Saldırıyı Kınayan Açıklaması (16 Ocak 1995).....	53
- Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun "Sendikaların Özelleştirilen Kuruluşlara Talip Olmaları Hakkında Açıklamaları.....	53

		- Genel Başkan Bayram MERAL'in Adana Basın Toplantısı (22 Ocak 1995)	54
		- MHP Genel Başkanı Alpaslan TÜRKEŞ'in TÜRK-İŞ'i Ziyareti (26 Ocak 1995).....	55
		- Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun Paralı Muayene Uygulaması Hakkında Açıklaması(2 Şubat 1995).....	55
		- Toplu İş Sözleşmeleri	55-A
BÖLÜM	III	: SOSYAL GÜVENLİK ÇALIŞMALARI	
		- Sosyal Güvenlik Çalışmaları	56
BÖLÜM	IV	: EĞİTİM ÇALIŞMALARI	
		- Eğitim Çalışmaları.....	67
		- Sendikacılık ve Liderlik Eğitimi Seminerleri.....	67
		- Diğer Faaliyetler	67
		- Çalışan Çocuklar Bürosu Çalışmaları.....	69
		- Kadın İşçiler Bürosu Faaliyetleri.....	72
BÖLÜM	V	: TEŞKİLATLANDIRMA ÇALIŞMALARI	
		- Teşkilatlandırma Çalışmaları	77
		- Kooperatifçilik Çalışmaları	78
		- Tüketicinin Korunması Çalışmaları	79
BÖLÜM	VI	: ARAŞTIRMA MERKEZİ ÇALIŞMALARI	
		- Araştırma Merkezi Çalışmaları	80
BÖLÜM	VII	: HUKUK MERKEZİ ÇALIŞMALARI	
		- Büro Çalışmaları.....	81
		- Davalarımız.....	83
BÖLÜM	VIII	: BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER ÇALIŞMALARI	
		- Basın ve Halkla ilişkiler Çalışmaları	84
BÖLÜM	IX	: DIŞ İLİŞKİLER	
		- Dış ilişkiler.....	85
		- C.S.C. Genel Kurulu	85
		- ICFTU/APRO-JIL İnsancıl Ekonomi Bölgesel Semineri.....	85
		- Mısır İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile Temaslar.....	86

- Jııaf Daveti	86
- TUAC Sendikal Danışma Toplantısı	87
- ICFTU Yönetim Kurulu Toplantısı	87
- ETUC Yönetim Kurulu Toplantısı	88
- Sudan işçi Sendikaları Konfederasyonu Ziyareti.....	88
- Azerbaycan işçi Sendikaları Konfederasyonu ile Yapılan Temaslar.....	89
- HİSTADRUT Genel Kurulu	89
- TÜRK-İŞ'in Hükümet Aleyhine Yaptığı Şikayet Başvurusu ILO Yönetim Kurulu Tarafından Kabul Edildiği	90

BÖLÜM X : MALİ RAPOR

I- EKONOMİK VE SOSYAL ALANDAKİ GELİŞMELER

1995 yılının ilk çeyreğini geride bırakmak üzere olduğumuz şu günlerde ülke ekonomisinin 1994 yılında yaşadığı ciddi sıkıntılar devam etmektedir. Uygulanmaya çalışılan istikrar programı ülke ekonomisini durma noktasına getirmiş bulunmaktadır. Reel ekonomide görülen tıkanıklık öncelikle çalışanları olumsuz etkilemekte, reel ücretlerin düşürülmesi yanı sıra işsizlik yaygınlık kazanmaktadır.

Gelir bölüşümü olabildiğince bozulmakta, iç talebi kısma ve kamu açıklarını kapatma adı altında reel ücretler düşürülürken, belirli bir kesime sermaye aktararak çözüm yolu aranmaya çalışılmaktadır. 1980'li yıllardan buyana uygulanmaya çalışılan bu ve benzeri politikaların çıkmaz olduğu anlaşılmış olmasına rağmen uygulama devam ettirilmektedir.

1994 yılı; büyümenin eksi yüzde 3.8 olduğu, yatırım harcamalarının kamu kesiminde reel olarak yüzde 28.5, özel kesimde yüzde 10.6 gerilediği, kapasite kullanım oranlarının yüzde 60'lara kadar düştüğü; işten çıkartmaların yoğun olarak yaşanıp, yatırımlarında durmasıyla işsizliğin yüzde 20'ye çıktığı iç borç stokunun bir yıl öncesine göre (356 trilyon) iki katına yükseldiği, dış borçların 67 milyar dolara ulaştığı, faiz oranlarının anormalleştiği, enflasyonun Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırarak tüketici fiyatlarıyla yüzde 125,5, toptan eşya fiyatlarıyla yüzde 149,6 'ya yükseldiği, geniş halk kesimlerinin satın alma gücünün düşürüldüğü, ücretlerde yüzde 35'lere ulaşan reel gerilemenin yaşandığı, Türk Lirasının yabancı paralar karşısında yüzde 200'lere varan oranlarda değer kaybettiği, bütün bunlara karşılık olarak dış ticaret açığı, ödemeler dengesi ve kamu kesimi borçlanma gereğinde düzelmeye sağlandığı bir yıl olarak geride kalmış bulunmaktadır.

"5 Nisan Kararları"nın uygulamaya konulduğu günden buyana geçen sürede meydana gelen gelişmelerle ekonominin girdiği bu darboğazdan çıkmak için başta çalışan kesim olmak üzere, dar ve sabit gelirli geniş halk kesimleri özveri göstermek zorunda bırakılmıştır.

1995 yılının geride bırakılan iki ayında da sıkıntılar ve olumsuzluklar artan şekilde devam etmektedir.

KAYNAKLAR-HARCAMALAR DENGESİ VE YATIRIMLAR

1994 yılında ciddi bir krize giren ülke ekonomisi genel dengeleri de alt üst ederek 1993 yılındaki sağlıksız, tüketime dayalı ve dış kaynakla gösterdiği gelişmenin tersine önemli ölçüde daralmıştır.

1994 yılında toplam kaynakların reel olarak yüzde 9.0 oranında daralmasına karşın 1995 yılında yüzde 5.1 oranında artması beklenmektedir. Bu gelişmenin yüzde 4.4 GSMH büyümesi ve dış kaynakla sağlanması hedeflenmektedir.

Geçtiğimiz yıl, ekonomideki kriz, 5 Nisan Kararları ve yüzde 150'ler düzeyine çıkan enflasyon, tüketim harcamalarını reel olarak geriletirken (-yüzde 3,1), kamu tüketim harcamaları da yüzde 2.8'lik bir gerileme göstermiştir.

Krizden kurtulma çabaları çerçevesinde, harcamalar içinde kısıtlamaya gidilen en önemli olgu, işsizliğin dayanılmaz boyutlara ulaştığı ortamda yatırım harcamaları ve özellikle kamu kesimi yatırımları olmuştur. 1994 yılı için toplam yatırımların yüzde 26.3, sabit sermaye yatırımlarının yüzde 15.7 oranında gerilemesi beklenmektedir. Söz konusu gerilemeler kamu kesiminde Toplam Yatırım olarak yüzde 41.5, Sabit Sermaye Yatırımları olarakta yüzde 28.4 oranında gerilemiştir. Özel kesim yatırımlarındaki gerileme ise sırasıyla yüzde 20.7, ve yüzde 10.6 olmuştur.

1995 yılında yüzde 15.7 oranında gerileyen Sabit Sermaye Yatırımlarının yüzde 6.1 düzeyinde artırılması hedeflenmekte, bunun kamu kesiminde yüzde 5.9, özel kesimde yüzde 6.2 olması beklenmektedir.

Ülke ekonomisinin büyümesinde önemli bir etken olan yatırımların böylesine gerilemesinin yanında, sektörel dağılımına bakıldığında kamu yatırımlarının ağırlıklı olarak enerji ve ulaştırma, haberleşme sektörlerinde yüzde 16.1 ve yüzde 35.1 olarak gerçekleştiği, toplam kamu sabit sermaye yatırımları içinde imalat sanayi payının yüzde 2.9, eğitimin yüzde 9.1, sağlığında yüzde 3,5'lik pay aldığı görülmektedir. Özel kesim sabit sermaye yatırımlarında ise 1992 (%31.5), 1993 (%32.8)de olduğu gibi ağırlığı konut sektörünün yüzde 41.3 ile aldığı, imalat ve ulaştırma -haberleşmenin yüzde 17.3 ve 17.4 ile konut sektörünü takip ettiği görülmektedir. 1995 yılında da özel sektör sabit sermaye yatırımları içinde yüzde 51.5'lik oranla konut sektörünün ilk sırayı alması beklenmektedir. Yine 1995 yılında kamudaki sabit sermaye yatırımlarının içinde ulaştırma sektörünün yüzde 28.7 ile ilk sırayı alması beklenmektedir.

SEKTÖRLER İTİBARIYLA SABİT SERMAYE YATIRIMLARINDAKİ DEĞİŞİM (%)

	<u>KAMU SEKTÖRÜ</u>		<u>ÖZEL SEKTÖR</u>	
	<u>1993</u>	<u>1994</u>	<u>1993</u>	<u>1994</u>
Tarım	9.5	-20.5	38.1	-18.1
Madencilik	-21.3	-34.5	15.5	22.9
İmalat	-33.5	-39.7	25.6	-16.5
Ulaştırma	9.3	-35.9	-69.7	-42.5
Turizm	25.7	-37.4	-17.5	- 5.2
Konut	- 2.6	8.6	20.0	4.5
Eğitim	37.6	-32.7	18.6	- 2.6
Sağlık	30.6	-36.8	17.0	- 2.8
Enerji	- 8.8	- 8.1	- 2.0	-15.0
Diğer Hizmetler	6.0	-27.1	9.0	- 3.1
Toplam	5.6	-28.4	26.8	- 10.6

BÜYÜME

Türkiye ekonomisinin büyüme performansındaki istikrarsızlık 1994 yılında yeni bir boyut kazanmıştır. Geçmiş yıllarda göz önüne alındığında program hedeflerindeki sapmalar olağan hale gelmiş, ancak 1994 yılında son yılların en kötü yılı yaşanmıştır. 1988'de yüzde 3.6, 1989'da yüzde 1.9, 1990'da yüzde 9.9, 1992'de yüzde 6.4 ve 1993'te yüzde 7.6'lık reel büyüme kaydeden ekonomi 1994 yılında ciddi bir krize girmiştir. Hedef açıklandıktan sonra iki kez revize edilen hedefe göre ekonominin yılın tamamında yüzde 3.8'lik reel gerileme göstermesi beklenmektedir.

Hükümetin 1994 yılı için öngörülen yüzde 4.5'lik büyüme hızına karşın aşağıda da görüleceği üzere Gayri Safi milli Hasıla yılın birinci üç aylık dönemi itibariyle yüzde 3.5 büyüme gösterirken, ikinci üç aylık dönemde finans sektöründeki krizin reel sektörlere sıçraması ve istikrar tedbirleri olarak 5 Nisan Kararları sonrasında öngörünün revize edilip büyüme hızının eksi yüzde 1.6 gerilemeye dönüştürülmesine rağmen büyüme hızı yüzde 10.3 gerileme göstermiştir. Üçüncü üç aylık dönem itibariyle gerileme yüzde 8.6 düzeyindedir. İkinci ve üçüncü üç aylık dönemdeki gerçekleştirmeler yılın tamamı için beklenen yüzde 3.8'lik gerileme hedefinin daha yüksek olacağını göstermektedir.

Gayri Safi milli Hasılada bu gelişmeler meydana gelirken alt sektörler itibariyle GSMH içinde yüzde 3.6 payı olan İthalat Vergisi krizin etkisiyle ve ithalatın kısılmasıyla ikinci üç aylık dönemde yüzde 50.3, daha sonraki dönemde yüzde 48.2, diğer bir ifadeyle yarı yarıya gerilemiştir. Yine GSMH içinde yüzde 20'ler düzeyinde paya sahip olan sanayi sektörü ikinci ve üçüncü üç aylık dönemde sırasıyla yüzde 11.9 ve yüzde 8.3 gerilemiştir. Aynı şekilde GSMH içinde yüzde 18'ler düzeyinde payı olan Ticaret sektörü sırasıyla yüzde 16.0 ve yüzde 9.8 gerilemiştir.

GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILA BÜYÜME HIZI (%)

SEKTÖRLER	1993 TOPLAMI	1.ÜÇ AY	2.ÜÇ AY	1994
				3.ÜÇ AY
Tarım	-2.2	-1.1	-2.4	-5.1
Sanayi	8.2	6.4	-11.9	-8.3
İnşaat	-6.4	2.9	-2.1	-0.3
Ticaret	11.3	6.8	-16.0	-9.8
Ulaştırma	8.7	-3.1	-8.2	-5.3
Haberleşme				
Mali	-0.4	-0.4	-0.7	-2.1
Müesseseler				
Konut	2.8	2.9	3.0	3.0
Serbest Meslek ve Hizmetler	6.3	3.7	-9.6	-6.7
Devlet	1.6	3.4	3.4	-1.9
Hizmetleri				
Kar Amacı Olmayan Özel Hizm.Kur.	3.0	-8.6	-0.6	-1.9
İthalat Vergisi	32.8	14.2	-50.3	-48.2
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	7.5	4.3	-11.3	-7.9
Gayri safi Milli Hasıla	7.6	3.5	-10.3	-8.6

* Kaynak : DİE (Sabit Fiyatlarla, 1994 Yılı Tahmin)

1995 YILI MALİ BÜTÇESİ

1995 yılının bir geçiş programı olduğu ve bu hedefler doğrultusunda hazırlandığı belirtilen 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu geçtiğimiz yıllarda yaşanan Bütçedeki sapmalar ve mevcut durum (siyasi ve ekonomik belirsizlikler, güvensizlik ortamı) göz önüne alındığında gerçekleştirilmesi mümkün görülmeyen hedefler içermektedir.

1995 yılı bütçesi genel hatları ile değerlendirildiğinde; bütçenin mevcut olan sosyal devlet kavramını yok etmeye yönelik çalışmaların yeni bir halkası olduğu gözlenmektedir.

Genel Bütçenin gelirleri incelendiğinde dahi yeni vergisel yükler getirmekten kaçınıldığı, yıllardır uygulanan dolaysız vergiler aleyhine sürdürülen politikaların devam ettirildiği, sermayeye ve kayıt dışı ekonomiye hiçbir yeni vergi yükümlülüğü getirilmediği görülmektedir.

1995 Mali Yılı Konsolide Devlet Bütçesi 1 Katrilyon 342 trilyon lira olarak bağlanmıştır. Bunun I katrilyon 336 trilyon liralık bölümünü Genel Bütçe, 145 trilyon 606 milyarlık bölümünü katma bütçe oluşturmaktadır.

Buna karşılık Genel Bütçenin gelirleri 1 katrilyon 127 trilyon lira olarak tahmin edilmektedir. Gelir ve giderler arasındaki fark net borçlanma hasılatı ile karşılanacaktır. 1 Katrilyon 342 trilyon liralık harcama karşılığı 1 katrilyon 133 trilyon liralık gelir ve sonuçta 209 trilyon açık beklenmektedir. Mevcut ekonomik politika ve bütçe hedefleri ile açık hedefinin tutturulması mümkün görülmemektedir.

BÜTÇE GELİRLERİ

Genel Bütçe gelirlerinin 1 katrilyon 127 trilyon lira olacağı, bunun; 880 trilyon lirasının vergi gelirlerinden sağlanacağı, 74 trilyon lirasının vergi dışı normal gelirlerden, 173 trilyon lirasının, özel gelirler ve fonlardan sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Vergi Gelirleri	880	trilyon lira
Vergi Dışı Normal Gelirler	74	trilyon lira
Özel Gelirler ve Fonlar	<u>173</u>	<u>trilyon lira</u>
Genel Toplam...	1.127	trilyon lira

***Vergi Gelirlerinin Dağılımı**

880 trilyon lira olarak hedeflenen vergi gelirlerinin dağılımı, yükün kimlerin sırtında olduğunu daha açık ortaya koymaktadır.

Vergi gelirleri içindeki en büyük pay 346 trilyon 200 milyar lira ile gelirden alınan vergilerden oluşmaktadır. Bu vergilerin ise yüzde 86.4'ü yani 299 trilyon lirası gelir vergisinden oluşmaktadır. Kurumlar vergisinin payı ise 47.2 trilyon liradır. Diğer bir anlatımla gelirden alınacak verginin yalnızca yüzde 13.6'sı Kurumlar Vergisinden oluşmaktadır. Kurumlar Vergisinin vergi sistemi içindeki ağırlığı iyice azaltılmaktadır.

Servetten alınan vergiler ise 7.9 trilyon olarak hesaplanmaktadır.

Vergi gelirlerinin dağılımında son yılların en adaletsiz dağılımı 1995 yılında gerçekleşecektir. Dolaysız vergilerin vergi gelirleri içindeki payı son yılların en düşük değeri olan yüzde 40'a gerileyecektir.

Vergiye geniş halk kesimlerine yayan, gerçekten ödemesi gereken sermaye kesimini kayıran, az kazananın az, çok kazananın çok vergi alınmasını engelleyen, en haksız ve adaletsiz vergi olan dolaylı vergiler 1995 yılında vergi gelirlerinin yüzde 60'ını oluşturacaktır.

Bu şekilde 1994 yılında bir defaya mahsus alınan Net Aktif Vergisi, Ekonomik Denge Vergisi telafi edilmeye çalışılacaktır.

Bütçe Kanununa göre Mal ve Hizmetlerden Alınan Vergilerin 363.9 trilyon liraya, Dış Ticaretten Alınan Vergilerin de 146.9 trilyon liraya ulaşması beklenmektedir.

Vergi gelirlerinin dağılımı geçen yıla göre incelendiğinde de yükün kimlerin sırtına vurulacağı görülmektedir. Bir önceki yıl tahsilat tahminine göre Bütçe vergi gelirleri artışı yüzde 47.9 olarak belirlenirken., gelirden alınan vergilerdeki artış yüzde 38.5 olacağı tahmin edilmektedir. Ancak burada dikkati çeken Gelir Vergisindeki beklenen artışın yüzde 59 olmasına karşın, Kurumlar Vergisinde yalnızca yüzde 12.4 artacağıdır.

Mal ve hizmetlerden alınan vergilerde, ortalama beklenen vergi artışının çok üzerinde yüzde 66.5'tir. Bu rakamlarda dolaylı vergilerin vergi gelirleri içindeki payının artırılacağını ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan Konsolide Bütçe İçinde Vergi Gelirleri 1994 hedefi 473 trilyon iken 1995 beklentisi 880 trilyondur. Buna göre vergi gelirlerindeki artış yüzde 86 olarak beklenmektedir. Bununla birlikte vergi gelirlerindeki adaletsiz dağılım aynen korunacaktır.

GENEL BÜTÇENİN GELİRLERİ

(Milyar TL)

Vergi Gelirleri	880.000
-Gelirden Alınan Vergiler	346.200
Gelir Vergisi	299.000
Kurumlar Vergisi	47.200
Servetten Alınan Vergiler	7.900
Motorlu Taşıt Vergisi	6.500
Veraset ve İntikal Vergisi	1.400
-Mal ve Hizmetlerden Alınan	363.900
Alınan Vergiler	
-Dış Ticaretten Alınan	
Vergiler	146.900
-Kaldırılan Vergi Artıkları	15.100
Vergi Dışı Normal Gelirler	74.000
Özel Gelirler ve Fonlar	<u>173.000</u>
Genel Toplam.....	1.127.000

BÜTÇE HARCAMALARI

1995 Mali Yılı Bütçesinde Konsolide Bütçe Ödenekleri Toplamı 1.341.978 milyar lira olarak belirtilmektedir. Bunun 426.540 milyar lirası personel, 125.124 milyar lirası diğer cari olmak üzere 551.664 milyar lirası toplam cari harcamalardır.

89.275 milyar lira yatırımlara ve 701.038 milyar lira transfer harcamalarına ayrılmıştır.

Görüldüğü gibi bütçe harcamaları içinde en büyük pay transfer harcamalarına ayrılmıştır. Konsolide Bütçe Toplamının yüzde 52'si transfer harcamalarına girmektedir. Vergi gelirlerinin ise yaklaşık yüzde 80'ini transfer harcamaları yok etmektedir. İç ve Dış borçlanmanın büyük boyutlara ulaşması ve borçlanmanında yüksek maliyetlerle yapılması bu sonucu doğurmuştur.

Transfer ödeneklerinin yaklaşık 400 trilyon lirası borç faizlerine ayrılmıştır. Diğer bir anlatımla bütçenin üçte biri borç faizlerine gidecektir. Borç faizleri aynı zamanda neredeyse personel harcamaları kadardır. Bu noktada bile tasarruf tedbirleri personel üzerinde yoğunlaştırılmak istenmektedir. Servis hizmetlerinin ücretlendirilmesi, emekli dul ve yetimlerin ilaç katılım paylarını artırmaya yönelik yetki, boşalan memur ve işçi kadrolarının iptal edilmesi, geçici işçi çalıştırılmasının kısıtlanması, yeni personel alımının durdurulması şeklinde düzenlemeler borç faizlerini rahat ödeyebilmek için alınan tedbirlerdir.

Bütçe içinde yatırım harcamalarının payı yalnızca 6.7'dir. 12.707 milyar lirası dış proje kredisi olmak üzere 1995 yılında yatırımlara ayrılan pay 89.275 milyar lira olacaktır.

1995 yılında da kamunun yatırımlardan uzaklaşması doğrultusundaki tercih açıkça görülmektedir. Yapılacak yatırımlar içinde Milli Eğitim 10.263. milyar lira ile en yüksek payı alırken, 4.227 milyar lira ile sağlık ikinci sırayı almaktadır.

1995 MALİ YILI BÜTÇE KANUNU TASARISI (Milyar TL)

	Cari Toplam	Yatırım Toplamı	Transferler	Genel Toplam
Genel Bütçe	463.027	38.430	834.519	1.335.976
Toplamı				
Katma Bütçe				
Toplamı	88.637	50.844	6.125	145.606
Toplam	551.664	89.275	840.644	1.481.583
Hazine Yardımı	--	--	139.606	139.606
Konsolide Bütçe				
Toplamı	551.664	89.275	701.038	1.341.977

Konsolide bütçe ödenekleri, 1995 Mali Yılı Bütçe Gerekçesinde yer alan İdari-Fonksiyonel dağılım açısından incelendiğinde ödeneklerin en büyük bölümü yüzde 29.2 ile Konsolide Borç Faiz Ödemelerinden oluşmaktadır. Genel Hizmetler yüzde 24.6 pay ile ikinci sırayı alırken, Savunma yüzde 13.9'luk pay almaktadır.

Konsolide bütçe ödenekleri içinde Eğitim yüzde 13.6 pay alırken, sağlık ödeneklerinin payı yüzde 3.7'dir.

1995 yılının bir Geçiş Programı olduğu ve bu hedefler doğrultusunda hazırlanan 1995 Mali Yılı Bütçe hedefleri gerçekleşmemektedir.

Bilindiği gibi 1994 yılında yaşanan krizle Program ve Bütçede öngörülen hedefler ortadan kalkmıştır. Üretim ve kapasite kullanım oranları büyük ölçüde düşmüş, geniş halk kesimlerinin reel gelirleri önemli ölçüde geriletilmiştir. 1994 yılında büyüme oranı Programda yüzde 4.5 olarak belirtilirken, negatif değerler dönüşmüş yılın tamamında tahmini olarak yüzde -3.8 oranında küçülmüştür.

1995 yılında ise büyüme oranı tekrar pozitif olarak yüzde 4.4 düzeyinde hedeflenmektedir.

1994 yılında ekonomideki tıkanıklık, mali piyasalardaki belirsizlikler, dış piyasalardan borçlanamaz duruma düşürülmesine neden olmuştur. Kamu kesimi açıklarını kapatmak için dış piyasadaki borçlanamayınca, iç piyasaya yönelmiş ve faiz oranları bu nedenle aşırı oranda yükselmiştir. Bu gelişmeler ekonomik krizin daha da derinleşmesine yol açmış, enflasyon yüzde 150 düzeyine çıkmıştır.

Sonuç itibarıyla Türkiye ekonomisi 1994 yılında daralmış, toplumun büyük kesimine ağır yükler getirmiştir. 1995 yılı Programı ve bu doğrultuda hazırlanan Bütçe hala 1994 yılının yaralarını kapatacak önlemleri almakta yetersiz kalmaktadır.

Piyasalarda meydana gelen dalgalanma ve dengesizliklerin nedenleri, sonuçları ve alınacak önlemler üzerinde durmak gerekmektedir. Zira, görünen ekonomide ciddi bir tıkanıklığın hala devam ettiği görülmektedir.

Piyasalardaki dengesizliklerin temelinde; ekonominin makro dengelerinde yatan ciddi sorunlar bulunmaktadır.

Uzun süredir Türkiye'nin gündeminde önemli bir problem olarak yer alan ve kronik bir nitelik kazanmış olan istikrarsızlık bulunmaktadır. Uzun süren istikrarsızlığın yarattığı belirsizlikler ise ekonomik gelişme alanında olumsuz sonuçlar vermekte ekonomik ve sosyal sorunların her geçen gün daha da ağırlaşmasına neden olmaktadır.

1995 yılı Bütçesi köklü çözümler üretmekten uzak ekonomik ve sosyal sorunları büyütecek niteliktedir.

Öte yandan bilindiği gibi Konfederasyonumuz 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı üzerindeki görüşlerini ve değişiklik taleplerini 16 Kasım 1994 tarihinde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına gönderilmişti. Raporun Hukuk

bölümü çalışmaları içerisinde yer alan söz konusu görüş ve önerilerle ilgili maddelerin 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunundaki şekilleri ise şöyledir.

1) 7.Maddenin (f) Fıkrası ;

"Toplu İş Sözleşmeleri Gereğince işçilere ödenecek 4 üncü ve 5 inci Dilim Ücret Zamları Karşılama Ödeneği;

Konsolide Bütçeye dahil idareler ile transfer, tertibinden yardım alan kuruluşlarda çalışan işçilere toplu iş sözleşmelerine göre 1994 yılında ödenmeyen 4 üncü ve 5 inci dilim ücret zamlarını karşılamak üzere Maliye Bakanlığı bütçesinin (930 - 08 - 3 - 367- 900) tertibindeki ödenekten, kuruluş bütçelerindeki mevcut veya yeniden açılacak tertiplere aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir."

2) "Resmi Taşıtlar" başlıklı 12.Madde :

(b) fıkrası; "Resmi taşıtların veya taahhüt yoluyla kiralanan taşıtların kamu görevlilerinin zamanında işbaşı olmalarını teminen servis hizmetlerinde kullanılması halinde; yararlanmak isteyen devlet memurları ile diğer kamu görevlilerinden servis ücreti alınır. 1995 yılında alınacak aylık ücret servis hizmetinin verildiği il veya ilçe belediyece tespit edilen yirmi adet bilet bedelinin yarısı kadardır."

(d) fıkrası ; "Resmi taşıtların kamu görevlilerince kullanılması ve ticari taşıtlardan yararlanılması hususları ile ilgili olarak hizmet konularını görevlendirilecek personeli, taşıtların devir ve tesliminde ve ticari taşıtların ücretlerinin ödenmesinde kullanılacak belgeleri tespiti, sınırlamalar koymaya, servis araçlarından yararlanan personelden tahsil edilecek bedellere ilişkin düzenlemeleri yapmaya ve diğer esas ve usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

3) "İlaç Katılım Payları"Başlıklı 15.Madde :

Memurların, emeklilerin, dul ve yetimlerin ilaç katılım payı olarak ödedikleri oranları, % 30'a kadar artırma yetkisi Maliye Bakanlığına verilmiştir.

4) "İl Özel İdarelerine Aktarılabak Yatırım ve İşçilik Ödenekleri" başlıklı 22.madde :

"Genel ve katma bütçeli kuruluşlarca yürütölen hizmetlerin il özel idarelerince yerine getirilmesi halinde, bu işlerle ilgili kuruluş bütçelerinde yer alan yatırım ve işçilik ödeneklerinin, il özel idarelerine ödenmek üzere bu kuruluş bütçelerinde mevcut veya yeniden açılacak mahalli idarelere yapılacak ödemeler tertibine aktarmaya kuruluşların teklifi üzerine Maliye Bakanlığı yetkilidir".

5) "Döner Sermaye Gelirleri"başlıklı 32.madde :

Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere bağılı döner sermayeli işletmelerin aylık Gayri safi hasılatının %10'u genel bütçeye irat kaydedilir. Bütçeye gelir kaydedilecek oranı döner sermayeler veya işletmeleri itibariyle % 35'ine kadar yükseltmeye, geçmiş ve cari yıl karlarını Hazineye yatırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

6) "Kadroların Kullanımı" başlıklı 50.madde :

Maddenin (b) fıkrasında, hemen tüm kamu kurumlarını kapsayacak biçimde, anılan kurumların sürekli işçi kadrolarından 31.12.1994 tarihi itibarıyla boş olanlar ile bu tarihten sonra boşalacak olanların iptalini, Başbakanın izniyle Maliye Bakanı yerine getirecektir, hükmüne yer verilmektedir.

Maddenin (d) fıkrasında da, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik ve müesseselerdeki serbest memur kadroları ile sürekli işçi kadrolarından 31.12.1994 tarihi itibarıyla boş olanlar ile bu tarihten sonra boşalacak olanların açıktan atama amacıyla kullanılması İçişleri Bakanlığının iznine bağlanmaktadır.

7) "İşçilik Ödenekleri ve Geçici İş Pozisyonları" başlıklı 52.madde

Maddenin (a) fıkrasında, genel bütçeye dahil dairelerle, katma bütçeli idareler, sürekli işçileri ile 30 işgününden fazla süre ile çalıştırdıkları geçici işçileri, bütçelerinde ilgili bölümünde yer alan personel giderleri harcama kalemindeki ödemeleri aşmayacak sayıda ve süre ile istihdam edebilirler şeklinde düzenleme yapılarak,, sürekli ve geçici işçilere bütçede tertiplenen ödeneği aşacak şekilde fazla çalışma yaptırılamaz hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, kurumlar bütçelerinde tertip edilen ödenek ile sınırlı olmak üzere yıl içinde aylar itibarıyla çalıştıracakları geçici işçilerin sayılarını, bunların çalıştırılacakları birimlere göre dağılımını gösteren cetvelleri, yapılan hesaplamalarla birlikte Ocak ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına vize ettirmek zorundadırlar.

Aynı maddenin (c) ve (d) bentlerinde KİT ve bağlı ortaklıkları ile il özel idareleri ve belediyelerin de 1995 yılı içinde geçici işçi çalıştırmaları benzer kurallarla kısıtlanmış ve Maliye Bakanlığınca vize işlemi yapılmadan geçici işçi çalıştırılamayacağı belirtilmiştir.

8) "Tasarıdaki geçici işçiliğin üç ay süre ile sınırlandırılması Kanun metninde yer almamaktadır.

9) İşçi statüsünde personel istihdamını kaldırmaya yönelik Tasarıdaki 55.madde, kanun metninde yer almamaktadır.

10) Tasarıdaki madde yumuşatılarak; "Bu tür yerlerde, genel katma, döner sermaye ve fon bütçelerinden ücreti ödenmek üzere 1995 yılında ilk defa istihdam edilecek, yeni personel görevlendirilemez "hükmü" getirilmiştir.

11) Tasarıdaki 72.maddede yer alan; 6772 sayılı Yasa uyarınca, kamuda çalışan işçilere verilen yılda iki maaş tutarındaki ikramiye uygulamasının 1995 mali yılında yapılmayacağı şeklindeki hüküm kanun metninden çıkarılmıştır.

- VERGİ DÜZENLEMELERİ

1995 Yılı Konsolide Bütçesinde yer alan öngörüler doğrultusunda yeni vergi düzenlemeleri de yürürlüğe girmeye başlamıştır. Dolaylı vergileri artırmaya yönelik akaryakıt tüketim vergileri, katma değer vergisi oranlarında düzenlemeler yapılmakta, yeni kaynak arayışları sürdürülmekte, ancak kayıt dışı ekonomiyi vergilendirmeye yönelik hiçbir ciddi adım atılmamaktadır. Yapılan düzenlemelerden önemli bir tanesi 2 Ocak 1995 tarihinde Maliye Bakanlığı tarafından 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda yer alan yetkiye dayanılarak "Gelir Vergisi Genel Tebliği"nin yayınlanmasıdır. söz konusu tebliğin önemli bazı düzenlemeleri şu şekildedir:

* 193 sayılı Gelir Vergisi kanununun mükerrer 123.maddenin 4.fıkrasına göre, 1995 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere 10 milyon liraya kadar olan tutarlar dikkate alınmaksızın Gelir Vergisi dilimleri 1994 yılı yeniden değerlendirme oranında (%107.6) artırılmak suretiyle yeniden hesaplanmıştır.

*1994 yılında ücretlileri çok yakından ilgilendiren ve %25 oranında vergi uygulanan ilk gelir dilimi 75 milyon liradan 150 milyon liraya çıkarılmıştır. Oysa yeniden değerlendirme oranı (%107.6) gerçekten uygulandığı durumda ilk dilimin 155.700.000.-lira olması gerekir. Uygulanmayan 5.7 milyon liranın ücretliler açısından vergi kaybı 1.425.000.-liradır.

* 1.425.000.-liralık vergi kaybına karşılık özel indirim adı altında 600.000.-liralık aylık indirim tutarı 900.000.-liraya çıkarılarak, çalışanlara 900.000.-lira yıllık avantaj sağlandığı ileri sürülmektedir.

1995 takvim yılına ait gelirler yeni düzenlemeye göre;

150.000.000 liraya kadar				%25
310.000.000 liranın	150.000.000 lirası için	35.500.000 lira, fazlası		%30
620.000.000 liranın	310.000.000 lirası için	85.500.000 lira, fazlası		%35
1.240.000.000 liranın	620.000.000 lirası için	194.000.000 lira fazlası		%40
2.490.000.000 liranın	1.240.000.000 lirası için	442.000.000 lira fazlası		%45
4.980.000.000 liranın	2.490.000.000 lirası için	1.004.500.000 lira, fazlası		%50
4.980.000.000 liradan fazlasının	4.980.000.000 lirası için	2.249.500.000 lira fazlası		%55

nispetinde vergilendirilecektir..

*İlk vergi dilimine uygulanan oran görüldüğü gibi %25 olarak bırakılmaktadır.

* Düz hesap yapmak adı altında ilk vergi dilimini geçen her mükelleften 1.425.000.-lira fazla vergi alınacaktır.

* İlk gelir diliminin 1986 yılı düzeyini koruyabilmesi için 1995 yılında 150 milyon değil, en az 345 milyon lira olması gerekmektedir.

Ayrıca 94/6300 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen diğer maktu had ve tutarlar aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

1) Küçük Çiftçi Muaflığına İlişkin Yıllık Satış Tutarı Ölçüsü ve Çiftçilerde Götürü Gider Usulünde Vergilendirmeye İlişkin Tutar :

- Daha önce 100 milyon lira olarak uygulanan küçük çiftçi muaflığı 200 milyon liraya

- Götürü gider usulüne göre vergilendirilen zirai kazanç tutarlarına 200 milyon liradan, 1994 takvim yılı için 400 milyon liraya yükseltilmiştir.

1994 takvim yılı hasılatı 400 milyon lirayı aşmayan çiftçilerin bu yıla ilişkin kazançları, götürü gider usulüne göre tespit edilebilecektir.

2) Gayrimenkul Sermaye İratlarında İstisna Tutarı

Daha önce 6 milyon lira olarak uygulanan Gayrimenkul Sermaye İratlarındaki istisna tutarı 1994 takvim yılı iratlarına uygulanmak üzere 12 milyon liraya yükseltilmiştir.

Buna göre, mesken olarak kullanılan binalardan 1994 yılında elde edilen kira gelirlerine bu istisna tutarı uygulanacaktır.

3) Özel İndirim Tutarları

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 31.maddesinde yer alan özel indirim tutarları; Ocak 1995 tarihinden itibaren günde 30.000.-, ayda 900.000.-, yılda 10.800.000.-lira olarak uygulanacaktır.

Yapılan düzenleme ile ücretlilere nominal 900.000.-lira yıllık avantaj sağlanmaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi vergi dilimindeki küçük bir oynama ile bu avantaj fazlasıyla geri alınmıştır. Vergi dilimindeki oynama 1.425.000.-lira kayba yol açmaktadır.

Öte yandan diğer tüm düzenlemelerde asgari yüzde 100 olarak yapılan artışların özel indirimde yüzde 50 olarak uygulanmasının mantığı, ücretler üzerindeki reel vergi yükünü artırmanın amaçlanmasıdır.

Özel indirim tutarlarının asgari ücret seviyesine yükseltilmesi konusunda 3824 sayılı Kanunla Bakanlar Kuruluna verilmiş olan yetki bu yılda kullanılmamıştır.

Özel indirim tutarlarındaki değişim asgari ücrette net 75.000.-lira artış gerçekleşecektir. Ocak 1995 tarihinden itibaren net asgari ücret 2.834.429.-lira olacaktır.

*Ücretliler için yıllık 10.800.000.-liraya yükseltilen özel indirim tutarının 1981 düzeyini koruyabilmesi için 1995 yılında 42.000.000.-lira düzeyinde olması gerekmektedir.

*Vergi dilimleri ve özel indirimdeki düzenlemeler ücretliler üzerindeki vergi yükünü azaltılıyor görüntüsü altında daha da artırmaktadır. 1995 yılında reel olarak ücretlilerin ödeyeceği vergi artacaktır.

4) Yatırım İndirimi Uygulamasında Esas Alınacak Asgari Yatırım Tutarları

1.1.1995 tarihinden itibaren yatırım indirimi uygulamasında esas alınacak asgari yatırım tutarı;

Ticari ve sınai yatırımlarda 3 milyar liradan 6 milyar liraya ,

Zirai yatırımlara ait 500 milyon liralık tutar da 1 milyar liraya yükseltilmiştir.

Yatırım Teşvik Belgelerinde bu tutarlar esas alınacaktır.

5) Gelirlerin Toplanması ve İhtiyari Toplama ve Beyana İlişkin Hadler

Daha önce 225 milyon lira olarak uygulanan, toplama yapılmayan hallere ilişkin had ile ihtiyari toplama ve beyana ilişkin hadler, 1.1.1995 tarihinden itibaren 450 milyon liraya yükseltilmiştir.

Ancak 1995 yılında verilecek beyanda yeni oran değil, eski oran uygulanacaktır.

6) Hayat Standardı Temel ve İlave Gösterge Tutarları

Bilindiği gibi gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olan ticari ve mesleki kazanç sahipleri, kazançlarını beyannamede "Hayat Standardı" esasına göre belirlenen tutarlardan düşük gösterememektedirler. Gelir Vergisi Beyannamesinde "Hayat Standardı" esasına göre belirlenen tutarlardan daha düşük kazanç beyan edilmesi durumunda "Hayat Standardı" esasına göre belirlenen tutarlara yükseltilerek tarhiyat yapılmaktadır.

Ancak yükümlülerin kendilerine, eşlerine ve çocuklarına ait ve üzerinden gelir vergisi ödenen başkaca gelirlerinin veya kendilerine, eşlerine ait emekli, maluliyet, dul ve yetim aylığının bulunması hallerinde elde ettikleri bu tür gelirler, hayat standardı esasına göre belirlenen miktarlara göre yapılacak tarhiyat sırasında dikkate alınmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 35.maddesine göre yapılan düzenleme ile; 1994 yılına ait olup 1995 yılı Mart ayında beyan edilecek ticari ve mesleki kazançlara uygulanacak olan hayat standardı temel ve ilave gösterge tutarları yasal düzenleme gereği 1993 yılına göre %107.6 oranında artırılarak şu şekilde düzenlenmiştir.

Hayat Standardı Temel Gösterge Tutarları (TL)

	<u>1.Sınıf Tacirler</u>	<u>Serbest Meslek Erbabı</u>	<u>2.Sınıf Tacirler</u>
	<u>için</u>	<u>için</u>	<u>için</u>
Kalkınmada Birinci Derecede Öncelikli Yörelerde	96.400.000.-	87.000.000.-	55.900.000.-
Kalkınmada İkinci Derecede Öncelikli Yörelerde	115.700.000.-	104.500.000.-	67.100.000.-
Diğer Yörelerde	192.800.000.-	174.100.000.-	111.800.000.-
Büyükşehir Belediye Sınırları İçinde	241.000.000.-	217.700.000.-	139.800.000.-

* Diyarbakır Büyükşehir Belediye Sınırlarında, Büyük şehirlere uygulanan oran %50, Erzurum'da da %40 oranında indirilerek uygulanacaktır.

* Altın imalatı ve/veya altın ticareti ile uğraşanlara yukarıdaki oranlar %50 artırılarak uygulanacaktır.

Dolaylı vergilerin artırılması yanında, yapılan bu düzenlemelerde 1995 yılında ücretliler üzerindeki vergi yükünün artırılacağını göstermektedir.

BORÇLANMA POLİTİKASI

Kronikleşen bütçe açıklarının devam etmesi ülkemizi gittikçe dünyanın en borçlu ülkelerinden biri durumuna getirmektedir. Dış borçlar yanı sıra iç borçlar ulusal yaşam standardının düşürülmesini getirmektedir.

Borçlanma düzeyindeki tehlikeli artış 1994 yılında ekonomideki tüm dengeleri zorlamaya başlamıştır. 1980'li yıllardan buyana uygulanan borçlanma politikaları artık borcun borçla ödenmeye çalışıldığı kısır bir döngüyü ifade etmektedir.

Hedeflenenin üzerinde gerçekleşen bütçe açıklarıyla 1993 yılında 356.5 trilyon liraya yükselen iç borç stoku, 1994 yılında yaşanan kriz ve yurtdışı borçlanma olanaklarının ortadan kalkmasıyla hızla artmıştır. Ekonomideki belirsizlikler borçlanmada vadenin kısalmasına ve faiz oranlarının yükselmesine bağlı olarak 1994 yılı sonunda 680 trilyonluk net iç borç stoku beklenmektedir.

1995 yılının ilk aylarında da dış borçlanma imkanının olmaması, buna karşın yıl boyunca yapılması gereken yüklü miktarda (11 milyar dolar) dış borç ana para ve faiz ödemesinin olması, iç borç stokunun artışına neden olurken faiz oranları da kriz dönemi faizlerini aratmamaktadır. Daha yılın ilk ayında gayri resmi rakamlara göre 780 trilyonluk düzeye çıkmıştır. Ağır iç borç yükü 1995 yılında da ekonomide yaşanacak gelişmelerde etkisini gösterecektir.

İç borçlardaki artış gibi geçtiğimiz dönemin 1995 yılının önemli bir sorucu da dış borçlar olarak görünmektedir. Borçlanmanın kolay bir yol olarak kullanılması ve ekonominin dış kaynak talebini azaltacak yönde gerekli önlemlerin alınmamasının olumsuz sonucu bugün ekonomide yaşanmaktadır. 1994 yılında yurt dışından borçlanma olanaklarının ortadan kalkması buna karşın ödeme zammı gelen dış borç ana para ve faizleri karşılayabilmek için iç kaynağa yönelinmesi sonuçta bedelin başta çalışanlar olmak üzere geniş halk kesimlerine ödetilmesine yol açmıştır.

Resmi rakamlara göre 1993 yılında 67.356 milyon dolara yükselen dış borçlar, yeni borçlanma yapılamaması ve geri ödemelerin etkisiyle 1994 yılı haziran ayında 66.581 milyon dolar düzeyine gerilemiştir. Geçtiğimiz yıl Haziran 1994 itibarıyla 4.1 milyar dolar olan ana para ve faiz ödemelerinin 2.3 milyar doları ana para 1.8 milyar doları faiz olarak gerçekleşmiştir.

-İşsizlik

1994 yılında yaşanan ekonomik kriz, Türkiye'de önemli ekonomik ve sosyal sorunlardan biri olan işsizliğe de dayanılmaz boyutlara ulaştırmıştır.

DİE'nin verileri, açık işsizlik oranının 1993'teki yüzde 7.6 dan 1994 yılında yüzde 10.5'e; eksik istihdam oranında yüzde 9.3 düzeyine yükselmiş olduğunu göstermektedir. Diğer bir anlatımla Türkiye'de işsiz sayısı, eksik istihdam edilenlerle birlikte 4 milyon 43 bine ulaşmış, işsizlik oranı da yüzde 19.8 düzeyine gelmiştir.

Resmi veriler böyle olmakla birlikte, Türkiye'deki gerçek işsizlik sayısının çok daha fazla olduğu kabul edilmektedir. Ülkenin yapısal koşullarına bağlı olarak gelişme gösteren işsizlik sorunu, özellikle 5 Nisan Kararları ile birlikte yaşanan ekonomik durgunluk gerekçesiyle yatırımların durması, kapasite kullanım oranlarının imalat sanayinde 1993'teki ortalama yüzde 79.7 olan düzeyinden 1994 yılının ikinci üç ayında yüzde 66.4 düzeyine geriletilmesi, ekonomik kriz gerekçe yapılarak yaygınlaştırılan işten çıkartmalara neden olmuştur.

İşsizlik ve eksik istihdam nedeniyle atıl durumda bulunan yüzde 19.8 düzeye ulaşan 4.043.000 kişinin 1995 yılında yüzde 17.4'e çekilerek 3.566.000'e düşürülmesi hedeflenmektedir. Yıllık yüzde 2.3'lük nüfus artışının meydana geldiği, her yıl yeni istihdam alanlarının açılması zorunluluğunun olduğu bir ortamda 1995 yılı sonunda 1993 yılı istihdam düzeyinin (18.7 milyon) yakalanması amaçlanmaktadır. Bu Türkiye'nin çok önemli iki yılı kaybettiğini ortaya koyması yanında sosyal yaranın daha da derinleşeceğini göstermektedir. Yatırım yapılmayan bir ülkede istihdam artışının önceki yıl düşürülen kapasite kullanım oranlarının artırılmasıyla sağlanacağı söylenebilir.

- Enflasyon

1994 yılı enflasyon düzeyi açısından Cumhuriyet dönemi rekorunun kırıldığı bir yıl olarak tarihe geçmiştir. Yıllık enflasyon düzeyi 1994 yılı Mart ayına kadar seçim ekonomisi nedeniyle tüketici fiyatlarında yüzde 73.6 oranında kalmış, toptan eşya fiyatları da aynı düzeyde yüzde 74.0 olmuştur. Nisan ayında kriz ve tedbirler nedeniyle bir aylık fiyat artışının yüzde 32.8 olmasıyla birlikte hızlanma sürecine giren enflasyon, Haziran ayında Tüketici fiyatlarında son on iki ay itibarıyla yüzde 115.8, Toptan eşya fiyatlarında yüzde 137.6 düzeyine yükselmiştir.

AYLIK VE YILLIK ENFLASYON (%)

		TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ		TOPTAN EŞYA FİYATLARI ENDEKSİ	
		AYLIK	SON 12 AYLIK	AYLIK	SON 12 AYLIK
1994	Ocak	4.4	69.6	5.3	60.6
	Şubat	6.0	73.0	10.1	68.0
	Mart	5.2	73.6	8.5	74.0
	Nisan	24.7	107.4	32.8	125.3
	Mayıs	10.0	117.8	9.0	138.6
	Haziran	0.9	115.8	1.9	137.6
	Temmuz	1.7	109.3	0.9	128.8
	Ağustos	2.0	108.0	2.7	126.5
	Eylül	7.2	111.1	5.4	129.6
	Ekim	9.5	116.3	6.9	136.9
	Kasım	8.1	119.7	6.4	137.0
	Aralık	6.3	125.5	8.3	149.6
1995	Ocak	6.8	130.6	8.4	156.8

Yaz döneminde, 5 Nisan kararlarıyla iç talebin daralması ve mevsim koşullarıyla geçici bir ucuzluk yaşanması aylık bazda yavaşlama eğitimi giren enflasyonun yukarıda da görüldüğü gibi Eylül ayından itibaren tekrar yükselmeye başlamasını getirmiştir.

1994 yılı Aralık ayında son on iki ay itibariyle Tüketici fiyatları endeksi yüzde 125,5 Toptan eşya fiyatları endeksi yüzde 149,6 düzeyine yükselmiştir. Bu rakamlar 5 Nisan kararlarıyla iç talebi kısımaya ve satın alma gücünü düşürmeye yönelik tedbirler nedeniyle Tüketici fiyatlarının Toptan eşya fiyatlarının gerisinde kaldığını göstermektedir.

Toptan eşya fiyatlarının bu denli yüksek gerçekleşmesinin nedenlerine bakıldığında; döviz kurlarındaki yüksek oranlı artış, yüksek faizler, kamunun yüksek oranlı fiyat ayarlamaları olarak görülmekle birlikte, yani maliyet enflasyonun yanı sıra geçmiş yıllardaki alışkanlıkla sermaye kesiminin kriz döneminde dahi karından fedakarlık yapmaya yanaşmaması, maliyet artı kar yaklaşımını devam ettirmesidir.

TOPTAN EŞYA SEKTÖREL FİYAT ARTIŞLARI (%)
(12 Aylık Değişim 1994)

	KAMU	ÖZEL	TOPLAM
Tarım	---	134.0	134.0
Madencilik	146.9	136.6	144.2
İmalat	162.9	157.5	159.1
Enerji	100.9	---	100.9
Genel	149.4	149.6	149.6

Devlet İstatistik Enstitüsü Toptan Eşya Fiyatları Endeksi yukarıda da görüldüğü gibi son on iki ay itibariyle yüzde 149.6 oranında artmıştır. Alt sektörler itibariyle gerek kamu ve gerek özel sektörde en yüksek artış imalat sanayinde meydana gelmiştir.

En yüksek fiyat artışlarının gerçekleştiği imalat sanayinde 1994 yılı itibariyle kapasite kullanım oranlarının büyük ölçüde düşmesi dikkat çekmektedir. 3 aylık dönemler itibariyle kapasite kullanım oranlarına bakıldığında özel sektör 1993 yılı ikinci üç aylık döneminde 79.6 düzeyinde kapasite kullanım oranı 1994 yılı aynı dönemde 63.2'ye düşmüştür. Kamu kesiminde ise sırasıyla kapasite kullanım oranları 76.0 ve 74.5 düzeyinde gerçekleşmiştir.

1995 yılına ilişkin enflasyon hedeflerinin tutturulmasının mümkün olmadığı daha yılın ikinci ayında görülmektedir. Programda yıllık ortalama yüzde 43 ve yıl sonu yüzde 22.5 olan enflasyon hedefinin aslında ilk açıklandığında gerçekçi olmadığı hemen tüm kesimlerce ortaya konmuştu. Ekonomideki belirsizliklerin sürmesi, dış piyasalardan borçlanılamaması, faiz oranlarının çok yüksek düzeyde seyretmesi, ekonomide büyüme beklenmesi, 1994 yılından devreden enflasyon stokunun bulunması, aynı yıl istikrar tedbirleri sonrasında ikinci yarı için hedeflenen yüzde 20 düzeyindeki enflasyonun bile yüzde 35'lere ulaşması hedeflerin tutturulmasını olanaksız kılmaktadır.

-Gıda Harcaması

1994 yılında geniş halk kesimlerinin yaşam düzeylerini geriletmeye yönelik politikaların bir göstergesi de temel mal ve hizmetlere yapılan zamlar olmuştur. Özellikle geniş halk kesimlerinin kullandığı temel mal ve hizmetlere yapılan zamların piyasaya yansımaları çalışanların yaşama düzeyini olumsuz etkilemiştir. Bunun en somut göstergesi cari asgari ücrette belirmektedir. Ocak'95 de cari net asgari ücret, bir ailenin yaşamını insanca sürdürmesi bir yana, yalnızca dengeli bir beslenmeyi gerçekleştirmek için ancak 11 gün yeter duruma düşmüş bulunmaktadır.

Son dönemde ülkemizde uygulanmakta olan ekonomik politikanın ayrılmaz bir parçasını oluşturan ve günlük hale dönüşen fiyat artışlarının yeni göstergelerinden biri olan bir milyonlukların piyasaya sürüldüğü Ocak'95 de aile bütçesinin önemli bir bölümünü oluşturan gıda harcaması tutarı da 7.682.000.- liraya ulaşmıştır.

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN GIDA HARCAMASI (TL/AY)

<u>Ocak'94</u>	<u>Nisan'94</u>	<u>Aralık'94</u>	<u>Ocak'95</u>
3.097.000	4.343.000	7.281.000	7.682.000

Ocak 1994/Ocak 1995 dönemini kapsayan on iki aylık dönemde asgari gıda harcamasını sağlayan parasal tutardaki artış yüzde 148 oranında yükselmiştir.

Söz konusu artış Ocak'94'te son on iki ay itibariyle yüzde 66.2 düzeyindeydi. Bu değişim alınan "radikal istikrar tedbirleri"nin en çarpıcı sonucunu ortaya koymaktadır.

Ocak 1995'te aylık gıda harcamasında ulaşılan 7.682.000.- liralık düzey, asgari seviyede yapılacak aylık gıda harcamasını bile karşılamaktan uzak gelir düzeyi ile çalışmak durumunda olan geniş halk kesimlerinin karşı karşıya kaldığı ekonomik ve sosyal durumu tüm gerçeğiyle ortaya koymaktadır.

- Özelleştirme

1980'li yıllardan beri Türkiye ekonomisinin gündeminde sürekli yen alan özelleştirme geçtiğimiz yıl yaşanan krizle birlikte İMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası mali kuruluşların istekleri doğrultusunda, ekonomik ve sosyal huzursuzluğu daha da artıracak şekilde bir kurtuluş olarak gösterilmeye başlandı. Bu şekilde özellikle KİT'lerin içine düşürüldükleri yapısal sorunları, mali ve finansal yapıları gerekçe yapılarak özelleştirilmelerinin tek ve doğru çözüm yolu olduğu benimsenilmek istendi. Ekonomideki dengesizliklerin giderilmesi yönünde özelleştirme bir sihirli değnek konumuna sokuldu.

27 Kasım 1994 tarihinde özelleştirmeye hız kazandırmak amacıyla "4046 sayılı Özelleştirme Yasası" yürürlüğe konularak mevzuatta değişiklikler yapıp, yeni düzenlemeler getirildi.

İzlenmesi gereken politika, ülke gerçeklerini göz önünde bulunduran, rasyonel ve bilimsel araştırmalarla da desteklenen politikalar olması gerekirken, KİT'lerin özellikle demokratikleştirilmesi ve reorganizasyonu üzerinde durulması gerekirken, satmak veya kapatarak kurtulmak şeklinde yaklaşım hakim kılındı.

Bu çerçevede, son dönemde Karabük Demir Çelik İşletmesi, Et ve Balık Kurumu, Petlas, ilk etapta özelleştirilme yoluna gidilen kuruluşlar oldu.

Karabük Demir Çelik Müessesesinin başta kuruluş çalışanları olmak üzere Karabük-Safranbolu Sarayı ve Ticaret Odası Üyeleri, Esnaf Demekleri ve yöre halkına devredilmesi diğer özelleştirme uygulamalarına göre farklı bir özellik göstermektedir. 1994 Nisan ayından yıl sonuna kadar satılamaması durumunda kapatılması düşünülen işletme, sermaye kesiminden alıcı bulamamış, sonunda çalışanlar ve yöre halkına devredilmek durumunda kalmıştır. Hükümet zorunluluk karşısında sermayeyi tabana yayma adı altında çalışanlara ve yöre halkına devretmektedir.

Kardemir'in özelleştirilmesindeki amacın servetin tabana yayılması veya işçilerin işletmelerin yönetimine gelmesi olduğunun söylenmesini samimi bulmak olanaksızdır.

Servetin geniş kitlelere yayılmasının yolu bir kaç kamu işletmesinin satışında işçilere hisse sahibi olma imkanının verilmesi değildir. Servetin geniş kitlelere yayılmasının yolu kamu işletmeciliğindedir.

Kardemir olayında devir işlemlerinin 3 ay içinde tamamlanmaması durumunda, özelleştirme idaresinin yükümlülüklerinin sona ereceği, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun Kardemir'in özelleştirilmesine ilişkin kararında yer almaktadır. Bununla birlikte kararda açık olmayan pek çok husus bulunmaktadır.

Karabük örneğinde olduğu gibi, bazı işletmelerin kapatılma tehdidi altında bir bölüm hissesinin işçilere devir edilmek istenmesi yanında, geçtiğimiz dönemde EBK örneğinde olduğu gibi sendikaların sosyal dayanışma örgütleri olmaları gerçeğini bir kenara bırakarak kar amacı güden şirketlere dönüşmek istemleri ortaya çıktı.

İptal edilen Et ve Balık Kurumu satışı yanında yapılan diğer özelleştirme uygulamaları (Petlas) işletmelerin yerli ve yabancı sermayeye peşkeş çekilmesini ortaya koydu.

Geniş toplum kesimlerini yakından ilgilendiren, sonuç itibarıyla doğrudan işçileri ve temsilcileri sendikaları ilgilendiren, bununda ötesinde ülke geleceği açısından büyük önemi bulunan özelleştirmenin, ülke gündemine girdiği tarihten buyana gerçekleştirilen uygulamaları (1985-1994) özetle şu şekildedir.

*1985 yılından itibaren 131 kuruluş özelleştirme kapsamına alınmıştır. (Bunların yanı sıra, 1985-90 döneminde bazı yarım kalmış tesisler özel sektöre devredilmek üzere kapsama dahil edilmiş, ayrıca kapsamdaki kuruluşlardan 9 tanesi sonradan kapsamdan çıkarılmıştır.)

* Bugüne kadar 77 kuruluşun sermayelerindeki kamu paylarının tümü özel sektöre devredilmiş, buralarda hiç kamu payı kalmamıştır.

* Halen özelleştirme kapsamında 45 kuruluş bulunmaktadır.

* Kapsamdaki 45 kuruluştan 27'sinde kamu payı %50'nin üzerindedir.

* Bugüne kadar gerçekleştirilen özelleştirme uygulamalarının toplam tutarı 2 milyar 274 milyon dolar. Ancak satışların bir kısmı vadeli olduğu için bugüne kadar tahsil edilen 2 milyar 130 milyon dolardır.

* Aynı dönemde özelleştirme uygulamaları için yapılan toplam harcama 2 milyar 637 milyon dolar. Ancak bunun yanı sıra 140.8 milyon dolarlık apel ödemesi için gelir ortaklığı senedi verilmiştir. Ayrıca 1994 yılında özelleştirme kapsamındaki kuruluşların borçlarını tasfiye etmek için 575 milyon dolarlık gelir ortaklığı senedi alacaklılara verilmiştir. Yani kuruluşlar satmadan önce borçsuz duruma getirilmektedir.

* Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlardan alınan temettü miktarı 753 milyon dolardır. Temettülerle birlikte toplam gelir 2 milyar 883 milyon dolar.

*ÖZELLEŞTİRME ŞEKİLLERİ

* Özelleştirmenin en büyük bölümü blok satış ile gerçekleştirilmiş (%42.4) ve 964 milyon dolarlık blok satıştan bugüne kadar 879 milyon dolar tahsil edilmiştir.

. Özelleştirmede ikinci sırayı İMKB'da satış almıştır. (Yüzde 22)

. Tesis ve varlıkların satışı 20.7 milyon dolara yapılmış ancak bugüne kadar 6.9 milyon dolarlık net giriş sağlanmıştır.

Yarım kalan Tesis Satışları ise 24.1 milyon dolara yapılırken, şimdiye kadar 1.35 milyon dolar giriş olmuştur.

. 433 milyon dolarlık halka arz yapılmıştır.

. Bugüne kadar uluslararası piyasalarda kurumsal arz yoluyla 330 milyon dolarlık Tofaş hissesi satılmıştır.

*ÖZELLEŞTİRME GİDERLERİ

. 1994 sonu itibarıyla, 2 milyar 637 milyon dolarlık özelleştirme gideri yapılmıştır.

. Giderlerin en büyük bölümü 1 milyar 693 milyon doları nakit olarak özelleştirme portföyündeki kuruluşların sermaye artırımları için yapılmış,

. 404 milyon dolar hazineye aktarılmış.

.Özelleştirme sonucu ilgili kuruluşlara ödenen pay olarak 357 milyon dolar ödeme yapılmış.

. Denetim ve Danışmanlık için şirketlere 23.3 milyon dolar ödenmiş

. Özelleştirme için yapılan ilan ve reklamlara 24.7 milyon dolar ödenmiş,

. İMKB hisse senedi alımları için 134 milyon dolar harcanmış,

. Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlarda çalışan personelin sosyal yardım zammı ödemeleri için 1994 yılında 555 bin dolar harcama yapılmıştır.

4046 sayılı yasa ile oluşturulan Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca 1995 yılında özelleştirme çalışmalarına hız kazandırmak için bir dizi karar almıştır. Kararlar çerçevesinde daha önce ihale işlemleri başlatılan ve sonuçlanmayan, Yem Sanayi A.Ş., SEK Süt Ürünleri A.Ş., Sümerbank A.Ş. ERDEMİR Ereğli Demir Çelik Fabrikası A.Ş., gibi büyük kuruluşlar yanı sıra iştirak hisselerinin de satışı programlanmıştır.

Ayrıca özelleştirme kapsamında yer alan, ancak satışı konusunda ihale aşamasında bulunmayan şirketlerden; Petrol Ofisi A.Ş., THY Türk Hava Yolları

A.Ş., ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayi A.Ş., TEŞTAŞ Türkiye Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş., ile Kamu İştiraklerinden; PINAR Entegre Et ve Yem Sanayi A.Ş.'deki, Aksaray Azmi Milli T.A.Ş.'deki MAKSAN, TÜMAŞ ve TÜSTAŞ'taki hisselerin satış prosedürünün hemen başlatılması konusunda karar alınmıştır.

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca özelleştirme çalışmaları devam eden şirketlerden, HAVAŞ, Hava Alanları Yer Hizmetleri A.Ş., ORÜS Orman Ürünleri A.Ş. Sümer Holding A.Ş., TURBAN, Turizm A.Ş. TUPRAŞ Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş., PETKİM Petro Kimya Holding A.Ş., ETİBANK Bankacılık A.O., Sivas Demir Çelik A.Ş., METAŞ İzmir Metalurji Fabrikası A.Ş.'nin 1995 yılı içinde özelleştirilmesi planlanmıştır.

Görüldüğü gibi özelleştirme adı altındaki yağma ve talan düzenine 1995 yılında hız kazandırılma çabaları sürmektedir.

Bu şekilde devletin sosyal devlet olma niteliği ortadan kaldırılacak, iktisaden güçsüz geniş bir kesim, sosyal devletin koruyucu şemsiyesi dışına çıkarılacak, ekonomik hak ve özgürlükleri sözde serbest piyasa ekonomisinin koşullarına bırakılacaktır.

İŞÇİ HAK ve ÖZGÜRLÜKLERİNİ KORUMA ve GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

18 Kasım 1994 tarihli TÜRK-İŞ Olağan Başkanlar Kurulu toplantısından bu yana geçen süreç içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler ve bu dönemdeki gelişmeler özet halinde bilgilerinize sunulmaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Toplantısı (18 Kasım 1994 - Antalya)

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 18 Kasım 1994 günü Antalya'da toplanarak çalışma hayatındaki son gelişmeleri değerlendirmiştir. Toplantının açış konuşmasını yapan Genel Başkan Bayram MERAL, işçi sınıfına ve sendikacılık hareketine yönelik ciddi tehditlerin ve saldırıların yaşandığı bir dönemde Başkanlar Kurulunun toplandığını vurgulayarak, hükümetin farkında olarak ya da olmayarak Türkiye'yi büyük karışıklıklara götürebilecek bir bombayla pervasızca oynadığını ifade etmiştir.

Konuşmasında, Hükümetin 1994 yılında IMF'nin, Dünya Bankası'nın, uluslararası ve yerli tekelci sermayenin çıkarları doğrultusundaki icraatını eleştiren MERAL; Hükümetin artık işçiden, memurdan, emekliden, işsizden, küçük esnaftan ve köylüden fedakarlık isteme hakkının kalmadığını bildirmiştir.

Bayram MERAL; 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı'nın kamu kesiminde sendikacılığı yok etmeyi ve çalışanları haklarından mahrum bırakmayı hedefleyen bir program olduğunu vurgulayarak, bu Tasarı'ya karşı, Başkanlar Kurulu'nun belirleyeceği meşru ve demokratik eylemlerin Türkiye'nin dört bir yanında derhal başlatılacağını söylemiştir.

Bayram MERAL'in açış konuşmasından sonra, 1995 Bütçe Kanunu Tasarısı, 1995 yılı toplu iş sözleşmeleri re'sen emeklilik, işten çıkarmalar, özelleştirme ve taşeronlaştırma olmak üzere gündem maddelerini görüşen Başkanlar Kurulu, aldığı kararları bir sonuç bildirisiyle kamuoyuna duyurmuştur.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi (18 Kasım 1994)

Başkanlar Kurulu sonuç bildirisinde TÜRK-İŞ'in; 12 Eylül döneminde bile karşılaşmadığımız boyuttaki bu büyük saldırının sümesi, 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısının Plân ve Bütçe Komisyonundan isteklerimizin tümü doğrultusunda değiştirilmemesi ve özelleştirme ve kapatma nedeniyle işçi kıyımının durmaması durumunda, ülke genelinde sürekli genel eylemi başlatacağı ve üretimden gelen gücünü kullanacağı ifade edilmiştir.

Çalışanların ve sendikacılık hareketinin, tarihinin en büyük bunalımıyla karşı karşıya bulunduğu belirtilen ve Hükümet icraatlarının şiddetle eleştirildiği sonuç bildirisinde yer alan görüşler özetle şöyledir.

"Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu ve işverenler de, özel sektör toplu sözleşme görüşmeleri sırasında, 31 yıllık grevli toplu pazarlık döneminin kazanımlarını yoketme çabası içindedir.

Hükümetin uygulamaları ve programı, tüm çalışanlara 12 Eylül döneminde askeri yönetimin bile vermediği zararları vermektedir ve bu gidişe engel olunamazsa, Türkiye'de işçi hakları ve sendikacılık hareketi tümüyle tahrip edilecektir.

TİSK'in bu dönem özel sektör toplu sözleşmelerde izlediği strateji ise, askeri yönetim döneminde Yüksek Hakem Kurulunda bile dokunulmayan kazanımlarımızı yoketmeyi amaçlamaktadır. İşverenler, 'sıfır zamlı' toplu sözleşmeler, ikramiyelerde ve fazla mesai ücretlerinde indirim ve toplu sözleşmelerdeki sınırlı söz hakkının da tümüyle ortadan kaldırılmasını istemektedir.

TÜRK-İŞ'in tüm olumlu çabalarına rağmen, Hükümetin uygulamaları ve bütçe yasa tasarısıyla, sosyal hukuk devleti anlayışı bir kez daha ayaklar altına alınmaktadır. Özelleştirme, taşeronlaşma, re'sen emeklilik ve ayrıca geçici işçilerin işten çıkarılması, kamu kesiminde kadroların dondurulması, 6772 sayılı Yasa uyarınca verilen ikramiyenin kaldırılması, sendikalı işçilerin yerine il özel idarelerine asgari ücretle geçici işçi alınması gibi uygulamalar yoluyla sendikalı işçi sayısı azaltılmakta; kalan işçilerin büyük bir bölümü de memur ve sözleşmeli personel statüsüne geçirilerek, grevli toplu pazarlık ve siyasi faaliyette bulunma haklarından mahrum bırakılmaktadır. Tüm işyerlerimizde ve özellikle de askeri işyerlerinde sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılmasının önündeki engeller ve baskılar her geçen gün daha da artırılmaktadır.

- 158 sayılı ILO Sözleşmesinin tescil işlemlerinin tamamlanmasını iş güvencesi sağlayacak ve işsizlik sigortası getirecek yasaların kabul edilmesini;

- Kamu sektöründe özelleştirme nedeniyle işçi kıyımının ve işyeri kapatmalarının durdurulmasını,

- 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısının TBMM Plân ve Bütçe Komisyonunda taleplerimiz doğrultusunda değiştirilerek, haklarımızı yoketme çabasına son verilmesini,

- Sosyal Sigortalar Yasasında yapılmak istenilen değişikliklerin haklarımızı gaspetmeye yönelik girişimlerin durdurulmasını ve kazanılmış hakların korunmasını

talep etmektedir.

TÜRK-İŞ halkımızın umududur. TÜRK-İŞ, tam bir birlik ve bütünlük içinde, ülkemizin, halkımızın ve tüm çalışanların çıkarlarını koruma, demokraseye sahip çıkma ve geliştirme konusunda kararlı bir mücadeleye hazırdır.

TÜRK-İŞ, kamu sektöründe ve özel sektörde 1995 yılında başlatılacak toplu sözleşme görüşmelerinde de, oluşturulan toplu sözleşme koordinasyon kurulu aracılığıyla, tam bir birlik ve bütünlük içinde hareket edecek; 31 yıllık grevli toplu pazarlık döneminin kazanımlarından vazgeçmeyecektir.

Geçmişte TÜRK İŞ'in haklı isteklerine kulaklarını tıkayanlar nasıl bunun bedelini çeşitli plâtıformlarda ve seçim sandıklarında ödemişlerse, bu tavrın sürmesi durumunda, bugünkü iktidar partileri ve icraatlarının bedellerini ödeyeceklerdir.

Hükümet, 1995 Bütçe Kanunu Tasarısı ile işçilerin ve memurların birçok hakkını ellerinden almaya çalışmaktadır. TÜRK-İŞ bu konuyu kesinlikle pazarlık konusu yapmamaktadır ve yapmayacaktır. Bütçe Kanunu Tasarısı Plân ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülürken, haklarımızı yokedecek hükümlerin kaldırılması doğrultusunda durumu iyileştirici düzenlemeler yapılmazsa, tüm illerden Ankara'ya gelecek üyelerimiz Ankara'da çeşitli eylemler yaparken, tüm illerdeki üyelerimiz de, TÜRK-İŞ Bölge ve İl Temsilcilerinin ve Şube Yöneticilerinin başkanlığında Parlâmento'da temsil edilen siyasi partilerin il örgütlerini topluca ziyaret edecekler, sorunlarını dile getirecekler, DYP ve SHP'nin ve Hükümetin tutumunu protesto edeceklerdir.

TÜRK-İŞ bu arada, karşı karşıya bulunduğu sorunları Sayın Cumhurbaşkanı ve TBMM Başkanı ile de görüşecektir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, GENEL MADEN-İŞ Sendikamızın önderliğindeki Zonguldak halkının, ülkemizin bağımsızlığının ve ekonomik kalkınmasının temel dayanaklarından biri olan Türkiye Taşkömürü Kurumunun kapatılması girişimlerine karşı yürüttüğü meşru kitle mücadelesini ve 23 Kasım 1994 günü Zonguldak'ta düzenlenen mitingi yürekten desteklemektedir."

TÜRK-İŞ Olağanüstü Başkanlar Kurulu Toplantısı (23 Kasım 1994)

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 18 Kasım tarihli Antalya toplantısından sonraki gelişmeleri değerlendirmek üzere 23 Kasım 1994 tarihinde Ankara'da olağanüstü toplanmıştır. Toplantının açılışını yapan Genel Başkan Bayram MERAL, Antalya'da toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu kararı uyarınca, başta 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile sendikal hak ve özgürlüklere yönelik yeni saldırılar olmak üzere sorunların çözümü doğrultusunda Hükümet yetkilileri ile yapılan görüşmelerden olumlu bir sonuç alınamadığını açıklamış ve şunları söylemiştir:

"Antalya'da aldığımız kararlar bugün yürürlük kazanmıştır. Antalya'da aldığımız kararları harfiyen uygulayacağız. Sorun işçinin, memurun, emeklinin, sabit gelirlinin, ezilen kitlelerin sorunudur. Eylemlerimizde tüm demokratik kitle örgütlerini, herkesi yanımızda görmek istiyoruz."

Genel Başkanın açış konuşmasından sonra son durum değerlendirmesi yapan Başkanlar Kurulu aşağıdaki eylemlerin en geniş katılımı ile gerçekleştirilmesini kararlaştırmıştır.

"25 Kasım 1994 Cuma günü, TÜRK-İŞ Bölge ve İl Temsilciliklerinin önderliğinde, tüm şube ve üyelerin katılımıyla, iktidar partileri DYP ve SHP il başkanlıklarına toplu olarak gidilip protesto edilmesi ve diğer parti örgütlerine sorunların anlatılması.

26 Kasım 1994 Cumartesi günü saat 12.00'de, Ankara'da Celal Bayar Bulvarı Tandoğan tarafında toplanıp, önce Anıtkabir'e, ardından TBMM doğrultusunda yürünmesi."

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunun aldığı karar uyarınca, TÜRK-İŞ Bölge ve İl Temsilcilerinin önderliğinde 25 Kasım 1994 günü şube ve üyelerin katılımlarıyla, iktidar partileri DYP ve SHP'nin başta İstanbul, İzmir, Adana olmak üzere birçok kentin il başkanlıklarına gidilerek Hükümetin politikaları protesto edilmiştir.

Bu arada, 25 Kasım'da İçişleri Bakanının TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL'i daveti üzerine, Emniyet Genel Müdürü ve Ankara Valisinin de katıldığı bir görüşme yapılmıştır. Görüşmede, İçişleri Bakanı, Emniyet Genel Müdürü ve Ankara Valisi Genel Başkan MERAL'i TBMM'ne dilekçe verme eyleminden vazgeçirmeye çalışırken, Bayram MERAL, eylemin TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunun kararı olduğunu vurgulayarak, alınan eylem kararını hayata geçireceklerini söylemiştir.

Büyük Ankara Yürüyüşü (26 Kasım 1994)

TÜRK-İŞ ve işçi sınıfı hareketinin tarihine şanlı bir sayfa olarak geçen "Büyük Yürüyüş", 26 Kasım 1994 günü Ankara'da yapılmıştır. 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı'nda işçiler aleyhine yeralan hükümlerin değiştirilmesi ve Hükümetin uyguladığı sosyo-ekonomik politikaların protesto edilmesi amacıyla yapılan Büyük Yürüyüş öncesindeki hazırlık ve gelişmeler şöyle özetlenebilir:

25 Kasım Cuma günü SHP ve DYP İl Başkanlıklarının önünde yapılan başarılı protesto eylemlerinden sonra Ankara'ya yürüyüş hazırlıkları başlamıştır.

Yürüşten birgün önce TÜRK-İŞ yönetim Kurulu, Hükümet yetkilileriyle Başbakanlık Konutunda bir araya gelerek ikibuçuk saat süren bir görüşme yapmışlar ve eylemden vazgeçilmeyeceğini bildirmişlerdir.

26 Kasım 1994 günü TÜRK-İŞ'te biraraya gelen Başkanlar Kurulunda Genel Başkan Bayram MERAL; bir gün önce gerçekleşen DYP ve SHP il başkanlıklarının topluca ziyaretiyle protesto edilmesi eylemi, 25 Kasım akşamı Başbakan'la yapılan görüşme ve yürüyüş güzergahı ile TBMM'ne dilekçe verme eylemi hakkında bilgi sunmuş ve eylem hazırlıkları görüşülmüştür.

26 Kasım sabahı, erken saatlerde işçiler yürüyüşün başlayacağı Celal Bayar Bulvarı ve çevresinde toplanmaya başlarken, TBMM Plân ve Bütçe Komisyon Başkanı İlyas AKTAŞ ile bir görüşme yapılmıştır. AKTAŞ, 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısında yeralan işçiler aleyhine maddelerin Plân ve Bütçe Komisyonundan geçmeyeceğine dair TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyelerine güvence verirken, Başbakanla görüşerek bunu kesinleştireceğini söylemiştir.

Yürüyüş alanında biraraya gelen yüzbinlerce çalışanın oluşturduğu kitle, TÜRK-İŞ Yönetim ve Başkanlar Kurulu üyeleri, diğer işçi konfederasyonları, demokratik kitle örgütleri ve meslek odaları yöneticilerinin öncülüğünde büyük bir coşku ile Anıtkabir'i ziyaret ederek, Ulu Önder Atatürk'e ve onun ilkelerine bağlılığını bir defa daha göstermiştir.

Anıtkabir'e yapılan ziyaretten sonra, Hükümeti protesto eden sloganlar eşliğinde devam eden yürüyüş sırasında, Başbakanla görüşüldüğü ve Başbakanın İlyas AKTAŞ'ın verdiği güvenceyi onayladığı haberi gelmiştir. Bu sırada, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, işçilere hitap ederek, gösterilen birlik ve bütünlüğü vurgulamış ve şunları söylemiştir;

"Saygıdeğer arkadaşlarım, bu yağmurda göstermiş olduğunuz bu birliğe, bu bütünlüğe şahsım, Başkanlar Kurulu, bütün kurullarım adına teşekkür ediyorum. Gözünü yumanlar, kulağını kapatanlar, gözünü, kulağını açsın, işçi sınıfının bütünlüğünü, gücünü görsün.

Bütünlüğümüze katkıda bulunan Konfederasyonlara, demokratik kuruluşlara, meslek örgütlerine, yürüyüşümüze katılan siyasi partilerimizin milletvekillerine de teşekkür ediyorum.

Şimdi bize gelen bir haberi size arz ediyorum. Hükümetimiz, Plân ve Bütçe Komisyonu Başkanımız diyor ki, '1995 yılı Bütçe Yasa Tasarısıyla işçilerin memur edilmesine karşıyım, onu Bütçede oylatmayacağım'. İkramiyelerimizi de kaldırmak istiyorlardı, onu da kaldıramayacaklar, bilmenizi istiyorum. Bunlar yeterli değil. Yalnız bunlar için yürümüyoruz, 12 Eylül'ün anti-demokratik yasalarını da kaldıracaklar, bunu da bilsinler. Eğer meydanlarda verdikleri sözü yerine getirmezlerse, bilsinler ki, işçi sınıfı bu meydanlar gibi onlarca meydanı dolduracaktır. Sizin bugünkü yürüyüşünüz hedeflediğiniz sonucu almıştır sizi kutluyorum."

Bayram MERAL'in konuşmasından sonra, yüzbin aşkın işçi ve memurun oluşturduğu grup, yürüyüş güzergahını tamamlayarak, yürüyüşü sona erdirmiştir. Ve Büyük Yürüyüş, meşru ve demokratik haklarımızın kullanıldığı bir eylem olarak, büyük bir destek ve coşku ile yapılmış ve amacına ulaşmıştır. Bu arada ICFTU-APRO Genel sekreterinin gönderdiği mesaj ile; Türkiye'deki özellikle kamu sektörü işçilerinin temel haklarını korumak için 26 Kasım'da yapılacak Büyük Yürüyüş dahil verilen haklı mücadeleyi desteklediklerini ve dayanışma içinde olduklarını bildirmiştir.

Genel Başkan Bayram MERAL'in Büyük Yürüyüş
Hakkında Basın Açıklaması (27 Kasım 1994)

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, 27 Kasım 1994 günü düzenlediği basın toplantısında TBMM'sine dilekçe verme eylemi ve yürüyüş ile ilgili gelişmeleri değerlendirmiştir.

Bayram MERAL yürüyüş öncesinde;1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısında Hükümetin işçilerin kazanılmış haklarını gaspetmek üzere getirdiği hükümlerin çıkarılmasına yönelik Hükümet yetkilileriyle yapılan girişim ve görüşmeleri ayrıntılarıyla açıklamış ve sonuçta eylem kararımızın hayata geçme noktasına geldiğini bildirmiştir. TÜRK-İŞ'in Büyük Yürüyüş ile bu konudaki kararlı tutumunu, birlik ve beraberliğini en iyi şekilde sergilediğini vurgulayan Bayram MERAL, istenilen sonucun hayata geçtiğini açıklamış ve şunları söylemiştir:

"Bizim sorunumuz halkın sorunlarına, sıkıntılarına kulaklarını tıkamış, gözlerini bağlamış Hükümetten ve Meclis'tendir. İşte biz bu tepkilerimizle onların kulaklarını açacağız, gözlerini açacağız, halkın sorunlarını görmesini, halkın sorunlarını duymasını sağlayacağız. Ve bundan sonra, bu gibi sorunların, bu gibi sıkıntıların bir daha gündeme gelmemesini de sağlamış olacağız."

Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun 1995 Mali Yılı
Bütçe Kanun Tasarısı ve Büyük Yürüyüş Hakkında Açıklamaları

22 Kasım 1994 tarihinde Adapazarı Taban Eğitimi seminerinin kapanışında bir konuşma yapan Enver TOÇOĞLU, sendikacılık hareketinin ve çalışanların, tarihinin en büyük sıkıntıları ve tehditleriyle karşıkarsıya bulunduğunu belirtirken, haklarımızı ortadan kaldırmayı amaçlayan 1995 Mali Yılı Bütçe Kanun Tasarısı'nın diyalog yoluyla masa başında değiştirilmemesi durumunda, gücümüzü yeniden gösterme kararlılığı içinde bulunduğumuzu ifade etmiştir.

TOÇOĞLU, konuşmasında içinde yaşanan sıkıntılı günlerin aşılabilmesi doğrultusunda Konfederasyonumuz önerilerini sıralarken, Koalisyon Hükümetinin bu öneri ve isteklere kulaklarını tıkayarak, tamamiyle IMF ve Dünya Bankasının programını uyguladığını ve 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısında yeralan düzenlemelerde sözkonusu tavrın en açık ifadesi olduğunu hatırlatmıştır. Tasarıda yeralan ve sendikacılığı yok etmeyi hedefleyen hükümlerin üzerinde ayrıntılarıyla duran TOÇOĞLU, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunun 18 Kasım tarihli toplantısında haklarımızı kesinlikle koruma kararı aldığını tekrarlayarak, Cumhurbaşkanı ile bu konuda yapılan görüşmede, kendisinden işçi haklarını geriye götürecek hiçbir düzenlemeye izin vermeyeceğine ilişkin teminatı bildirmiş, ancak esas güvencenin kendi gücümüz, birlik ve beraberliğimiz olduğunu vurgulamıştır.

1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı'nda işçiler aleyhine yeralan düzenlemelerin kaldırılması ve Hükümetin izlediği sosyo-ekonomik politikaların protesto edilmesi amacıyla gerçekleştirilen 25 Kasım ve 26 Kasım Eylemleri (Büyük Yürüyüş) nden sonra Enver TOÇOĞLU bir açıklama yaparak, TÜRK-İŞ'in bu eylemlerle meşru ve demokratik yoldan parlâmentoyu etkileyebileceğini bir defa daha gösterdiğini bildirmiştir.

DYP-SHP Koalisyon Hükümetinin, 5 Nisan İstikrar Programının ve işveren yanlısı bir anlayışın parçası olarak, 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısında, varolan haklarımızı elimizden almayı amaçlayan çok önemli hükümler getirdiğini söyleyen Enver TOÇOĞLU; TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun Hükümet ve Plân ve Bütçe Komisyonu ile kurduğu ilişkiler aracılığıyla bu hak kaybını önlemeye çalıştığını, ancak sorunları diyalog yoluyla masa başında çözme doğrultusunda tüm çaba ve girişimlerimizin, büyük bir duyarsızlık ve vurdumduymazlıkla karşıladığını ifade etmiştir. TOÇOĞLU, bunun üzerine TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun 18 ve 23 Kasım 1994 tarihlerinde Başkanlar Kurulunu toplantıya çağırarak, sorunları ayrıntılarıyla görüştüğünü ve oybirliğiyle bazı kararlar aldığını söyleyerek, bunların arasında Başbakanla son bir kez görüştüktan sonra haklarımızı gaspetme çabalarının sürmesi durumunda, tüm illerde DYP ve SHP İl Teşkilatlarını ziyaret ederek protesto etme ve diğer partileri ziyaret ederek sorunlarımızı anlatma ve Ankara'da geniş katılımlı bir eylem gerçekleştirilmesi bulunduğunu açıklamıştır.

Büyük Yürüyüş öncesinde, Hükümet nezdinde yapılan görüşmeler ve eylem öncesi gelişmeler hakkında bilgi veren TOÇOĞLU, 25 ve 26 Kasım 1994 eylemleri olmasaydı, görüşmeler yoluyla Hükümetin politikasını değiştirmenin mümkün olmayacağını bildirmiş ve şu görüşlere yer vermiştir.

"TÜRK-İŞ'in 25 ve 26 Kasım eylemleri olmasaydı, birçok hakkımız gaspedilecekti, sendikacılık hareketi büyük bir darbe yiyecekti. Başarı, yağmura ve kara rağmen saatlerce yürüyen fedakar üyelerimizdir; bu eylemlere tüm gücünü katılan ve haklarımızın gaspedilmesini önlemek için tüm gücünü seferber eden sendikalarımızdır; haklarımızın gaspedilmesi önlendikten sonra sağduyulu davranan arkadaşlarımızdır."

Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ'ın
1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı Hakkında Değerlendirmesi

Konfederasyonumuz tarafından Lüleburgaz-İstanbul-Artvin-Trabzon-Giresun-Ordu-İzmir ve Samsun'da düzenlenen eğitim seminerlerinde konuşmalar yapan Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ, çalışma hayatımızın güncel konuları hakkında görüşlerini açıklamış ve 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın hak kavramını geriye götüren dengesiz bir tasarı olduğunu söylemiştir.

KILIÇ, ülkede yaşanan siyasi ve ekonomik istikrarsızlığı toplumsal istikrarsızlığın izleyeceğine dikkat çekerken, 5 Nisan İstikrar Paketiyle huzurun kalmadığını, ekonominin yüzde 10.6 oranında küçüldüğünü ve 1995 Bütçe Yasa Tasarısı ile de, kamu sektöründe sendikacılığı yok etmenin ve çalışanları haklarından mahrum bırakmanın hedeflendiğini açıklamıştır. Demokratik ve sosyal hakların teminatı olan TÜRK-İŞ'in, kazanılmış hakları geriye götürücü bir anlayışa asla izin vermeyeceğini vurgulayan Salih KILIÇ, bu meşru mücadelede yapılacak eylemlerin sonuçlarının sorumlusunun Hükümet olacağını hatırlatmıştır.

Genel Başkan Bayram MERAL'in Karabük
Eylemi Hakkında Açıklaması (8 Kasım 1994)

Bayram MERAL, Karabük Demir Çelik Fabrikası'nın kapatılması girişimleri karşısında Kardemir işçilerinin ve Karabük halkının 8 Kasım'da gerçekleştireceği eylem ile ilgili olarak, aynı gün bir açıklama yapmıştır. MERAL, Kardemir işçisi ve Karabük halkının, kendi ekmek kapılarının kapatılmasına karşı en meşru ve demokratik haklarını kullandıklarını belirterek, şu görüşlere yer vermiştir:

"Ülkemiz ve halkımız, 5 Nisan İstikrar Programı ile büyük bir saldırı karşısında bulunmaktadır. İkinci Dünya Savaşı yıllarında ulusal savunmamızın temelini oluşturan ve daha sonraki dönemde ulusal sanayimizin ana girdilerini sağlayan Karabük Demir Çelik Fabrikası, yıllardır siyasi müdahaleler ve kötü yönetimler nedeniyle çökertilme noktasına getirildikten sonra, bugün kapatılmak istenmektedir.

DYP-SHP Koalisyon Hükümeti, sermaye yanlısı bu politikalarını aynı vurdumduymazlık içinde sürdürmeye devam ederse, bugün Karabük'te gerçekleştirecek eylem, TÜRK-İŞ'in önderliğinde ve diğer demokratik kuruluşlarla işbirliği içinde tüm ülkede gerçekleştirilecektir.

Hükümeti bir defa daha uyarıyor ve TÜRK-İŞ camiasını ve halkımızı, önümüzdeki zor günleri aşacak kararlı mücadelemize hazırlanmaya çağırıyorum."

İşçi ve Sendikal Sorunların Tartışıldığı
TV Programı (16 Kasım 1994)

HBB Televizyonunun 16 Kasım 1994 tarihinde yayınlanan 'Yüksek Tansiyon' programında bir araya gelen üç konfederasyon başkanları, işçi ve sendikaların sorunları hakkında görüşlerini açıklamışlardır.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL; konuşmasında hükümetin vaadlerinin hiçbirisini yerine getirmedeğini, üstelik çalışanların aleyhine izlediği sosyo-ekonomik politikalarla yeni sorunlar yarattığına dikkat çekmiştir. 1993 yılı kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin son dilim ücret zamlarında Hükümetin yarattığı sıkıntılara değinen MERAL, fedakarlığı yine işçilerin yaptığını bildirmiştir.

Bayram MERAL, asıl tehlikenin 5 Nisan İstikrar paketiyle başladığını, bu paketin arkasında özelleştirme, taşeronlaştırma ve sendikasılaştırma yattığını belirtirken, 1995 Mali Bütçe Kanunu Tasarısı'nın işçiler aleyhindeki hükümlerinin de sendikal hareketi yok etmeyi amaçladığını ifade etmiştir.

Dünyada sendikal harekette yaşanan sıkıntıyı dile getiren Bayram MERAL, Türkiye'de de birtakım sıkıntıların kaynağının 12 Eylül olduğunu söylemiş, ancak Hükümetin 12 Eylül hukukunun anti-demokratik hükümlerinin kaldırılması konusunda hiçbir girişimde bulunmadığını vurgulamıştır. MERAL, iş güvencesini sağlamaya yönelik 158 sayılı ILO Sözleşmesinin Bakanlar Kurulunda beklediğine dikkat çekerek, özelleştirme ile ilgili endişelerini açıklamış ve özelleştirmenin adeta can simidi gibi ortaya atılmasının yanlışlarını dile getirmiştir.

TÜRK-İŞ'in ülkenin; halkın ve çalışanların yararına yapılacak herşeyin yanında olduğunu belirten Bayram MERAL, "Üzerimize düşen sorumluluk varsa onu da yüklenmeye hazırız. Bunun tersini kabul etmiyoruz, sonuna kadar mücadele edeceğiz" diyerek sözlerini sonuçlandırmıştır.

"Verimlilik ve Çalışma Hayatının Kalitesinin Geliştirilmesinde İşbirliği ve Uzlaşma" Sempozyumu (21-22 Kasım 1994)

Milli Prodüktivite Merkezi tarafından düzenlenen sempozyum 21-22 Kasım 1994 tarihleri arasında İstanbul'da yapılmıştır. Toplantıya Konfederasyonumuzu temsilen katılan Genel Sekreter ve MPM Yönetim Kurulu üyesi Şemsi DENİZER, "İşletmelerde Verimlilik ve Çalışma Hayatının Kalitesinin Artmasına Olumlu Katkıda Bulunacak Makro ve Mikro Düzeyde Sendikal Politika Önerileri ve Uygulama Alanları" başlıklı bir bildiri sunmuştur.

Bildiride, sendikalar açısından "Çalışma Hayatının Kalitesi" kavramı üzerinde duran DENİZER, konunun bu yönüyle ele alınışının 1970'li yıllara denk geldiğini, bugün de aynı görüşlerin paylaşıldığını ifade etmiş ve şu görüşlere yer vermiştir:

"Sendikalar açısından bu alan, son tahlilde, 'çalışanı korumaya yönelik geleneksel işlevlerinin, yeni hedefler de dahil edilerek, genişletilmiş olmasından ibaret'tir. 'Çalışma hayatının kalitesinin geliştirilmesine ilişkin önlemler de' sonuç itibarıyla 'işyerinde çalışma koşullarının insancılaştırılmasını hedef alan' sendika politikasının bir boyutudur.

'Çalışma yaşamının kalitesinin geliştirilmesi' ya da 'işin insancılaştırılması' içinde doğrudan yer alan konular oldukça geniştir. Bilimsel araştırmalar bu kavramın; işin yapısını ve organizasyonunu, ücret ve maaşları, çalışma ortamını ve koşullarını, işin yönetimini, işte kullanılan teknolojiyi, işçinin tahminine ve motivasyonuna yarayacak önlemleri, kararlara katılım şekil ve koşullarını, endüstriyel ilişkileri, istihdam güvencesini, sosyal güvenlik haklarını, başka bir deyişle, çalışmayı doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyen tüm faktörleri içerdiğini ortaya koymaktadır.

Bilimsel destek bulan bir görüş de, çalışma hayatının geliştirilerek verimlilik artışı sağlanmasını ve verimlilikten elde edilecek yönetim, çalışanlar ve tüketiciler arasında adil paylaşımını öngören ve 'sosyo-teknik' deyimini ile isimlendirilen sistemin bir 'bütün' olduğudur. Buna göre, kendisini meydana getiren alt sistemlerin unsurlarını tek başına gerçekleştirmek yoluyla etkin ve başarılı sonuçlar elde edilemez, zira hepsi birbiriyle ilişkili ve entegre durumdadır. Bu görüşün sahiplerine göre, 'geçmişte ülkemizde, sosyo-teknik sistemin bazı önemli alt faktörleri, örneğin katılım' 'endüstriyel demokrasi' başlığı altında tartışılmış; işçi sağlığı ve iş güvenliği gündemde tutulmuş ya da zaman zaman teşvik edici ücretler, istihdam güvenliği gibi konular ele alınmıştır. Ancak gerek kendi çalışma hayatımızın ihtiyaçlarından, gerekse ülke dışında gelişen siyasi, ekonomik ve sosyal gelişmelerden etkilenecek ortaya çıkan bu tür tartışmalar, temelde sistem-sizlik sorunu, nedeni ile halen sonuçlandırılmamıştır..'

Sanırım bu görüşler günümüzde halâ tartışmalı olmakta devam etmektedir. Kaldı ki, her ülke, temel insan hakları ve bunlara ilişkin düzenlemeler ayrık tutulmak kaydı ile, sorunları kendi koşulları içinde irdelemek ve değerlendirmek durumundadır. Bunda ülkenin içinde bulunduğu ekonomik gelişmişlik düzeyi ve ekonomide yaşadığı çıkmazlar, çalışanı ve çalıştırana başta olmak üzere sahip olduğu kültürel değerler, sosyolojik faktörler, yasal düzenlemeler ve bunların uygulanmasından kaynaklanan sorunlar ayrı ayrı etken olabilecek faktörlerdir.

Örneğin bizleri zaman zaman, bu alanda son derece başarılı olduğu ileri sürülen 'Japonya Modeli' üzerinde durmağa davet ederiz. 1952'lere kadar işçi-işveren ilişkilerinde şiddet olayları dahil, yoğun çatışmaların yaşandığı Japonya, bunu izleyen dönemlerde nasıl olmuştur da, çalışma barışını, yüksek verimliliği ve olağanüstü ekonomik büyümeyi gerçekleştirebilmiştir? Türkiye neden böyle olmasın?

Bu soruya cevap arayanlar, çoğu zaman Türkiye'de sendikaların suçlama yolunu seçmektedirler.

Ömür boyu istihdam güvencesi ile en küçük bir krizde işçileri sokağa döken, kıdem tazminatı yükünü mümkün olan en aza indirebilme düşüncesi ile sıkça işçi değiştiren; ücret bordrolarında işçiye ödediğini değil, asgari ücreti gösteren; sigortasız işçi çalıştıran; bırakınız kendi payını, işçiden kestiği sigorta primini dahi yatırmayan, zihniyet karşılaştırıldığında neden birtakım sonuçların Japonya'da başka, diğer bazı ülkelerde başka olduğu kolaylıkla anlaşılabilir.

Bunun gibi işyerinde sendikalaşmış olmanın güveni içinde hareket eden, 1991 belirlemelerine göre 71.685 sendikada örgütlü yaklaşık 13 milyon çalışanın güvenceli konumu ile sendikasızlaştırmayı sistemli bir biçimde uygulayan; sendika üyeliğini işten atma sebebi yapan; yasal boşluklardan azami ölçüde yararlanarak toplu pazarlığı engellemeyi seçen; sözleşme yapılabilmisse ekonomik etkilerini, kazanımları seçebilmek için önce işyerini boşaltıp, sonra sendikal faaliyetlerinden dolayı kara listeye geçmemiş olanları çok daha az bir ücret karşılığında yeniden işe alan zihniyetin yol açtığı engin güvensizliği karşıladığınızda da neden sonuçların Japonya da başka, diğer bazı ülkelerde bambaşka olduğu anlaşılabilir.

Zihniyet farklılığından kaynaklanan ve maalesef uygulamaya son derece olumsuz bir biçimde yansıyan böylesi tutumları, işçisi, işvereni ve hükümeti ile mücadele edilmesi gerekli oluşumlar olarak kaydettiğimizi özellikle belirtmek istiyorum."

Sempozyumun ikinci gününde "Globalleşme ve Artan Rekabet Sürecinde İşletmelerde Verimlilik ve Çalışma Hayatının Kalitesinin Geliştirilmesinde 'Uzlaşma ve İşbirliği' Gereksinimi ve Alternatifi Çözümler" başlığı altında düzenlenen panelde konuşan Şemsi DENİZER, globalleşme kavramı üzerinde durmuş ve bu hedef paralelinde izlenen politikaların "sosyal sonuçlarına" dikkat etmiştir. Söz konusu sonuçların, Türkiye'de yaşandığı için bilindiğini vurgulayan DENİZER, bunu, "iktisaden güçsüz durumda olanlar ve onların temsilcileri bakımından fukaralaşmış oldukları ve bu trendin devam etmesi" olarak ifade etmiştir.

DENİZER, böylesi bir tabloda ne bizlerin sessiz kalabileceğini, ne de Türkiye'nin bunu kaldırabileceğini söyleyerek özetle şu açıklamayı yapmıştır:

"Esneklik, bizim açımızdan tek anlam taşır; işverene işçileri dilediği gibi işe alma ve dilediği gibi işten atma yetkisinin tanınması, iş güvenliğini sağlamaya matuf ne var ise ortadan kaldırılması, koruyucu iş mevzuatının kaldırılması ve işyerinde işvereni güçlü kılacak tüm önlemlerin alınması...

Bu yaklaşımla kalite nasıl sağlanacaktır? Bunun düşünülmesi gerekmektedir mi?

Son zamanlarda hemen herkesin dilindeki 'globalizasyon'un dünya ölçesinde ve yurdumuzda çalışan kitlelere ne verdiğini, onlardan neler götürmeyi hedeflediğini özetlemeye çalıştım. Bu yaklaşım kalite değil, kalitesizlik ve şu an bilemeyeceğimiz yüzlerce sosyal sorun yaratır.

Bu belirlemelerle Türkiye koşullarına baktığımızda bu aşamada şunları söylemek mümkün olabilir;

1) Türkiye 'globalleşmeyi' arzetmeğe çalıştığım olumsuzluklarına gözlerini kapayarak bakarsa ve tüm sakıncalı uygulamaları ile ithale kalkışırsa, herşeyde kontrol kaybolur. Maalesef belirli bazı kesimlerde bu eğilim görülmektedir.

2) Artan rekabet hiç kuşkusuz bir vakıadır. Koşullarını yerine getirmeye çalışırken yaşamakta olan dengesizliklere yenilerini eklememe yolunu bulabilmeliyiz.

3) İş çevreleri ve sözcüleri, sosyal gelişmelere açık olma yolunu seçmelidirler. Temel hak ve özgürlükleri, insan haklarını barışçı yollardan gerçekleştirme yollarını bulabilmeliyiz.

4) Çalışma yaşamının kalitesi, bugün her yönden saldırıya maruzdur. Bunun geliştirilmesinde 'uzlaşma ve işbirliği' üzerinde durulabilir. Bunun ön şartı, iyi niyetle, makro bakış açısından hareketle, aksaklıkları tesbit etmek ve ortak çözümler üretmektir. Her açıdan güvenli bir çalışma ortamı yaratılmasında zaruret vardır."

TÜRK-İŞ "1995 Yılına Bakış" Sempozyumu (23 Kasım 1994)

Konfederasyonumuz tarafından "1995 Yılına Bakış Sempozyumu" adı altında düzenlenen toplantı, 23 Kasım 1994 günü TÜRK-İŞ'te yapılmıştır. 1995 Mali Yılı Bütçe Kanun Tasarısı ile çalışma hayatının sorunlarının tartışıldığı sempozyumun açılışını yapan Genel Başkan Bayram MERAL, hükümetin uygulamalarını eleştirerek, "Hükümetin yasalara, insan haklarına ve çalışanların haklarına saygısı olmadığı gibi, bizi de meydanlara inmeye çekiyor. Eğer, böyle bir eylem yarın olacaksa, ki olacak bundan doğacak sorumluluk hiçbir zaman çalışanlara, sendikalara ve TÜRK-İŞ'e ait olmayacaktır" şeklinde konuşmuştur.

MERAL, Hükümetin dördüncü senesinde hiçbir vaadini yerine getirmediğini, sırf IMF ve Dünya Bankası'nın talimatları doğrultusunda hareket ettiğini ve 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı'na 12 Eylül hukukunun düşündüğü, belki askerlerin düşündüğü ama göze alamadığı düzenlemeleri koyduklarını ifade etmiştir. Tasarıdaki sözkonusu hükümlerin, sendikaları yok etmeyi, çalışanların kazanılmış haklarını ellerinden almayı ve sonuç olarak insanları köleleştirmeyi hedeflediğini vurgulayan Bayram MERAL, buna asla izin vermeyeceklerini ve Başkanlar Kurulu'nun hemen toplanarak Hükümete karşı gereken tavrı koyacağına dikkat çekmiş ve şunları söylemiştir :

"Biz halkımıza,ülkemize karşı yapabileceğimiz kadar fedakarlık yaptık, hatta fazlasını yaptık. Bunda yanlış yaptık kanısında değilim. Eğer bizim yaptığımız fedakarlık halka yansımışsa, ülkenin sorunlarını çözmüşse helâli hoş olsun. Ama görünen o ki biz fedakarlık yaptık, biz her türlü sıkıntıya katlandık ne halkımızın, ne memurun, ne emeklilerin sorunu çözüldü, ne köylünün, ne küçük esnafın sorunu çözüldü. Bizim fedakarlığımızı başka yerlere gitti. Büyük holdingle gitti, tekelci sermayeye gitti. Şimdi biz yarın meydanlara indiğimiz zaman, hükümetin bize söyleyeceği tek kelimesi yoktur ve olamaz. Olursa 50 katı cevabını alır.

Bu hükümet ülkeyi iyiye götüremiyor, halkın sorunlarını çözemiyor, halkın sorunlarına sorun katan bu hükümetin bir an önce götürüp Cumhurbaşkanına onuru ile dilekçesini teslim etmesi için bütün TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşlar üzerine düşeni yapacaktır."

Bayram MERAL'in açış konuşmasından sonra, Prof.Dr.Alpaslan IŞIKLI'nın başkanlığında "1995 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Çalışanlara Etkileri" konulu ilk oturum yapılmıştır. Burada katılımcılar, 1995 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısını çalışanlar gözüyle değerlendirmişlerdir.

Sempozyumun öğleden sonraki ikinci oturumunda ise, Prof.Dr.Kamil TURAN'ın başkanlığında siyasi parti temsilcilerinden oluşan katılımcılar, 1995 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile çalışma hayatının sorunlarını ele almışlar ve bu konudaki parti görüş ve yaklaşımlarını aktarmışlardır.

Zonguldak Mitingi (23 Kasım 1994)

Zonguldak İl Temsilciler Kurulu'nun düzenlediği "Kömür ve Çelik'e Sahip Çıkmak Türkiye'ye Sahip Çıkmaktır" mitingi 23 Kasım 1994 günü Zonguldak'ta gerçekleştirilmiştir. Otuzbine yakın kişinin katılımıyla yapılan mitingde konuşan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Şemsi DENİZER, iktidara seslenerek, "Gelin bu yanlış karardan vazgeçin" demiştir. DENİZER, bugün Amasra, Armutçuk ocakları için sözkonusu olan durumun yarın Kozlu, Üzülmaz ve Karadon için de geçerli olabileceğini ve böylece uluslararası sermayenin Türkiye kömür piyasasını ele geçirerek kömür üretimini durdurmayı amaçladığını vurgulamıştır. Ocakların bizim namusumuz ve şerefimiz olduğunu, bu nedenle sahip çıkmamız gerektiğini, aksi takdirde Türkiye'ye ve demokrasiye sahip çıkamayacağımızı bildiren DENİZER, Zonguldak insanının bu konudaki kararlılığına dikkat çekmiş ve şunları söylemiştir :

"Sayın ÇİLLER gelin, bu yanlış karardan vazgeçiniz. Geçmişte örnekleri vardır? Zonguldak insanı kararını verdi mi ölse de vazgeçmez. Eğer bu kararlardan vaz geçmezseniz, ocaklara yatırım yapmazsanız, ocakları kapatmıyorum yetmez. Bu memleket Sayın ÇİLLER babanın çiftliği değil. Eğer milletin Başbakanıysan, bu millettten aldığını bu millete vereceksin. Ocaklara yatırım yapacaksın. Demirçeliğe yatırım yapacaksın. Yapmazsan Zonguldaklı belirttiği saatte Gerede'de olacaktır. sayın Başbakana bir açık kapı daha bırakıyoruz. Gelin bu yanlıştan vazgeçiniz. Bunun adı eskiden Osmanlı zamanında müstemleke durumlarında oluyordu. Mısırdaki Kavalalı Mehmet Ali Paşa vardı. Mısır halkından senede üçyüzbin altın Osmanlıya alıyordu. Atama valiydi. Şimdi size sesleniyorum. Siz eğer Türk halkının Başbakanıysanız, gelin halkla bütünleşin. Bırakın IMF'yi, bırakın Dünya Bankasını. Bırakın Amerikan uşaklığını. Siz atama vali misiniz Türkiye'nin başında? Amerika'nın atadığı vali misiniz, Sayın Başbakan. Olmadığınızı kararlardan vazgeçerek ispat edin. Şu halktan özür dileyin."

"Zonguldak ve Madenlerin Geleceği" Konulu Program

Radio klüp tarafından yayınlanan "Zonguldak ve Madenlerin Geleceği" programında konuşan Genel Sekreter Şemsi DENİZER, Amasra ve Kandilli müesseselerinin, önerileri doğrultusunda işletilmeleri halinde zarar etmeyeceklerini açıklamış, ancak düşü- nülenin bu olmadığını, kömür üretiminin ve kurumun yaşamasının istenmediğini söylemiştir. Kapatma düşüncesini savunanlara karşı hedefin verimlilik ve ülke bağımsızlığı olması gerektiğini vurgulayan DENİZER, uluslararası tekelin oyununa düşülmemesini ve onların sözcülüğünü yapanlara da dikkat edilmesini istemiştir.

DENİZER, sadece işçi çıkarmakla Kurum'un düze çıkamayacağını savunarak, istih- damın yeniden düzenlenmesi halinde, sağlıklı ve çok verimli üretim yapılabileceğini bildirmiştir.

Genel Başkan Bayram MERAL'in Öğretmenler Günü Hakkında Açıklaması (24 Kasım 1994)

Bayram MERAL, 24 Kasım Öğretmenler günü nedeniyle yaptığı açıklamada; öğret- menlerin, Atatürk'ün çağdaş milliyetçilik anlayışı temelinde Türk ulusunun yaratıl- masında, Anayasamızda da yer aldığı biçimiyle insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletinin kurulması ve korunmasında ve ülkemizde demokrasinin geliştirilmesinde büyük, hatta belirle- yici rol oynadığını vurgulamıştır. Ancak bugün, Cumhuriyet öğretmenlerinin maddi ve manevi büyük sıkıntılarla karşı karşıya bırakıldığını dile getiren MERAL, bu noktada Türkiye'nin onaylamış olduğu 87,98 ve 151 sayılı ILO sözleşmeleri uyarınca, tüm memurların grevli toplu pazarlık ve siyasi faaliyette bulunma haklarına en kısa sürede kavuşmalarının ve bu haklarını özgürce kullanabilmelerinin önemine değinmiştir.

Bayram MERAL, eğitim işkolu çalışanlarının, kamu çalışanları sendikacılığında da önderlik rolünü yetine getirdine işaret ederek, TÜRK-İŞ'in öğretmenlerin yarın- larının en kısa süre içinde çözülmesi mücadelesinde arkalarında olduğu bildirmiştir.

Genel Başkan Bayram MERAL'in "Özelleştirme Yasası" Hakkında Açıklaması (30 Kasım 1994)

Türkiye'nin ekonomi gündeminin ilk sıralarını işgal eden özelleştirme konu- sunda, "Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun Hükmünde Karar- namelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" uzun süren tartışmalar sonucu T.B.M.M. nin 24.11.1994 tarihli Genel Kurulu'nda kabul edilerek onaylanmıştır. 27.11.1994

tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren bu kanun ile ilgili olarak bir açıklama yapan Genel Başkan Bayram MERAL, bugünkü özelleştirme metoduyla ÷lke-mize ve halkımıza yarar sağlamanın mümkün olmadığını belirtmiş ve Hükümetin KİT'leri yok pahasına elden çıkarma çabası içinde, belirli çıkar çevrelerine yarar sağladığını hatırlatmıştır.

Bayram MERAL, TÜRK-İŞ'in özelleştirme konusundaki ilk eleştirisinin, ÷lke-deki tüm sorunların kaynağının kamu kurumu ve kuruluşları olduğu ve özelleştir-meyle tüm sorunların çözüleceği iddiasına, ikinci eleştirinin ise kamuya ait mal-varlığının değerinin çok altında fiyatlarla ufak bir azınlığa devredilmesi hakkında olduğunu vurgulamıştır.

Özelleştirme ile devletin küçültüleceğine, uluslararası ve yerli tekелci ser-maye için geniş bir hareket sahası yaratılacağına dikkat çeken MERAL, devletin boşalttığı alanın, demokratikleştirilmesi mümkün olmayan tekелci sermayenin dolduracağını, bu bağlamda, özelleştirme ile demokrasi arasında kurulmak istenen bağı anlamının mümkün olmadığına değinmiştir.

Özelleştirmenin, öncelikle Anayasa'da yer alan sosyal devlet anlayışının sona erdirilmesi olduğunu vurgulayan ve Özelleştirme Yasasının da özelleştirme konu-sundaki kaygılarımızı daha da arttıran bir metin niteliğinde bulunduğunu savunan Bayram MERAL, özetle şunları söylemiştir.

"Kamu iktisadi teşebbüslerinin yönetiminde birçok hata vardır. Ancak bu hatalar, işçilerin, memurların ve diğer vatandaşların sorumluluğu değildir. Siyasi iktidarlar, KİT'leri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarını kendi yandaşları için istihdam alanı olarak kullanmışlardır ve kullanmaktadırlar. Ayrıca birçok KİT, belirli işveren çevrelerine ucuz girdi sağlayacak veya onların ürünlerini yüksek fiyatlarla alacak şekilde yönlendirilmiştir. KİT'ler özel bankalardan yüksek faizle borçlanmaya zorlanırken, kamu bankaları trilyonlarca liralık bataklık krediyi özel sektöre aktarmıştır.

TÜRK-İŞ tüm bu konuları kamuoyu önünde ve işletme bazında hükümetle görüşmeye ve tartışmaya açıktır. Ancak, Hükümet, Sayın Tansu ÇİLLER'in TÜRK-İŞ'e yaptığı ziyaretlerde verdiği sözlerle rağmen, TÜRK-İŞ'le görüşmekten kaçınmıştır. Bu tavrı da üzüntüyle karşılıyoruz.

Özelleştirme konusundaki diğer bir kaygımız, ÷lkemizin bağımsızlığı ve savun-ması açısından stratejik önemdeki kuruluşların uluslararası tekелci sermayenin eline geçmesidir.

27 Kasım 1994 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 4046 sayılı Yasa, bu kaygılarımızı daha da artıran bir metindir. Özellikle Devlet ihale Kanununun devre dışı bırakılarak, farklı yöntemlerin belirlenmesinin sakıncalarının olacağı inancındayız. Diğer taraftan, Yasanın 21. maddesinde düzenlenen iş kaybı tazminatı da, işçilerin mağduriyetini ortadan kaldıracı olacak düzeyde değildir.

Türk-iş bu Yasanın uygulanmasını sıkı bir biçimde denetleyecek ve 'ülkemizin, halkımızın ve tüm çalışanların çıkarlarını koruma konusunda gösterdiği duyarlılığı özenle sürdürecektir."

Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ'ın Sırpların BiHAÇ'a Saldırması Hakkında Açıklaması (30 Kasım 1994)

Salih KILIÇ, 30 kasım 1994 günü bir açıklama yaparak, konfederasyonumuzun, Bosna-Hersek'te süren ve insanlık tarihine kara bir leke olarak geçen katliama duyarsız davrananları protesto ettiğini, bildirmiş ve Hükümeti, Parlamento'da temsil edilen diğer partileri, ortak bir tavır içinde, NATO ve Birleşmiş Milletler nezdinde etkili girişimlerde bulunmaya davet etmiştir.

KILIÇ; 'insan hakları konusunda sürekli açıklamalarda bulunan Avrupa Ülkelere, ABD'nin, Bosna-Hersek'e karşı silah ambargosu uygulamalarını ve Yugoslavya'dan da önemli ölçüde silah desteği alan Sırpların Müslüman Boşnaklara yönelik vahşi saldırıları karşısında, sessiz kalmalarını, insanlık adına utanç verici bir durum olmanın ötesinde, bu ülkenin yöneticilerinin çağdışılığının ve ikiyüzlülüğünün de bir göstergesi olarak' tanımlamıştır.

Genel Başkan Bayram MERAL'in Basın Toplantısı

TÜRK-İŞ 3. Bölge Temsilciliğinde İzmir'deki şube başkanlarının da katılımıyla yapılan basın toplantısında son günlerdeki gelişmeleri değerlendiren Bayram MERAL; Türkiye'nin sorunlarını başta terör, taşeronlaşma ve pahalılık olarak tanımlamıştır.

MERAL, Hükümetin çalışmalarını yakından izlediklerini, ancak Hükümetin bugüne kadar verdiği sözü yerine getirmediğini vurgulayarak sık sık uyardıklarını anımsatmış ve görüşlerini şöyle dile getirmiştir.

" 26 Kasım yürüyüşünün amacına ulaştığını, hükümetin yetkilileriyle yaptıkları görüşmelerde, 12 Eylül dönemi uygulamalarının kaldırılarak demokratikleşme paketinin meclisten geçirileceği sözünü aldıklarını anımsatan Meral, "Hükümet, 12 Eylül yönetiminin yapamadığını, yapmaya çalıştı, buna özendi. Ancak TÜRK-İŞ olarak buna fırsat vermedik, 26 Kasım'da gerçekleştirdiğimiz eylemle hükümete geri adım attırdık. Demokratikleşme paketinin meclise indirileceği sözünü aldık, bunda başarılı olduk.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun 1995 gündeminde, Ocak ayında başlayarak toplu sözleşme görüşmeleri var. 12 Eylül uygulamalarının kaldırılması var. Bu sorunların çözümü için hükümeti sıkıştırıyoruz, istemlerimizin yerine getirilmesinde kararlıyız" dedi."

"Çalışma Hayatının Sorunları" Konulu Televizyon Programı

TRT-1 Televizyonu tarafından çalışma hayatının sorunlarını tartışmak amacıyla yayınlanan programda görüşlerini açıklayan Genel başkan Bayram MERAL, özelleştirme ve gümrük birliği konusundaki eleştiri ve kaygılarını dile getirmiş ve yaşanan diğer sıkıntıları aktarmıştır.

Bayram MERAL, bugünkü özelleştirmede "Kapat-kurtul" mantığının hakim olduğunu ve çok önemli yılların birikimi, hepimizin alınteri olan KİT'lerin yok fiyatına gideceği endişesini taşıdığını belirterek, vatandaşın özelleştirmeye ilgili tam bilgiye sahip bulunmadığını ve özelleştirmeye tüm ülke sorunlarını çözümlenebileceği sihirli bir formül olarak bakıldığını ifade etmiştir. MERAL konuşmasında, TÜRK-İŞ'in işsizliği en aza indirecek, istihdamı arttıracak politikalarından yana olduğunu ve dünyadaki özelleştirmenin de buna dayalı olarak yapıldığını ve bu noktada da Japon özelleştirmesine dikkat çekmiştir.

Özelleştirme uygulamalarından 350-400 bine yakın bir işçi kitlesinin etkileneceğini söyleyen MERAL, bunun işsizler ordusuna bir o kadar takviye edeceğini, sonuçta da sosyal sıkıntıların gündeme geleceğini hatırlatmış ve devletin vergisini alamadığı için, borçlarını ve bütçe açığını kapatmak için özelleştirme yolunu seçtiğini tekrarlamıştır.

Türkiye'nin ekonomi gündeminin ilk sıralarından yer alan gümrük birliği konusunda ise, Türkiye'nin tam üye olmadan gümrük birliğine giden ilk örnek olacağını vurgulayan Bayram MERAL bunun sakıncalarını anlatmış ve Avrupa Birliği'nin asıl hedefinin 65 milyonluk Türk pazarını ele geçirmek olduğunu vurgulamıştır.

Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun Emeklilik Yaşının Yükseltilmesi Girişimleri Hakkında Açıklaması (2 Aralık 1994)

Enver TOÇOĞLU, 2 Aralık 1994 günü yaptığı açıklamada, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın sigortalıların emeklilik şartlarını zorlaştırmaya yönelik girişimlerini eleştirerek, bunun, Türkiye şartlarında uygun olmadığını ifade etmiştir.

Yeni Tasarının, bir yandan yaş sınırı getirmekle, diğer yandan prim ödeme gün sayısını arttırmakla, işçilerin yaşlılık aylığına hak kazanmalarını büyük ölçüde zorlaştırdığını bildiren TOÇOĞLU, ANAP iktidarı döneminde getirilen yaş koşulunun DYP-SHP 1.Koalisyon Hükümeti döneminde iptal edildiğini, benzer bir tasarının

ise, Bakanlar Kurulu'na sevk edildikten sonra yoğun tepkiler nedeniyle geri çekildiğini hatırlatmıştır.

TOÇOĞLU, Hükümetin işçi ve memur haklarını gasp etmeyi adeta görev edindiğini söyleyerek, Hükümeti işçi ve memur hakları ile sürekli oynamaktan vazgeçmeye davet etmiş ve SSK'nın mali sıkıntısının işçilerin emekliliğinin ertelenmesiyle çözümlenemeyeceğini bildirmiştir.

TÜRMÖB "Özelleştirme ve Demokratikleşme" Paneli (10 Aralık 1994)

TÜRMÖB tarafından 10 Aralık 1994 tarihinde, İstanbul'da düzenlenen toplantıda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ; özelleştirmenin işsizliğe, ucuz işçiliğe, sendikasıylaştırmaya, taşeronlaşmaya yol açarak toplumun sosyal dengelerini alt üst edeceğini bildirmiş ve bazı KİT'lerin sendikalar tarafından satın alınması düşüncesini eleştirerek şunları söylemiştir.

"Neyi satın alacağız, bize getirilen kanunla sendikalar ticaretle uğraşamazlar, diyeceksiniz, nakit gelirlerinin yüzde yirmisinden fazlası olmamak kaydıyla sınai ve iktisadi teşebbüslere yatırım yapabilirler diye bir kısıtlama getireceksiniz, sonra bu KİT'leri bize satmak isteyeceksiniz. Öncelikle bu kanunlardaki anti-demokratik maddeleri tek tek değiştirmeniz gerekir."

Gelin Türkiye'nin durumuna bir bakalım, ekonomik, sosyal ve siyasal olumsuzluklarla dolu bir denizde yüzmeye çalışıyoruz. İşsizlik en büyük sorun iken, Dünya Bankası danışmanlarının da açıkca ifade ettiği gibi özelleştirme sonrası işsizliğin, artması için çalışmalar sürdürülüyor. Pekiyi kimlerin refahı için, bizim mi, tabii ki hayır, burada düşünülen eğer ülke ekonomisi olsaydı, 1986-1993 yılları arasında özelleştirmeden elde edilen gelir bu şekilde çarçur edilmezdi. Özelleştirme sonrası toplumun her ferdinin etkileneceği ekonomik bunalımın boyutlarını şimdiden hesap edip, demokratikleşme konusunda gerekli düzenlemelerin özelleştirme öncesinde yapılması şarttır. Özelleştirme bu haliyle işsizliğe yol açar, biz burada sayın başbakan ile aynı görüşte değiliz. İşte dünyanın diğer ülkelerinin durumu ortada, özelleştirme adı altında kendi işçisini sokağa dökmüş, kendi fabrikasını yabancılara kaptırmıştır."

HAK-İŞ'in ICFTU'ya Üyelik Başvurusu'nun Kabul Edilmemesi Hakkında TÜRK-İŞ Açıklaması (14 Aralık 1994)

1960 yılından beri Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu(ICFTU)'nun üyesi olan TÜRK-İŞ, HAK-İŞ'in bu örgüte 1993 yılında yaptığı başvurusunun kabul edilmemesi ile ilgili bir açıklama yapmıştır.

Açıklamada, ICFTU'da üyeliğe kabulde yetkili organın Yönetim Kurulu olduğu, ancak üyelik başvurularında aynı ülkeden üye örgütlerin de görüşünün alındığı ICFTU Yönetim Kurulu Üyesi olan TÜRK-İŞ'in 1994 Eylül'ünde bu örgüte gönderdiği yazıdaki görüşlere yer verilmiştir. TÜRK-İŞ'in gönderdiği sözkonusu yazıda HAK-İŞ'in başvurusuyla ilgili şu değerlendirme yapılmıştır.

" Anayasamızın 2 maddesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik ve laik bir devlet olduğunu belirtmektedir... Türkiye'de sendikaların tüzüklerinin amaç maddesinde, laik ve demokratik cumhuriyetin korunacağı özenle belirtilmektedir. TÜRK-İŞ'in ve üye sendikalarımızın tümünün tüzüklerinde, laiklik, demokrasi ve Cumhuriyet ilkelerinin korunması ve güçlendirilmesi temel amaçlardan biri olarak vurgulanmıştır.

"HAK-İŞ Tüzüğünde ise laiklik, demokrasi ve Cumhuriyet kavramları hiç yer almamaktadır. Amaç ve ilkeler bölümünde, sendikal hak ve özgürlüklerin dayanağı olan bu üç kavramdan hiç söz edilmemektedir.... HAK-İŞ Konfederasyonu'nun tüzüğünde laiklik, demokrasi ve Cumhuriyet kavramlarının yer almaması bizim için kaygı verici bir durumdur.

"TÜRK-İŞ, HAK-İŞ Konfederasyonu'nun ICFTU'ya üyelik başvurusunun, bu konular açıklığa kavuşturuluncaya ve HAK-İŞ tüzüğüne bu temel ilkelerin amaç olarak konmasına kadar ICFTU Yönetim Kurulu'nca karara bağlanmaması gerektiği düşüncesindedir."

TÜRK-İŞ basın açıklamasında; ICFTU Yönetim Kurulu'nun 7-9 Aralık 1994 tarihlerinde Brüksel'deki toplantısında Genel Sekreterlik tarafından sunulan raporda, TÜRK-İŞ'in ve DİSK'in kaygıları dile getirilerek, TÜRK-İŞ'in uyarıları doğrultusunda "HAK-İŞ Tüzüğüne "Cumhuriyet, Demokrasi ve Laiklik" kavramlarının konmasına kadar HAK-İŞ'in ICFTU üyeliğine alınmamasına oy birliğiyle karar verildiği belirtilmiştir. Ayrıca, ICFTU'da olduğu gibi, ETUC'a üyelik başvurusunda da Türk-İŞ'in aynı itirazlarının geçerli olduğu görüşü yer almıştır.

TÜRK-İŞ'in 87 Sayılı ILO Sözleşmesi'nin ihlali Nedeniyle Hükümet Aleyhine ILO'ya Başvurusu ve Başvurunun Kabulü

Türkiye, "Sendikalaşma Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına Dair" ILO Sözleşmesini 1993 yılında onaylamış ve 12 Temmuz 1993 tarihinde Uluslararası Çalışma Bürosuna tescil ettirmiştir, Hükümet, bu tescil işleminden sonraki bir yıllık süre içinde iç mevzuatı 37 sayılı Sözleşme ile uyumlu kılmak zorundayken, bu konuda hiçbir adım atmamıştır. Bunun üzerine Konfederasyonumuz, 4 Temmuz 1994 tarihinde 37 sayfalık kapsamlı bir raporla, Türkiye'yi ILO'ya şikayet etmiştir. Bu şikayet başvurusu, ILO'un kısa bir süre sonra toplanan Yönetim Kurulu'nda ele alınmış ve incelemeye değer görülerek ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'ne iletilmiştir. Ayrıca TÜRK-İŞ 12 Aralık 1994 günü ILO'ya gönderdiği bir yazı ile, 37 sayfalık raporuna eklemelerde bulunmuştur.

TÜRK-İŞ'in şikayet başvurusu, tüm ücretlilerin sendikal hakları konusunda kısıtlamaların ve yasaklamaların, ILO Uzmanlar komitesi ve ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi kararlarıyla nasıl çeliştiğini ayrıntılı olarak açıklamaktadır. Raporda en fazla üzerinde durulan konular, kamu çalışanlarının sendikalaşma ve grev hakları, işçi statüsünde çalışanların grev hakları ve sendikaların siyasal faaliyetleridir. Toplu pazarlık hakkı üzerindeki kısıtlamalar ise, ILO'nun 98 sayılı Sözleşmesi kapsamında ele alınmaktadır.

TÜRK-İŞ'in 87 sayılı ILO sözleşmesinin ihlali nedeniyle, Hükümet aleyhinde yaptığı başvurunun ILO Yönetim Kurulu'nca kabul edilmesin sonra, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu bir basın açıklaması yapmıştır. 13 Aralık 1994 günü yapılan açıklamada, şikayet başvurusu hakkında yukarıda yer aldığı üzere - bilgi verilirken, Hükümetin TÜRK-İŞ'in iddiaları konusunda ILO'ya hesap verme zorunda olduğu bildirilmiş ve şöyle denilmiştir.

"Hükümet, TÜRK-İŞ'in bu kapsamlı raporunda yer alan eleştirilere cevap verecektir. ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi ise, TÜRK-İŞ'in raporu ve Hükümetin cevabı temelinde, Türkiye çalışma mevzuatının düzenlenmesi konusunda öneriler formüle edecek ve Hükümetin bunlara uymasını isteyecektir. TÜRKİYE 1995 yılı Haziran ayında toplanacak ILO Uluslararası Çalışma Konferansı'nda ilk defa 87 ve 151 sayılı Sözleşmeleri de ihlal ettiği için eleştirilecektir."

Genç Metal İşçileri 2 Büyük Kurultayı (18 Aralık 1994)

Türk Metal Sendikası tarafından düzenlenen Genç Metal İşçileri 2.Büyük Kurultayı, 18 Aralık 1994 günü Ankara'da yapılmıştır. Kurultayda, genç metal işçilerinin çalışma hayatı ve özel hayatlarının idamesi sırasında karşılaştıkları sorunlar değerlendirilmiş ve bu sorunların çözümü için ilgili ve yetkililere öneriler sunulmuştur.

23 bölgeden 6 bin metal işçisinin katıldığı Kurultay'da bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, ülkenin önde gelen sorunlarını terör, işsizlik ve enflasyon olarak tanımlamış, terörü tahrik ve teşvik eden unsurlarından birinin işsizlik olduğunu, işsizliğin çaresinin ise, yatırımların arttırılması ve istihdamın genişletilmesinden geçtiğini bildirmiştir.

Özelleştirmeye işsizliğin biraz daha artacağından son derece rahatsız olduğunu anımsatan MERAL, yüzde 150'lere tırmanan enflasyonun olduğu bir ülkede, memura ve işçiye uygun görülen zamların uygun olmadığına değinerek, Hükümetin vaadlerinin hiçbirini yerine getirmediğini söylemiştir.

MERAL, sorunların çözümünün temelinde, herkesten vergi alınması, kayıt-dışı verginin kayıt içine alınması, vergi kaçırانların önüne geçilmesinin olduğunu vurgulayarak, SSK Yasası'nda emeklilik yaşının yükseltilmesine yönelik girişimlere asla izin vermeyeceklerini açıklamıştır.

Konuşmasında Bosna-Hersek'te, Azerbaycan'da yaşanan olaylardan duyduğu üzüntüyü de dile getiren Bayram MERAL, Avrupa Birliği ile girilecek gümrük birliğinin etkilerini değerlendirmiş ve endişe ve kaygılarını anlatmıştır.

Genel Başkan Bayram MERAL'in TV Programındaki
Konuşması (19 Aralık 1994)

Kamu çalışanları ile çalışma hayatının sorunlarının tartışıldığı TRT-1 Televizyonu'nun Ateş Hattı Programında konuşan Genel Başkan Bayram MERAL, Avrupa Topluluğuna, gümrük birliğine girmenin tartışıldığı günlerde, o ülkelerde işçi sendikası, memur sendikası gibi bir ayırımın yapılmadığını, ancak bizde siyasilerin işine geldiği için böyle davranıldığını belirtmiş ve memurların bugünkü noktaya gelişlerinin nedenleri üzerinde durarak onların eylemlerine destek olmanın gerekçeleri üzerinde durmuştur.

MERAL, işçinin ve memurun enflasyonun altında ezildiğini, enflasyonu tek rakama indirmeyi vaadeden Hükümetin ise, bunun tam tersini yaptığını söyleyerek memurdan, işçiden yapılan fedakarlıkla ülke sorunlarının çözümlenmeyeceğini anımsatarak, asıl yapılması gerekenin "kayıtdışı verginin kayıt içine alınması" olduğunu vurgulamıştır.

Kamu Çalışanları Eylemi ve Eylem Sonrasındaki Gelişmeler Hakkında
Genel Başkan Bayram MERAL'in Açıklaması (20 Aralık 1994)

Kamu Çalışanları Sendikaları Platformuna bağlı 27 sendika, hayat pahalılığını, düşük ücret zamlarını protesto etmek ve grev-toplu sözleşmeli sendikal haklar amacıyla 20 Aralık 1994 tarihinde, ülke genelinde bir günlük iş bırakma eylemi gerçekleştirmişlerdir.

20 Aralık nedeniyle, Ankara'da yapılan mitinge TÜRK-İŞ Genel başkanı Bayram MERAL, Yönetim Kurulu üyeleri ile Konfederasyonumuza bağlı sendikaların Genel Başkan ve Yöneticileri katılarak, başından itibaren kamu çalışanlarının haklı mücadelelerine verdikleri desteği ifade etmişlerdir.

Kamu çalışanlarının, yurt çapında gerçekleştirdikleri bir günlük iş bırakma eylemi sonrasında, bazı kentlerimizde soruşturma, açığa alma ve işten el çekirme gibi uygulamalar olmuş ve TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, yaptığı açıklamasıyla bu tür davranışları sert bir dille eleştirmiştir.

Türkiye'nin 12 Eylül hukuku uzantısı yasakçı bir anlayışla yönetilmeye devam edilemeyeceğini vurgulayan MERAL, görüşlerini şöyle dile getirmiştir.

"Hükümeti oluşturan iki siyasi parti, gerek seçim bildirgelerinde, gerek koalisyon protokolünde, gerekse hükümet programında, "12 Eylül Hukuku"olarak nitelendirilen yasal düzenlemeleri, uygulamaları ve kısıtlamaları ortadan kaldırmayı, temel hak ve özgürlükler çerçevesinde demokratikleşmeyi sağlayacaklarını taahhüt etmişlerdi. İktidara geldikleri tarihten bu yana üç yıla yakın bir süre geçmiş olmasına ve Uluslararası platformlarda verilen sözlere rağmen kamu çalışanlarının sendikal hak ve özgürlüklerini tanıyacak gerekli yasal düzenlemeler bugüne kadar gerçekleştirilmemiştir.

Hükümet, kamu çalışanlarının gerçekleştirdiği bu eylem ile verilmek istenen mesajlara kulak verip, kamu çalışanlarının sendikal hak ve özgürlüklerinin tanınması konusundaki düzenlemeleri hızla yapmak, yaşama ve çalışma koşullarını düzeltmek yerine, 12 Eylül Hukuku'nun uzantısı yasakçı bir anlayışla eyleme katılan kamu çalışanları hakkında çeşitli cezai uygulamaları başlatacağını beyan etmektedir.

Konfederasyonumuz, çalışma barışını ve toplumsal huzuru bozacağına inandığımız bu gibi cezai uygulamaların bir an önce durdurulması, kamu çalışanlarının grev ve toplu sözleşmeli sendikal hakların sağlanması konusunda hükümetin gerekli adımları atmasını ve kamu çalışanlarını bu haklı davalarında sonuna kadar destekleyeceğimizi bir kez daha kamuoyuna duyurmaktadır."

Türkiye işçi Emeklileri Cemiyeti 12.Genel Kurulu (21-22 Aralık 1994)

Türkiye işçi Emeklileri Cemiyeti'nin 12.Genel Kurulu 21-22 Aralık 1994 tarihleri arasında Ankara'da yapılmıştır. Genel Kurul'un açılış konuşmalarında söz alan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, terör, enflasyon ve işsizlik başta olmak üzere ülke sorunlarına değinmiş ve en yüksek SSK priminin Türkiye'de kesildiğine dikkat çekmiştir.

Konuşmasında SSK'nın sıkıntı, sorun ve darboğazlarını dile getiren ve özellikle'de Kurum'un birikmiş faiz alacaklarının affını eleştiren ve affedilen faizin de 10 trilyona yakın olduğunu vurgulayan MERAL, ilaç ve muayene paralarından şikayet etmiştir. Bir taraftan muayene parası, diğer taraftan da onun 10 katı kadar ilaç katkı payı alarak yapılan hizmeti anlayanın mümkün olmadığını vurgulayan Bayram MERAL hükümeti sert bir dille eleştirmiş ve şunları söylemiştir.

"Bir ülkede akaryakıtta zam gelişmiş ise, A'dan Z'ye herşeye zam gelmiştir. Şimdi size verdiğim zammı bakın.En fazla tükettiğiniz hergün tüpgaz, 1993 yılında 85.000.-lira, bugün 185.000.-lira artış %117.6. Muhterem arkadaşlarım bu sizden götürmektedir. Hükümetimiz kaynak eksikliğinden bahsediyor, bir taraftan bu zamları yapıyor. Biraz önce vergi kaçırانları söylüyor. Maliye Bakanı İstanbul'da bir toplantıda oturuyor.Müsteşarı konuşuyor, diyor ki, Mahmutpaşada bir esnafı takip ettirdik ayda 97 milyon

lira para kazandı, verdiği vergi, asgari ücretlinin 1/18'i. Şimdi ben hesap ettim asgari ücretli 385 bin lira o zat 21 bin lira vergi ödemiş. Bundan sonra diyeceksiniz ki, bütçe açık veriyor, paramız yok. Bulacaksınız. Bugün iç borç 600 trilyona tırmadı, dış borç 65 milyar dolar. Bu özelleştirmeden bekledikleri 20 küsur milyon dolar peki bu kadar borçlandınız. Şimdi soruyorum hükümet edenlere, memura mı kredi verdiniz, emekliye mi kredi verdiniz, işçiye mi kredi verdiniz. Kime verdiniz bu kadar krediyi kim batırdı ne geri aldınız. Biz bunların hesabını sormazsak arkadaşlarımız gelen güler geçer yanımızdan. Ondan sonra iki alkış onlara 3 alkış bize orada bize gelirsiniz bizim alınterimiz bitmedi. Derdin bitmesi için, olaylara ciddi sarılmak lazım, bu benim partimdir mantığı yanlıştır. Sorunu çözdürmek için baskı unsuru olmak lazım. O güç sizin elinizde, seçtiğinize yalvararak sorun çözdürüyorsunuz. Avrupa'da bu böyle midir. Avrupa'da seçilen seçene her zaman hesap vermektedir. Biz iyi yapanı da alkışladık, kötü yapanı da alkışladık. Bu noktaya geldik. Size teşekkür ediyorum. Siz devlet büyüğünüze karşı görevinizi yaptınız. Şimdi devlet büyükleriniz size ne yapacak, birlikte onu takip edeceğiz. Biz sizin sorunlarınızın ölünceye kadar takipçisiyiz."

Genel Başkan Bayram MERAL 'den sonra söz alan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri ve SSK Yönetim Kurulu üyesi Enver TOÇOĞLU, işçi Emeklileri 12.Genel Kurulu'nun, dünyada ve ülkemizde sosyal devlet anlayışına darbe vurulan bir dönemde toplandığına dikkat çekerek emekli büyüklerimizin büyük fedakarlıklarla bugünlere getirdiği güzel Türkiye'nin, ne yazık ki, tarihinin en büyük ekonomik ve sosyal bunalımını yaşadığını ifade etmiştir.

TOÇOĞLU, Türkiye'de sosyal güvenlik haklarını 1980 yılından itibaren çeşitli yasa değişiklikleri ile adım adım gerileten uygulamalar üzerinde dururken, eski ve yeni işçi emeklileri arasında büyük farklılıklar yaratan uygulamaları düzeltme çabalarının ise tam anlamıyla amaca ulaşmadığını bildirmiş ve işçi emeklilerinin 5 Nisan İstikrar Programı'ndan en fazla etkilenen kesimlerin başında geldiğini açıklamıştır. TOÇOĞLU'nun konuşmasının özeti şöyledir.

" Birinci ve İkinci Koalisyon Hükümeti Programlarında, emeklilerin enflasyona ezdirilmeyeceği sözü verilmektedir. Buna rağmen, fiyatların 6.3 katına çıktığı 1991-1994 döneminde, en düşük emekli aylığı yalnızca 4.8 katına yükselmiştir.

Hükümet, 1991 yılında işçi emeklilerine 1 trilyon 750 milyar lira ödeme yaptığını, bu rakamın bugün 8 trilyon liraya yükselmiş olduğunu belirtmektedir. 8 trilyon lira, 2 milyon işçi emeklisine dul ve yetimine ödenen aylıktır. Kişi başına ortalama 4 milyon lira düşmektedir. En düşük emekli aylığı 3,5 milyonun altındadır.

Emeklilik yaşının yükseltilmesi konusunda emsal gösterilen Avrupa ülkeleri, en düşük emekli aylığı konusunda, her nedense emsal gösterilmemektedir. Oysa, örneğin İsviçre'de en düşük emekli aylığı 23 milyon, Fransa'da 20 milyon, Portekiz ve İtalya'da 12 milyon liradır.

Yıllık enflasyonun %120'yi bulduğu 1994 yılında, işçi emekli aylıkları ortalama %62 oranında artırılmıştır. Yani işçi emeklileri, 1993 yılında aldıkları maaşın ancak yarısını alabilmektedir.

Hükümet, çalışma yaşamı ile ilgili olarak verdiği ancak tutmadığı diğer sözler gibi, emeklilerin haklarına ilişkin olarak verdiği sözleri de tutmamış; tam tersine, emeklileri daha da fazla mağdur eden bir politika izlemiştir.

TÜRK-İŞ, devlet yetkililerine sunduğu raporda, emekli, dul ve yetim aylıklarının insanca yaşanabilecek bir düzeye çıkartılmasını; bu insanlarımızın her alandaki sorunlarına sahip çıkılmasını, sosyal güvenlik hakları yönünden işçi ve memur emeklileri arasındaki farklı uygulamalara son verilmesini; işçi emekli mevzuatının kendi içinde günün şartlarına uygun olarak yeniden düzenlenmesini talep etmiştir.

İşçi emeklilerinin sorunları yalnızca emekli aylıklarının yetersizliği ile de sınırlı değildir.

Sağlık sorunları, SSK'nın yapısal sorunları, ilaç konusu, siyaset yasağı, diğer örgütlerle işbirliği üzerindeki kısıtlamalar, önemli sorunlar arasında yer almaktadır.

Ancak bu Hükümet'in, Anayasa değişikliği önerinizden, işçi emeklilerinin sendika hakkına varıncaya kadar çeşitli girişimlerinize olumsuz cevap verdiği görülmektedir.

Bugün SSK 4.5 milyon civarında aktif sigortalı ve 2 milyonun üzerinde emekli dul, yetim ve aile fertleri ile birlikte toplam 23 milyonun üzerinde kişiye sosyal güvenlik hizmeti sunmaktadır.

Ancak kaynakların hatalı kullanımı, kaçak işçiliğin önlenememesi prim alacaklarının zamanında tahsil edilememesi, primle ilişkisi olmayan sosyal yardım zammının etkisi ve benzeri nedenlerle, Kurum, ciddi bir darboğaz içindedir.

SSK'nın prim alacakları 24 trilyon liraya yaklaşmıştır.

Devlet, SSK'nın giderlerine hiçbir biçimde katkıda bulunmamakta, hatta trilyonlarca prim borcunu bile ödememekte, ama SSK'nın her işine karışmaktadır. Son kararlardan biri, batan İstanbul Bankası emeklilerinin SSK kapsamına alınmasıdır.

İşçi emeklilerinin sorunları konusundaki görüş ve taleplerimizden bazıları şunlardır.

- Sosyal Sigortacılıktan vazgeçip, özel sigortacılığı geliştirme girişimlerine şiddetle karşıyız.

- Emekli, dul ve yetim aylıklarının, insanca yaşamaya yetecek düzeye yükseltilmesini talep ediyoruz.

- SSK sağlık tesislerine el konmasını kabul etmemiz mümkün değildir.

- Bugün hiçbir katkıda bulunmadan SSK yönetiminde söz sahibi olan devletin, SSK'nın finansmanına katkıda bulunmasını istiyoruz.

- Eski ve yeni emeklilerin emekli aylıkları arasındaki adaletsiz farklılığın giderilmesini talep ediyoruz.

- Emeklilerin vergi iadelerinin ve aylıklarının zamanında ödenmesini istiyoruz.

- Kurum'un mali sıkıntısını, zaten yüksek olan prim oranlarını daha da yükselterek çözmeye girişimlerinin şiddetle karşısındayız.

- Yasalarda yapılan düzenlemeler nedeniyle Kurum'un uğradığı zararların Hazine tarafından tazmin edilmesini talep ediyoruz.

- Emekliğe hak kazanma koşullarının Türkiye'nin şartlarını dikkate almayan biçimde zorlaştırılmasına karşıyız.

- Prim alacaklarının zamanda toplantısını sağlayacak önlemlerin etkili bir biçimde uygulanmasını istiyoruz.

TÜRK-İŞ, işçi emeklilerinin haklarının korunması ve geliştirilmesi mücadelesinde herkesle işbirliğine hazırdır.

TÜRK-İŞ'in Avrupa Sosyal Şartı'nın Onaylanmayan Maddelerinin Bakanlar Kurulu'nca Onaylanması İsteği (22 Aralık 1994)

Avrupa Sosyal Şartı, Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanan, 18 Ekim 1961 tarihinde Torino'da imzalanan ve 26 Şubat 1965 tarihinde 5 devlet tarafından onaylanarak yürürlüğe giren temel bir belgedir. 4 Temmuz 1989 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 16.6.1989 gün ve 3581 sayılı "Avrupa Sosyal Şartı'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun'da", Avrupa Şartının İkinci Bölümü'nün bazı maddeleri ve bazı maddelerin bazı fıkraları onaylanmamış ve bu hükümlerin onaylanması konusunda Bakanlar Kurulu'na yetki verilmiştir.

Konfederasyonumuz, 22 Aralık 1994 tarihinde Başbakan Tansu ÇİLLER'e yazılı bir başvuru yaparak Bakanlar Kurulu'nun Avrupa Sosyal Şartı'nın onaylanmamış maddelerini de onaylamasını talep etmiştir. Konu ile ilgili olarak TÜRK-İŞ yönetim Kurulu'nca 23 Aralık 1994 günü bir açıklama yapılarak, sözkonusu talep ve başvuru kamuoyuna duyurulmuştur.

Açıklamada, onaylanması talep edilen maddeler şöyle sıralanmıştır.

Madde 2 : Adil Çalışma Koşulları Hakkı

Madde 3 : Güvenli ve Sağlıklı Çalışma Koşulları Hakkı

Madde 4 : Adil Bir Ücret Hakkı

Madde 5 : Örgütlenme Hakkı

Madde 6 : Toplu Pazarlık Hakkı

Madde 7 : Çocukların ve Gençlerin Korunma Hakkı

Madde 8 : Çalışan Kadınların Korunma Hakkı

Madde 15 : Bedensel ya da Zihinsel özürlülerin Mesleki Eğitimi, Mesleğe ve Topluma Yeniden İntibak Hakkı

Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun Özelleştirme Yasası
Konusunda TV Konuşması (24 Aralık 1994)

Samanyolu TV'de 24 Aralık 1994 günü yayınlanan programda konuşan Enver TOÇOĞLU, 4046 sayılı Özelleştirme Yasası'nı eleştirmiş ve bu konudaki görüşlerini açıklamıştır.

Bugüne kadar ki özelleştirme uygulamalarıyla kamunun elindeki büyük işletmelerin henüz özel sektöre aktarılmadığını, özelleştirmenin halkımız ve ülkemiz açısından ne gibi sonuçlar doğuracağını asıl 1995 yılında, 4046 sayılı Yasanın uygulanması sürecinde yaşanacağını söyleyen TOÇOĞLU, Yasanın öngördüğü son derece kapsamlı özelleştirmenin, bizde çeşitli kaygı ve kuşklar yarattığına dikkat çekmiştir.

TOÇOĞLU, bugüne kadar yapılan özelleştirmeden elde edilen gelirin, Başbakan'ın iddia ettiğinin aksine, halkımıza en küçük bir katkısının olmadığını anımsatarak, Özelleştirme Yasası'yla ilgili eleştirilerini şöyle aktarmıştır.

"4046 sayılı Özelleştirme Yasası, yabancıların tekel oluşturmalarını yasaklayan bu hükmü kaldırıyor. Bu büyük hatanın en kısa sürede düzeltilmesini istiyoruz.

Çalışanların hakları ile ilgili düzenlemelerin başında, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlarda işten çıkarılacak işçilere ödenecek iş kaybı tazminatı yer alıyor.

Yasanın 21.maddesiyle öngörülen uygulamaya göre, aynı işverene bağlı olarak kesintisiz yaklaşık 1,5 yıl çalışan işçiye 90 günlük bir tazminat verilecektir. Ödenecek tazminatın günlük tutarı bugün 244 bin lirayı aşmamaktadır.

Kesintisiz çalışma süresi yaklaşık 3 yıl olan işçiye 120 günlük, çalışma süresi 4,5 yıl olan işçiye 180 günlük ve çalışma süresi 6 yıl ve daha fazla olan işçiye de 240 günlük tazminat ödenecektir.

Bu tazminattan herkes yararlanamaz.

"İştirak statüsünde olan kamu kuruluşlarında çalışanlar bu iş kaybı tazminatının kapsamı dışındadır.

Kamu kuruluşlarında geçici işçi olarak çalışanların 1,5 yıl kesintisiz çalışma koşulunu yerine getirmesi mümkün değildir. Onlar da tazminat alamayacaktır.

İşten çıkarılma tarihinde emekliliğe hak kazanmış işçilere iş kaybı tazminatı ödenmeyecektir.

İşten çıkarılan işçi, bu tazminata hak kazanabilmek için İş ve İşçi Bulma Kurumu'na 30 gün içinde müracaat edecektir. Kurum başvuruyu 30 gün içinde inceleyecek ve daha sonraki 10 gün içinde de tazminatın ödenmesine başlanacaktır.

İşten çıkarılan işçi işe yerleştirilirse veya girerse, bu tazminat kesilecektir.

İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun işten çıkarılan işçiye bulacağı işin niteliği konusunda bir hüküm yoktur. İşçi kendisine önerilen işi kabul etmezse ne olacaktır? Tazminatı kesilecektir.

Dünyada sınırların yeniden çizildiği, bölgesel savaşların yaygınlaştığı ve devletlerin gücünün her zamankinden daha fazla önemli olduğu bir dönemde, devletimiz küçültülmek ve zayıflatılmak isteniyor.

Devletler, vatandaşlarıyla güçlüdür. Vatandaşına dar gününde sahip çıkan devlet, böylesine karışık günlerde vatandaşından her türlü fedakarlığı rahatlıkla isteyebilir.

Vatanımız, halkımız ve temsil ettiğimiz kitle açısından büyük kaygılarla dolu bir uygulama bekliyoruz."

Genel Başkan Bayram MERAL'in Onat KUTLAR'ın Ölümü Hakkında Açıklaması (30 Aralık 1994)

Bayram MERAL, 1994 yılının son gününde İstanbul'da acımasızca planlanan bombalı saldırı sonucu ağır yaralanan Cumhuriyet gazetesi yazarı, sanat ve düşünce alanınız saygın ismi Onat KUTLAR'ın ölümünden sonra, bir açıklama yaparak, TÜRK-İŞ topluluğunun bu olaydan duyduğu derin üzüntüyü dile getirmiştir.

İşçi hak ve özgürlüklerinin ancak çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi içinde gelişebileceği ve güçlenebileceğinin belirtildiği açıklamada, parlamenter demokrasiye zarar vermeyi amaçlayan ve son yıllarda vatandaşlarımıza ve basınımızın değerli üyelerine de yönelen bu terör eylemlerinin ülkemizde tüm çalışanların zararına gelişmeler doğurduğunun bilindiği üzerinde durularak, TÜRK-İŞ'in bu cinayetlerin son bulması ve faillerinin biran önce yakalanarak adalete teslim edilmelerinin en büyük dileği olduğu vurgulanmıştır.

Genel Başkan Bayram MERAL'in Yeni Yıl Mesajı (30 Aralık 1994)

Bayram MERAL, yeni yıl nedeniyle yayınladığı mesajda; 1994 yılının sosyal, siyasal ve ekonomik açıdan çalışanlar ve tüm halkımız için sıkıntılarla geçen bir yıl olduğunu hatırlatarak, 1995'in sorunları çözümlendiği barış ve hoşgörü bir yıl olması dileğinde bulunmuştur.

Açıklamasında 1994 yılının genel bir değerlendirmesini yapan Bayram MERAL, özetle şu görüşlere şer vermiştir.

"Siyasal iktidarın, Dünya Bankası ve IMF'nin talimatlarıyla gündeme getirdiği özelleştirme ile sendikasıztırma, taşeronlaştırma ve işten çıkarmalarla işçi sınıfının ve sendikacılık hareketinin kazanımları yok edilmeye çalışılmıştır.

Siyasal iktidarın işçi hak ve özgürlüklerini gasp etmeye yönelik uygulamaları doğrultusunda res'en emeklilik, mevsimlik ve geçici işçilerin çalışma sürelerinin azaltılması, bazı kamu kurum ve kuruluşlarındaki muvakkat işçilerin hizmet akitlerinin feshedilmesi gibi bir takım saldırılar gündeme getirilmiştir.

Siyasal iktidar Türk çalışma hayatında ilk kez imzalanmış toplu iş sözleşmeleriyle elde edilen ücret zamlarının ödenmemesini gündeme getirmiştir. Tüm bu uygulamaların üzerine 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı ile işçilerin ve memurların birçok hakları ellerinden alınmaya çalışılmıştır.

Siyasal iktidarın, çalışanları ve halkımızı sıkıntıların ve yoksulluğun sınırında yaşamaya zorlayan bu saldırıları karşısında TÜRK-İŞ, bu politikaları protesto eden birçok eylem gerçekleştirecek, geri alınması hedeflenen demokratik hakları gaspettirmemiştir.

Ülkemiz 1995 yılına, geçtiğimiz yılın sorunlarıyla girmektedir. Siyasal iktidarın 1995 yılında yapılacak olan toplu iş sözleşmelerinde düşük enflasyon beklentisi doğrultusunda düşük ücret artışı politikası, özelleştirme yasasıyla birlikte KİT'lerin hızla özelleştirilmesi, Sosyal Sigortalar Yasası'nda yapılması planlanan değişiklikler önümüzdeki yılın ciddi sorunları olarak ülke gündemindedir.

TÜRK-İŞ, Bosna-Hersek, Azerbaycan ve Çeçenistan'da süren ve insanlık tarihine kara bir leke olarak geçen saldırıları protesto ederken; ülkemizi Avrupa Birliği'ne almama nedeni olarak ileri sürülen yaşama ve çalışma hayatı ile ilgili uluslararası standart ve ilkelerin bir an önce hayata geçirilmesini siyasi iktidardan istemektedir.

Öte yandan 1994 yılı, ülkemizde bütünlüğümüze ve laik Cumhuriyet ve Atatürk ilkelerine yapılan saldırıların giderek arttığı, ayrılıkçı terörün durdurulamadığı bir yıl olmuştur.

TÜRK-İŞ, Cumhuriyet ve Atatürk ilkelerinin, laik hukuk devletinin savunucusudur ve nereden gelirse gelsin her türlü saldırıya karşı koymakla kararlıdır.

TÜRK-İŞ, çalışanların hak ve özgürlükleri, insan hakları ve demokrasi kurallarının eksiksiz uygulanması yolundaki mücadeleyi sürdürecektir."

Genel Sekreter Şemsi DENİZER'in Açıklaması (31 Aralık 1994)

Şemsi DENİZER, 1994'ün son günü Zonguldak'ta yaptığı açıklamada, yeni dönem toplu iş sözleşmelerinin sonucunu sendikaların mücadele gücünün belirleyeceğini ve 1995'in tüm çalışanların alım güçlerinin arttırılacağı bir yıl olacağını söyleyerek, ülke ekonomisindeki ücret dengesizliğinin iktidar tarafından kullanılmaya çalışıldığını, emekli ve memurların çok düşük ücretlerle çalışmaya mahkum edilmesinin suçunun ise Hükümete ait olduğunu bildirmiştir.

Konuşmasında, 1995 yılı toplu iş sözleşmelerini değerlendiren Şemsi DENİZER, işçilerin ücret pazarlığını yaparken, ülkedeki tüm çalışanların ücret pazarlığını yaptıklarını kaydederek, halkın birlikte hareketinin önemini vurgulamıştır.

DENİZER, temel sorunun emek payının yükseltilmesi konusu olduğunu belirterek, bunun için tüm emek güçlerinin bütünlük ve birlikte mücadelesinin gerektiğini, sermayenin ise, bu bütünlüğü bozmaya çalışacağını ifade etmiş ve çalışanlar olarak bütünlüğü yakalayıp mücadele azmimizle alım gücünün yükseltileceğine olan inancını dile getirmiştir.

"Özelleştirme ve Karabük" konulu Açık Oturum (5 Ocak 1995)

Televizyonun birinci kanalında yayınlanan Karabük'ün özelleştirilme modelinin tartışıldığı açık oturuma katılan Genel Başkan Bayram MERAL, Türkiye'nin sanayileşme yönünü tespit ettiğini ve bu yönde güçlü olmak için demir-çelik'te güç olma gereğini hatırlatarak, Karabük'ün kapatılmasının değil, yeni Karabüklerin açılmasını söylemiş ve KİT'lerin zarar noktasına getirilmesinin sorumlusunun politikacılar ve yöneticiler olduğunu vurgulamıştır.

MERAL, özelleştirmeye can kurtaran simidi havası verildiğini belirten, Japonya'da özelleştirmeden doğacak sıkıntı ve sorunları tespit etmek, öneriler sunarak sonuca gitme amacına yönelik olarak oluşturulan işçi-İşveren-Hükümet üçlüsünün öneminde dikkat çekmiş, ne yazık ki, TÜRK-İŞ'in, Hükümete böyle bir üçlü yapı kurulması doğrultusunda önerdiği yaklaşımın gerçekleştirilmediğini bildirmiştir.

Karabük'ün çalışmasının, bacasının tütmesinin ülkemiz ve yöre halkı için çok önemli olduğunu, buna rağmen Karabük'ün özelleştirilme modelinde hükümetin pay almamasını eksiklik olarak gördüğünü ifaden Bayram MERAL, görüşlerini şöyle açıklamıştır.

"Ben gittim,siz ne yaparsanız yapın mantığını ben eksiklik kabul ediyorum. Burada işçi ve halk nefsi müdafasını kullanmıştır. Yani kapatıyorum, artık vazgeçiyorum,size veriyorum demıştır. Bunun dönüşü artık yoktur. Bundan sonrası çok önemlidir. Yani vatandaşın gücü oranında katkısını sağlamak lazım.

TÜRK-İŞ

Bilgi Merkezi

Bunun da ötesinde revizyonizm, teknolojinin bir bölümü zaten belli ölçülerde yenilenmiştir. Burada 2 trilyonluk yenilik, katkı ile fabrika daha iyi bir duruma gelecektir. Şu mantığı silmek lazım, 'efendim burası işçilerin eline geçti, halkın eline geçti, bunlar, hiçbir şey yapamaz' gibi. Bakınız, 12 Eylül'den önce biz birçok KİT'le üretim sorunlarıyla ilgilendik. İşte kâr edilen dönemler o noktadan gelmektedir. 12 Eylül'le KİT'lerin yönetimlerinden işçileri çıkardılar. Şimdi KİT'lerin yönetimini bize devrediyorlar. Şunu söylemek istiyorum; bu bir başlangıçtır. Bunu yaşamak zorundayız. bunu yaşatmada hükümetimize de büyük görevler düşmektedir. Efendim bunlar belli bir zümrenin eline geçti, bunları bozalım, bunları yok edelim, burayı işletilmez hale getirelim gibi bir program ortaya koyarlarsa, bu son derece ülke içinde, bizim içinde vahim sonuçlar doğurur. Çünkü biliyorsunuz bir zamanlar, yurt dışındaki vatandaşlarımız Türkiye'de yatırım yaptılar. Oldu bittiye geldi, belli ellere geçti, sonradan vatandaş bugün Türkiye'de bir kurşuluk yatırım yapmak istemiyor. Aslında onlar da bunu yapmak istiyor, ancak yarın birçok yollardan ithal demir Türkiye'ye sokulur vergi iadesidir, teşviktir, benzeri fonlardan ucuz maliyetle Türkiye'ye sokulursa yine büyük sıkıntılar meydana gelir. Bunların hepsini açık açık konuşmak lazım, hükümet bunların teminatını vermesi lazım. Yani demesi lazım ki, "işçi, esnaf, halk siz burayı aldınız, bu bacanın tütmesi içinde biz de üzerimize düşeni yapacağız" demesi lazım. Ben sattım ne yaparsanız yapın, elimi çektim dememesi lazım, bunu alan da Türkiye Cumhuriyeti vatanşadır, hükümete vergisini veren, hükümete karşı bütün sorumluluklarını yerine getiren insanlardır. Hükümetimizden başta bunu bekliyoruz."

TÜRK-İŞ'in Sosyal, Siyasal ve Ekonomik Konular Hakkındaki Görüş ve Önerileri'nin T.B.M.M. Başkanı ve Siyasi Partilere Verilmesi (11-13 Ocak 1995)

12 Eylül hukukunu ortadan kaldırma ve demokratikleşmeyi sağlama vaadiyle işbaşına gelen Koalisyon Hükümeti, ülkemizde arzulanan demokratikleştirme ortamını henüz gerçekleştirememiştir. Başta işsizlik ve enflasyon olmak üzere, özelleştirme, taşeronlaştırma, işten çıkarmalar ve sendikasıztlaştırma uygulamaları nedeniyle çalışma hayatında önemli sorunlar yaşanmakta ve çalışma barışı sık sık tehlikeye girmektedir. Siyasal iktidarın uygulamakta olduğu politikalar nedeniyle, işçiler, kamu çalışanları, emekliler ve tüm dar ve sabit gelirliiler yoksulluğun sınırında yaşamaya zorlanmaktadır.

Bu ve benzeri konular hakkında TÜRK-İŞ'in görüş ve önerileri, Başkanlar Kurulu ve Yönetim Kurulu üyeleri tarafından çeşitli toplantılar vesilesiyle birçok kez kamuoyuna açıklanmıştır.

Ülkemizin çağdaş demokrasiye geçiş çabalarının tartışıldığı şu günlerde, Konfederasyonumuz, sözkonusu görüş ve önerilerini birkez daha siyasi partilerimize aktarmak istemiştir. Bu doğrultuda, görüş ve önerilerimizin yer aldığı üç ayrı rapor, Genel Başkan Başram MERAL'in başkanlığındaki Yönetim Kurulu üyeleri tarafından T.B.M.M. Başkanı Hüsamettin CİNDORUK ve Meclis'te grubu bulunan siyasi partilere verilmiştir.

TÜRK-İŞ'in sosyal, siyasal ve ekonomik konulardaki görüş ve önerilerinin yer aldığı raporlardaki konu başlıkları sırasıyla şöyledir.

"Anayasa Değişiklik Önerileri ve Gerekçesi, 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu ile ilgili Değişiklik Önerileri Gerekçeleri, 1475 sayılı iş kanunu ile ilgili Değişiklik Önerileri ve Gerekçeleri, Çeşitli Kanun Tasarıları ve Değişiklik Önerileri Hakkındaki TÜRK-İŞ'in Görüş ve Önerileri, 5 Nisan İstikrar Paketi'nin Değerlendirilmesi, Gümrük Birliği'nin Türkiye Ekonomisi Açısından Değerlendirilmesi ve İstihdam, İstihdam ve İşsizlik, Ekonomik ve Sosyal Danışma Konseyi Kanun Taslağı Hakkında Görüş.

"1995 Yılında Türkiye'nin Ekonomi Gündemi" Sempozyumu (13-16 Ocak 1995)

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi ile TEBİAT tarafından ortaklaşa düzenlenen panel, 13-16 Ocak 1995 tarihleri arasında Bolu'da yapılmıştır.

Sempozyuma Konfederasyonumuzu temsilen katılan Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri ÖZDEŞ, 24 Ocak 1980 istikrar kararları temelinde şekillenen Türkiye ekonomisinin son onbeş yıllık değerlendirmesini yapmış ve izlenen politikalar sonucunda tabana doğru yayılanın refah değil, yoksulluk olduğunu vurgulamıştır.

ÖZDEŞ, gümrük birliği, özelleştirme ve 5 Nisan Kararları ve Sonuçları hakkında Konfederasyonumuz görüşlerini aktarırken, küreselleşme, gümrük birliği ve özelleştirme gibi yapısal değişikliklerin yalnızca sendikaların değil, sosyal devletin ve demokrasinin zayıflatılması anlamına geldiğini ifade etmiş ve bu bağlamda çalışma yaşamının sıkıntı ve sorunlarını şöyle dile getirmiştir.

"Bugün çalışma yaşamında sıkça rastlanır duruma gelmiş bulunan taşeronlaştırma, kısa zamanlı çalıştırma, standart dışı çalıştırma, işçi çıkarıp asgari ücretle geri alma gibi uygulamalar endüstriyel barışı tehdit eder niteliktedir. Çalışanların örgütlenme ve toplu pazarlık hakkı önüne engeller çıkarmak, sendikaları işlevsiz kurumlarmış gibi göstermeye çalışmak, toplu pazarlığın kapsam ve etkisini daraltma yolları aramak, bir bütün olarak topluma da toplumdaki her hangi bir kesime de yarar getirecek yaklaşımlar değildir.

Aslolan, endüstriyel ilişkiler sistemini işlemez hale getirmek değil, o sistemden de yararlanarak, Türkiye'de kesimler arasındaki ilişkilerin enazından belli dengelere oturtabilmektir. İşsizlik, enflasyon ve ekonomik büyümedeki durgunluğun siyasal sonuçları da giderek belirginleşmeğe başlamıştır.

Türkiyede de, ekonomi politikalarının ileriye dönük etkileriyle ilgili beklentileri saptamada çalışırken şu sorulara yanıt aramak gereklidir. "Özelleştirme önündeki en büyük engel işçi sendikalarıdır" denilmeğe devam mı edilecek, yoksa özelleştirmenin işsizliğe ve gelirlerde düşüşe yol açan etkilerine çözüm arayışlarına mı girilecektir?

Esnek ve standart dışı çalışma biçimleri ve taşeronlaşma gibi uygulamalar, yapısal değişiklikler gereği ortaya çıkan engin birer yönetsel beceri örneği olarak mı görülecek, yoksa, bu tür uygulamaların kayıtdışı ekonomiyi kamçıladığı gibi çalışanları güvencesiz bir geleceğe ittiğine mi inanılacaktır?

Standartdışı çalışma ve taşeronlaştırmanın maliyetleri azalttığı mı düşünülecek, yoksa, bu tür uygulamaların sosyal maliyetinin ne olacağına mı bakılacaktır. Her fırsat ganimet bilinip işçi sendikaları yıpratılmak mı istenecek, yoksa, endüstriyel ve toplumsal barışın güçlü sendikalara ve çok yönlü diyaloga dayalı olarak geliştirilmesi gereğine mi inanılacaktır? Toplu pazarlık ve grev hakkı ekonomiye yük olarak mı görülecek, yoksa, gelir dağılımındaki çarpıklıkları giderme yolunda etkin bir araç olarak tüm çalışanları kapsar biçimde genişletilmesi yolunda çaba mı gösterilecektir?

İşsizlik ve enflasyona işçi sendikalarının yol açtığı gibi çarpık bir iddiada ısrar mı edilecek, yoksa, bu sorunlar uygulanan ekonomik politikaların yol açtığı derin sosyal yaralar olarak mı kabul edilecektir? Ve hepsinden önemlisi uygulanan liberalist politikaların halkımızın genel tercihine dayalı politikaların halkımızın genel tercihine dayalı politikalar olduğumu savunulacak, yoksa, bir ara rejim zorlamasıyla yerleştirilip, yeşertilmiş politikalar olduğumu kabul edilecektir? İleriye dönük beklentiler bu sorunların bulacağı yanıtlarla yakından ilgili olacaktır."

TÜRK-İŞ'in TÜMTİS Üyesi İşçilere Yapılan Silahlı Saldırısı Kınayan Açıklaması (16 Ocak 1995)

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Konfederasyonumuz üyesi TÜMTİS'in işyeri temsilcisi Hasan ERCAN'ın, 16 Ocak 1995 günü, İstanbul Topkapı Nakliyat Ambarları Sitesi 4.Bloktaki Kayseri Sürat Ambarı'na gelen dört kişi tarafından uğradığı silahlı saldırıyı, aynı gün yaptığı açıklamayla şiddetle kınamıştır.

Emeğe ve emekçiye saygısızlığın, emekçinin insan olarak manevi ve fiziksel varlığını doğrudan hedef alan boyutlara vardığına dikkat çekilen açıklamada, son on beş yıldır hüküm süren emek düşmanlığının 5 Nisan'dan bu yana olağanüstü duruma geldiği vurgulanmıştır.

Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun "Sendikaların Özelleştirilen Kuruluşlara Talip Olmaları" Hakkında Açıklamaları

HBB ve Samanyolu Televizyonları tarafından özelleştirme konusunda düzenlenen açık oturumlara katılan Enver TOÇOĞLU, özelleştirilen ve kapatılmak istenilen işletmelere sendikaların sahip çıkmasını ve işletmeye devam edilmek istenmesini sendikaların yozlaştırılması düşüncesine hizmet edeceği için karşı çıktığımızı ifade etmiştir.

TOÇOĞLU gerek HBB ve Samanyolu TV'deki açık oturum programlarında, gerekse Sendika Şube Genel Kurulları'nda yaptığı konuşmalarda, sendikaların işyerlerini alarak "iş güvencesini temin edeceğiz, zaten burada çalışan işçiler bizim üyelerimiz" mantığı ile hareket etmenin yetersiz olduğunu vurgulamış ve Karabük işletmelerinin özelleştirilmesi ön aşamasında işçilerin kıdem tazminatlarını güvence altına alan maddelerin bulunmadığına dikkat çekerek şunları söylemiştir.

"İşletmelerin hisselerinin çoğunluğu işçilere verilmemektedir, bu yapısı ile bu işletmenin şu anda yeterli bir iş güvencesi sağlayacağına inanmamaktayız. Sendikaların tüzel bir kişilik olarak hissesinin olmaması da ayrı bir sorundur."

Genel Başkan Bayram MERAL'in Adana Basın Toplantısı (22 Ocak 1995)

YOL-İŞ Sendikası tarafından Mersin ve Adana'da düzenlenen Taban Eğitim Semineri için Adana 'da bulunan Genel Başkan Bayram MERAL, 22 Ocak'ta bir basın toplantısı düzenleyerek işsizlik, enflasyon, terör, özelleştirmenin getirdiği taşeronlaşma ve sendikasızlaştırma başta olmak üzere ülke ve çalışanların sorunlarını dile getirmiştir.

✓Vaadlerini yerine getirmeyen Koalisyon Hükümetinin fedakarlık isteğine, dar bütçemiz ve büyük sıkıntılarımıza rağmen olumlu yaklaştığımızı ve üstümüze düşeni fazlasıyla yaptığımızı anımsatan MERAL, ancak çalışanlardan daha fazla fedakarlık beklemenin, sıfır zam mantığı ile ortaya çıkmanın, işçilere ve çalışanlara sokağı göstermek anlamına geldiğini vurgulamıştır. XMERAL, bunun ülkemizin her zamankinden daha çok birliğe, bütünlüğe ihtiyacı olduğu bir dönemde, yeni sorunların gündeme getirilmesi demek olduğuna dikkat çekmiş ve özetle şunları söylemiştir.

"TÜRK-İŞ her zaman ülkenin birliğini, bütünlüğünü ön planda tutan, halkımızın sorunlarını, kendi sorunlarının önünde tutan bir kuruluştur. Bu sorumluluğumuzun hükümet tarafından istismar edildiği kanısındayız. Çalışanların bunca fedakarlık yapmasına rağmen, ekmeğinin yarısını halkı için feda etmesine rağmen, hükümet bunu gözardı etmiş ve işçi-memur ücretleri arasındaki farklılığı ortaya atarak, işçilere daha düşük ücret vermenin yollarını aramaya başlamıştır.

Bundan sonra çalışanların yapacağı tek kuruş fedakarlık yoktur. Hükümet vurguncuların, batık kredilerin, vergi kaçırıanların üstüne gitmelidir.

Özelleştirme yapılsa tüm KİT'ler satılsa bile elde edilecek gelir, iç ve dış borçları karşılamaya yetmiyor.

İşsizlik, çalışanların sorunlarının başında gelmektedir. On yıldan beri ülkede bir çivi çakılmamıştır. İşsizlik ancak yatırım yapmakla önlenir.

Zarar ettiği söylenen ve yıllardır teknolojisi yenilenmeyen Karabük Demir-Çelik Tesisleri, oradaki işçilere, esnafa, halka satılmak isteniyor. Bir oyun tezgahlanıyor. Bu tesisler bir liraya satılığa çıkarıldı. İlk başta cazip bir teklif gibi görünüyor. Fakat bunun arkasında çalışanlar için son derece büyük tehlikeler var.

Bir kere teknolojisi yenilenmemiştir. Çeşitli oyunlar oynanmaktadır. Böyle bir durumda o fabrika çalışır mı, çalışmaz mı bunu iyi düşünmek lazım.

Eğer işçiye vereceklerse TEK'i versinler, PTT'yi versinler, özelleştirme kapsamında olan bazı yerler var, onları versinler. Ama bunları Uluslararası tekeller kapatmış durumdadır. Bu yerler uluslararası tekellere devredildiğinde arkasından taşeronlaştırma ve sendikasızlaştırma gelecektir. Bunun arkasında yatan ise, daha çok işsizliktir. İşsizlere yeni işsizlerin katılması sosyal patlamalara neden olacaktır. temenni etmiyoruz ama görünen odur."

MHP Genel Başkanı Alpaslan TÜRKES'in TÜRK-İŞ'i Ziyareti(26 Ocak 1995)

MHP Genel Başkanı Alpaslan TÜRKES, 26 Ocak günü Konfederasyonumuzu ziyaret ederek, Genel Başkan Bayram MERAL ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile görüşmüştür. TÜRKES, ziyaretle, TÜRK-İŞ'in Türkiye'nin en büyük işçi örgütü olduğunu ve gücünü memleketin yararına kullandığını söylemiştir. Genel Başkan Bayram MERAL, Hükümetin TÜRK-İŞ'in gösterdiği sorumluluk ve fedakarlığın farkına varamadığını savunmuştur.

Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU'nun Paralı Muayene Uygulaması Hakkında Açıklaması (2 Şubat 1995)

TOÇOĞLU, SSK'nun bir yıl önce Ankara ve İzmir Sağlık Tesislerinde yürürlüğe koyduğu "SSK Sağlık Tesisleri"nde tam gün çalışan hekimlerin mesai saatleri dışında ücretle hasta kabul etmelerine imkan tanınması" uygulaması hakkında bir açıklama yaparak, bunun sigortalılar arasında eşitlik ilkesini zedelediği ve hastaların yüksek muayene ve tedavi ücretleriyle suistimal edildiği gerekçesiyle kaldırılmasını istemiştir.

Enver TOÇOĞLU, konu ile ilgili olarak, 2 Şubat 1995 günü toplanan SSK Yönetim Kurulu'na, diğer bazı yönetim kurulu üyelerinin de kendi görüşünü destekledikleri bir önerge vermiştir. Bu önergeyle TOÇOĞLU; sigortalıların mesai saatleri içinde kendilerine sunulan sağlık hizmetlerinin yeterli bir şekilde verilemeyeceğini savunduklarını belirterek, uygulamanın Kurum'un Kuruluş esasları ve şimdiye kadar tatbik ettiği sağlık politikasıyla ters düştüğünü bildirmiştir.

KAMU KESİMİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

Bilindiği gibi, 1992 ve 1993 Yıllarında yenilenen kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin süreleri 1995 Yılında sona ermektedir.

Dolayısıyla 1995 Yılı, kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin yenileneceği bir yıl olma özelliğini taşıyacaktır.

1995 Yılında yenilenecek toplu iş sözleşmelerinin dağılımına baktığımızda 582 kamu işyeri ve işletme düzeyinde 682020 işçi bulunurken, 381 özel kesimde işyeri ve işletme düzeyinde 79514 işçinin toplu iş sözleşmesi imzalanacaktır.

1982 Anayasası ve çalışma hayatını ilgilendiren yasalar, grev yasağı kapsamını genişletmiş ve çağdaş Avrupa ülkelerinin grev yasağı sınırlarını da aşan bir yasağı geçerli kılmıştır.

1995 toplu iş sözleşmelerinde kamuda 497027, özelde 67133 olmak üzere toplam 564160 işçi greve çıkabilme hakkına sahip iken, aynı şekilde kamuda 185002, özelde 12381 ve toplamda 197383 işçi grev yasağı kapsamında bulunmaktadır. Dolayısıyla 1995 Yılında sözleşmesi bağtlanacak 761543 işçinin %26'sı grev yasağı kapsamına girmektedir.

Aylar itibariyle 1995 Yılı sözleşmelerine bakıldığında, 323778 işçi kapsamı nedeniyle, en yoğun ay Mart ayı olmaktadır. Mart ayını 307379 işçiyle Ocak ayı izlemektedir. Kamu kesiminde de aynı şekilde 321614 işçiyi kapsamı nedeniyle Mart ve onu takiben 266329 işçiyi ilgilendiren Ocak ayı en yoğun aylar özelliğindedir.

Konfederasyonumuz Araştırma Merkezi, toplu iş sözleşmelerdeki gelişmeleri her aşamada izlemekte ve değerlendirmektedir. 1994 Yılında imzalanan toplu iş sözleşmelerinin genel bir değerlendirilmesi yapılmış ve 1995 Yılında imzalanacak toplu iş sözleşmeler ise her aşamada izlenmektedir. Araştırma Merkezimiz, toplu iş sözleşmelere ilişkin bilgileri genellikle telefon veya faks ile sağlamaktadır. Bilgilerin daha sağlıklı ve zamanında değerlendirilmesi için sendikalarımızın talebimiz olmadan gelişmeleri Konfederasyonumuza bildirmesi önem taşımaktadır.

1994 Yılında süresi biten toplu iş sözleşmelerden grup toplu iş sözleşmeleri olan Teksif Sendikasının taraf bulunduğu Tekstil İşverenleri Sendikasına bağlı işyerlerini ilgilendiren toplu iş sözleşmesi imzalanmış ve 1 Eylül 1994 itibariyle yürürlüğe girmiştir. Türk Metal Sendikasının taraf olduğu MEES grup toplu iş sözleşmesi de sonuçlanmış ve 1 Eylül 1994 itibariyle yürürlüğe girmiştir. Yine 1994 Yılında kamu ve özel kesimde toplu iş sözleşmeler imzalanmıştır.

1 Ekim 1994 tarihinden geçerli olacak THY ve HAVAŞ toplu iş sözleşmeleri işverenin olumsuz tavrı sonucu grev aşamasına gelmiştir. HAVA-İŞ Sendikası iki işyeri içinde 24 Şubat 1995 tarihinde greve çıkmayı ilan etmiştir. Bakanlar Kurulu THY işyerlerindeki grevi 2 ay ertelerken, HAVAŞ işyerlerinde greve çıkılmıştır. Bakanlar Kurulu'nun erteleme kararına büyük tepki gösterilmiştir. HAVA-İŞ sendikası ertelemeyi durdurmak için Danıştay'da dava açmıştır. TÜRK-İŞ ise, Bakanlar Kurulu'nun grevi erteleme kararını eleştirmiş ve konunun ILO'ya götürüleceğini kamuoyuna açıklamıştır.

18 Kasım 1994 tarihinde Antalya'da toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Toplantısında 1995 Yılında süresi biten ve yenilenecek olan kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri değerlendirilmiş ve önceki dönemlerde olduğu gibi kamu kesimi toplu iş sözleşmelerini yürütmekle görevli bir Komisyonun kurulması kararlaştırılmıştır.

Bu karar gereğince TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve ilgili sendika Genel Başkanlarından oluşan Komisyon ilk toplantısını 23 Aralık 1994 günü yapmış ve toplu iş sözleşmelerde izlenecek yöntem konusunu değerlendirmiştir.

Toplu iş sözleşmelerin yenilenmesi ile ilgili Hükümetin yaklaşımlarının ciddiye alınmasının mümkün olmadığına ifade edildiği toplantıda toplu sözleşme düzenine müdahaleye izin verilmeyeceği vurgulanarak süresi biten ve bitecek olan kamu toplu iş sözleşmelerinde tesbit ve yetki işlemlerinin başlatılması kararlaştırılmıştır.

Bütünlük içerisinde hareket etmenin olumlu sonuca ulaşmada önemli bir etken olacağının kararlaştırıldığı Komisyon toplantısında alınan kararlar bir yazı ile teşkilata bildirilmiştir.

-Grev hakkına sahip kamu işyerlerindeki toplu iş sözleşmeler 1 Mart 1995 tarihinde müzakerelere başlayacak şekilde tesbit ve yetki işlemleri tamamlanacaktır.

-Grev hakkına sahip olmayan kamu işyerlerindeki toplu iş sözleşmeler ise tesbit ve yetki işlemlerini 15 Mart 1995 tarihinde müzakerelere başlayacak şekilde ayarlayacaklardır.

Komisyonun ikinci toplantısı 25 Ocak 1995 günü yapılmış ve toplu iş sözleşmelerdeki son gelişmeler değerlendirilmiştir.

Tesbit ve yetki işlemlerin hızlandırılarak daha önce belirlenen tarihlerde toplu iş sözleşme görüşmelerine başlanılmasının vurgulandığı toplantıda taslaklar hazırlanırken değişiklik gerektiren maddelere önem vermenin yararlı olacağı ifade edilmiştir.

Komisyonun üçüncü toplantısı 22 Şubat 1995 tarihinde yapılmış ve yetki tesbiti ve yetki belgelerindeki gelişmeler değerlendirilmiştir. Toplu iş sözleşme görüşmelerinde ortak hareket etmek için yetki tesbiti ve yetki işlemlerinin hızlandırılmasının gerekli olduğu ve müzakerelere Komisyon kararına uygun bir şekilde başlanması karara bağlanmıştır. Komisyon, toplu iş sözleşmelerdeki gelişmeleri değerlendirdikten sonra, müzakerelere en geç 20 Mart 1995 tarihinde başlanmasını ve teşkilata bir yazı ile duyurulmasını kararlaştırmıştır.

Toplantıda, Araştırma Merkezimiz tarafından hazırlanan ve süresi biten kamu kesimi toplu iş sözleşmelerindeki ortalama ücretleri kapsayan bir çalışma komisyon üyelerinin bilgisine sunulmuştur.

Komisyonun görev alanına giren konuların bir sonraki toplantıda değerlendirilmesi ve ortak hareket edilecek konuların belirlenerek Başkanlar Kurulu'na sunulması kararına varılmıştır.

Araştırma Merkezimiz toplu iş sözleşmelerdeki gelişmeleri ve teknik konularla ilgili çalışmaları sürdürmektedir.

III- SOSYAL GÜVENLİK

1) "Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Yönetmeliğe Bir Ek Madde İlâve Edilmesine Dair Yönetmelik" 2.11.1994 tarih, 22099 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelikte sigortalı işe giriş bildirgelerinin ilk veya tekrar işe giriş ayırımı yapılmadan işverenler tarafından üçer nüsha olarak düzenlenmesi ve sigorta sicil numarası verilen giriş bildirgelerinden bir nüshasının Kurumda kalması, diğer 2 nüshasının da birisi sigortalıya verilmek üzere üzere işverene iade edilmesi ve uygulamanın 2.11.1994 tarihinden sonra Kuruma verilecek işe giriş bildirgeleri için geçerli olması düzenlenmiştir.

Tahsis aşamasında sigortalı ve hak sahiplerinden alınan belgelerde bir değişiklik olmamış ve fakat uygulamada tesbit olunan aksaklıklar gözönüne alınarak, beyan ve taahhüt belgesi (Ek 1) yeniden düzenlenmiştir. Mevcut beyan ve taahhüt belgeleri bittikten sonra bu belgelerin kullanılmasına başlanacaktır.

Ayrıca ana ve babanın geçimlerinin ölen sigortalı tarafından sağlanıp sağlanamadığının belgelenmesi yönünde muhtarlıklarca onaylanan beyan ve taahhüt belgesindeki bilgilerin 10,11,12 ve 13.maddelerde yazılı kuruluşlarca teyit ve tasdik edilmesi uygulaması getirilmiştir. Gerekli görülen hallerde de bu hususta müfettiş incelemesi yaptırılabilir.

Burada dikkat edilmesi gereken çok önemli bir husus, uygulamanın 17.5.1994 tarih, 3-71 ek genelge ile başlatılmış olmasına rağmen yönetmelik değişikliğinin 5 ay sonra gerçekleştirilmiş olmasıdır.

Nedense sigortalıların sosyal güvenlik hak ve menfaatlerinin yürütümünde bu kadar dikkatli olan yönetim, kaçak işçi istihdamında, prim tahakkuk ve tahsilatında aynı dikkat ve ciddiyeti göstermemektedir.

Aslında Kurumun mali ve idari açmazlarının bugünkü boyuta gelmesinin, nedeni sigortalılar değil, siyasi tercihler, ekonomik ve siyasi istikrarın olmaması ve kötü yönetimlerdir.

Türk işçisi ve aile fertleri ile dul ve yetimleri sadece karşılığında primini verdiği az da olsa güne uygun sosyal güvenlik hak ve menfaatlerini istemekte ve bu hakkın korunmasını savunmaktadır.

Yine yönetmelikle aylık ve gelirleri veli, vasi, kayyum ve vekillerine ödenenlerin gelir ve aylık alma koşullarının devam edip etmediği hususunun yeniden saptanması kararlaştırılmış olup ilgili belgeler banka şubeleri aracılığıyla dağıtılacaktır.

Kuruma ve bankalara verilecek bu belgelerde aylık ve gelir bağlanması ile ödenmesi sırasında gerçeğe aykırı bir bildirimin saptanması halinde, ilgili-ler hakkında T.C.Kanununun 528.maddesi uyarınca kovuşturma yapılmak üzere Cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulacaktır.

Yönetmelikle yine uygulama ile ilgili diğer düzenlemelere gidilmiştir.

2) 506 sayılı Kanunun geçici 20.maddesine göre kurulan bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıklardan İstanbul Bankası Personeli Sosyal Sigorta Sandığı, 3995 sayılı Kanunun 2.maddesine istinaden Sosyal Sigortalar Kurumuna devrolunmuştur.

Bu husustaki Bakanlar Kurulu kararının 16.12.1994 tarih, 22143 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

3) Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 56.maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki Yönetmelik 21.12.1994 tarih 22148 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Bu yönetmelik değişikliği ile "...Şu kadar ki, Kurum sağlık tesislerinde sağlanamayan tedavilerin, doğrudan başvuru veya hastanın kendi isteği ile sevkedilmek suretiyle Kurum dışı sağlık tesislerinde yaptırılması halinde, Kurumca karşılanacak olan tedavi giderleri, o yerde sözü edilen 123.madde hükmüne göre anlaşma yapılmış aynı tedavinin sağlanabileceği sağlık kuruluşu bulunuyor ise bu kuruluşla yapılan anlaşmaya göre, böyle bir sağlık kuruluşu yoksa başka bir ilde bu nitelikteki sağlık kuruluşuyla yapılan anlaşmaya göre ödenmesi gereken tutarı aşamaz." hükmü getirilmiştir.

Yine Sosyal Sigortalar Kurumu 4 aylık sigorta primleri bordrosunda şekli değişikliğe gidilmiştir.

Bu değişiklikle yine sigortalıların aleyhine bir düzenleme gerçekleştirilmiştir.

. Fıkra ile Kurum sağlık tesislerinde sağlanamayan tedavilerin doğrudan başvuru veya hastanın kendi isteği ile sevkedilmek suretiyle kurum dışı sağlık tesislerinde yaptırılan tedavilere ait giderlerin ödenmesinde o yerde veya çevrede bu tedaviyi yapacak bir müessese bulunması halinde o sözleşmeli kuruluşun fiyat tarifesini uygulamak suretiyle kısıtlamaya gidilmiştir.

Sağlık gibi önemli bir konudaki bu küçük çaplı ve peşin hükümlü değişiklikler, kurum yönetiminin sosyal güvenlik anlayışından şüphemize neden olmaktadır.

Yapılan yasal düzenlemelerle Kurum tahakkuklarını kısıtlayan ve işyerle-
rini Kuruma bildirimlerinde serbest bırakan, tahsilâtlarını zamanında yapa-
mayan hatta zamanında yapamadığı tahsilâtları taviz vererek gerçekleştiren
bir sosyal güvenlik kurumu ve yönetim anlayışı, Kurum nereye gidiyor sualini
akla getirmektedir. Herhalde sonunda primleri toplamayacak hizmetleri de yapma-
yacaktır?

4) "Konut Kapıcıları Tüzüğü" 31.12.1994 tarih, 22158 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu suretle çalışma hayatında bir boşluk giderilmiş olmaktadır.

5) Sosyal Sigortalar Kurumu 1995 yılı ilâç talimatı 30.12.1994 tarih, 22157 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak, 1.1.1995 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeye göre;

Kurum, 506 sayılı Kanunun 123.maddesine 2167 sayılı Kanunun 14.maddesi ile eklenen ek madde 18'e göre Kurum hekimleri tarafından yazılacak ilâç ve tıbbi malzemenin listesini hazırlanacak bir yönetmelikte saptanacak esaslara göre düzenlemektedir.

Hekimler ayakta yapılan tedavilerde yazacakları reçetelere en fazla 5 kalem ve 10 günlük dozu aşmayacak şekilde ilâç yazabileceklerdir. Yine reçetelerde günlük kullanım dozunun açıklanması da gerekli görülen bir husustur.

Sadece "Katkı payı alınmayacak ilâçlar" ile epilepsi, miyasteni, parkinson, diyabet, kanser, serebro-vasküler hastalıklar ve menapoz tedavileri için tanzim edilen reçetelere, tedavi süresi dikkate alınarak 5 kalemin üzerinde ve 2 aylık doza kadar,

Yine iğne ile uygulanan penisilinler ve tüberküloz tedavilerinde kullanılan ilâçların tek reçetede 3 aylık doza kadar yazılabilmesi öngörülmektedir.

Kurum hastanelerinde kemik yaşı ve büyüme hızı tetkikleri yapılarak "Hipofizer cücelik" ön tanımı konulan hastalar, kesin tanı ve tedavilerinin sağlanması için coğrafi duruma göre Ankara, İstanbul, İzmir'de hormon laboratuvarı bulunan Kurum eğitim hastanelerine sevkedilecektir. Bu hastanelerde faaliyet gösteren konseylerce tanzim edilecek rapor ve şemaya göre tedavileri yürütülecektir. Ancak, hastaya ilâçlarının bir haftalık (veya coğrafi durum gözönüne alınarak en fazla bir aylık dozda) yazılabilmesi talimat gereğidir. Hastaların 3 ayda bir yine bu merkezde kontrol edilmesi gerekmektedir.

506 sayılı Kanuna 2564 sayılı Kanunla eklenen ve 2795 sayılı Kanunla değiştirilen ek madde 2'ye göre bazı ilâçlardan katkı payı alınmamaktadır.

Bu hastalıklar; tüberküloz, kanser, kronik böbrek hastalıkları ve organ nakli, uzun süreli kalp ve damar hastalıkları, solunum sistemi hastalıkları, gastro-intestinal sistem hastalıkları, endokrin sistem hastalıkları, kan hastalıkları, kollegen doku hastalıkları, kronik nörolojik hastalıklar, psikiatrik hastalıklar, göz hastalıkları, cilt hastalıkları vs. benzeri hastalıklar gibi..

Ancak bu hastalıkların Kurum sağlık tesisleri, Büyük Sağlık Kurulu raporu ile tesbiti ve bu raporun 2 yılda bir yenilenmesi icap etmektedir.

Tabiidir ki, bu Sağlık Kurulu raporuna istinaden Kurumda görevli diğer hekimler de reçete tanzim edebilmektedirler.

Hekimlerce tanzim edilen reçetelerin ya Kurum eczanelerinden veya anlaşmalı eczanelerden en geç 3 gün içinde alınması gerekmektedir.

İlâç listesinde kısıtlamalara devam edilmiş ve talimatın 4.maddesiyle ilgili hükümler sadece SSK hekimleriyle anlaşmalı hekimleri değil, Üniversite ve Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşları hekimlerini de kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Yani, Kurum tedavi için bu kuruluşlara sevkettiği hastalara müdavi hekimin ilâç yazma yetkisini de uygulama ile kaldırmıştır.

6) Resmi Gazetenin 28.1.1994 tarih, 22185 sayılı nüshasında yayınlanan "Sigorta primleri takip ve tahsilatı genel tebliği (seri no.11)" ile Kurum yeni bir düzenlemeye gitmiştir.

506 sayılı Yasanın 83.maddesinde sayılan kuruluşların ihale yoluyla hizmet satın almaları halinde; işverenle hizmet satın alınan taşeron arasında aktedilen sözleşmelerde çalıştırılacak sigortalılara ilişkin bazı bilgilere yer verilmesi ve bu sözleşmelerin bir örneğinin de Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğüne gönderilmesi hususu, Resmi Gazetenin 20.7.1994 tarih ve 21996 sayılı nüshasında yayınlanan 8 seri nolu tebliği ile uygulamaya koymuştur.

Ancak uygulamada bu sözleşmelerde asgari işçi sayısına yer verilmediği görüldüğünden, Hizmet birimlerinin veya tedavi kurumlarının temizlenmesi ve tesisatlarının bakım ve işletilmesi ve benzeri nitelikteki hizmetlerin ihale yoluyla yaptırılması amacıyla yapılacak sözleşmeleré işin yürütümü için gerekli işçi sayısına yer verilmesi tekrar hatırlatılmıştır.

Taşeron uygulaması sendikalaşmaya ve sendika özgürlüğüne karşı çıkarılmış bir oyundur.

Keyfiyetin böyle küçük düzenlemeler ile değil, radikal uygulamalarla önlenmesi Konfederasyonumuzun istediği bir husustur.

7) Uygulamada işçilerin sosyal güvenlik hak ve menfaatlerine getirilen kısıtlamalar yetmiyormuş gibi, emeklilik şartlarında yaş ve prim ödeme gün sayılarını yükseltme çalışmaları ülke gündeminin ilk sıralarını oluşturmakta, dolayısıyla toplumsal barışı zorlamaktadır.

Ancak unutulmuş 2 gerçek vardır. Sosyal güvenlik hak ve menfaatleri toplumun her kesimini ilgilendirdiğinden birincisi toplumsal huzur ve barış yönünden, ikincisi de ülke üretimi yönünden önem arz etmektedir.

Yine toplumun siyasalere olan güveni toplumsal huzur ve siyasi iktidarın etkinliği yönünden de önem arz etmektedir.

1994 yılında yüzde yüzellilere varan enflasyon,

İşsizliğin yüzde 25'lere yaklaşması sonucu işsiz sayısının 6 milyonu aşması ve kaçak işçi çalıştırılmasının normal hale gelmiş bulunması,

Mozayığın ana görüntüsünü teşkil etmektedir.

Diğer görüntü ise, sosyal güvenlik kuruluşlarının mali ve idari sorunlarının oluşturduğu çarpık durumdur.

Sosyal güvenlikte yeni bir modelin benimsenmesi, siyasi tercihle ilgilidir. Ancak yaşanmış gerçekler ve bilimsel veriler, bu yöndeki kararın oluşmasında daha dikkatli olunması gerektiğini gündeme getirmektedir. Başka bir deyimle, bu yöndeki kararın oluşabilmesi için hemen gaza basmak değil, derinliğine düşünebilmek için frene basmanın gerektiğini ortaya koymaktadır.

Basında yer alan haberlerden IMF'nin üzerinde durduğu hususların başında "Toplu sözleşmelerle, işçilere düşük zam yapılması, başta erken emeklilik olmak üzere sosyal güvenlik reformunun hemen uygulamaya konulması.." şartının olduğunu ibretle görmekte ve gelişmeleri yakiner izlemekteyiz.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca bu yönde hazırlanan ilk yasa taslağında, Sosyal Sigortalar Kurumuna tabi olarak çalışanların yaşlılık aylığına hak kazanma şartları yeniden düzenlenmekte ve 3 yıllık bir intibak dönemi öngörülmektedir.

Yasanın yürürlük tarihinde kadınlarda 20, erkeklerde 25 yıllık sigortalılık süresini doldurarak 5 bin gün prim ödemiş bulunan sigortalılar taslak kapsamına girmemektedir.

Buna göre; yasanın yürürlük tarihi ile aşağıdaki tarihlerde yerine getirenler;

Tarih	Kadın	Erkek
31.12.1995 (tarihine kadar)	45 yaş + 5440 gün prim ödeme	51 yaş + 5800 gün prim ödeme
31.12.1996 (tarihine kadar)	47 yaş + 5880 gün prim ödeme	51 yaş + 6600 gün prim ödeme
31.12.1997 (tarihine kadar)	48 yaş + 6320 gün prim ödeme	53 yaş + 7400 gün prim ödeme
1.1.1998'den itibaren	50 yaş + 7200 gün prim ödeme	55 yaş + 9000 gün prim ödeme

şartı ile emekli olabileceklerdir.

Ayrıca 5000 gün prim ödeme veya 15 yıllık sigortalılık süresi içinde 3600 gün prim ödeyenler bu şartları;

Tarih	Kadın	Erkek
31.12.1995 (tarihine kadar)	51	56
31.12.1996 (tarihine kadar)	52	57
31.12.1997 (tarihine kadar)	53	58
1.1.1998 (tarihine kadar)	55	60

yaşında emekli olabileceklerdir.

Hangi seçenek kabul edilirse edilsin, her ikisi de, hem yaş ve hem de prim ödeme gün sayıları bakımından çalışanların aleyhinedir. Başka bir deyişle, SSK yasa tasarısı, çalışanların yaşlılık aylığını ölümlerinden sonra kazanmalarını getirmektedir.

Kadında 20, erkekte 25 yıllık sigortalılık süresi ile en az 5000 gün prim ödeme şartlarını, Kanunun yürürlük tarihinden sonra yerine getirenlere kademeli olarak hem yaş hem de prim ödeme gün sayılarını artıran düzenleme kazanılmış haklara saldırının yeni bir göstergesidir.

Yapılan itirazlar sonucu bu taslağın da değiştirilerek; yaş sınırının kaldırılıp sadece prim ödeme gün sayılarının kadınlarda 7200, erkeklerde 9000 güne yükseltilmek istendiği ve kadınlarda 55 yaş, erkeklerde 60 yaş sınırının yasanın yayınlandığı tarihten sonra ilk kez sigortaya tescil olanlar için getirilebileceği yönünde çalışmalar yapıldığı basından tesbit edilmiştir.

Yine taslakta yapılan bu değişiklikler meyanında bir intibak süresinin tanınmayacağı yasanın yürürlük tarihinde 5000 gün prim ödeme gün sayısı ve 20 yıllık sigortalılık süresi bulunan kadınlarla, 5000 gün prim ödeme gün sayısı ve 25 yıllık sigortalılık süresi bulunan erkeklerin yeni taslakta kapsama alınmadığı, yani eski şartlarla istedikleri tarihlerde yaşlılık aylığı tahsis talebinde bulunabilecekleri anlaşılmıştır.

Ya bu şartları kısa sürelerle kazanamayanların hakları ne olacaktır. Yani bu insanlarımıza yazık olmayacak mıdır?

Sosyal hukuk devletin genel ilkeleri bu düzenleme ile zindana atılmış olmayacak mıdır?

Nedense, batı standartlarını işimize geldiğinde örnek alma hastalığımız bu tasarıda da kendini göstermektedir. Batı standartları örnek verilerek, getirilmek istenen sözkonusu yasa ülkemizin koşullarına uymamaktadır. Ülkemizdeki barınma, beslenme şartları, çalışma yaşı, süresi, çalışma yeri ve yaşam süresi gibi noktalar dikkate alınmadan getirilmek istenen yasa sosyal güvenlik haklarının gaspedilmesi anlamını taşımaktadır.

Yapılmak istenen düzenlemeler, Sosyal Sigortalar Kurumunun çöküşünün ötesinde sosyal devletin çöküşünün bir ifadesidir.

SSK'nın bu duruma getirilmesinin sorumlusu işçiler ve işçi emeklileri değildir. Bunun sorumlusu, Kurum yapısındaki mevzuat eksiklikleri zamanında göremeyen, mali ve idari sorunlarla ilgili gerekli değişiklikleri yapamayanlardır.

1985 yılında 3246 sayılı Kanunla yaşlılık sigortasından emekli olabilme şartlarını ağırlaştıran hükümlerin 1.1.1990 tarihinden itibaren uygulanması yasalaştırılmış, geçici maddelerle de Kanunun yürürlük tarihinde 10-15-5 sigortalı olanlara da kademeli bir şekilde yaş kısıtlaması uygulanması düzenlenmişti. Bu yasa hükümleri tamamen uygulamadan 1992 yılında 3774 sayılı Kanunla kaldırılmıştır. Aradan 2 yıl geçtikten sonra bu tasarı taslağının gündeme gelmesi düşündürücüdür.

Yine bu yönde hazırlanan bir tasarının Bakanlar Kuruluna sevkedildikten sonra ilgili Bakanca. siyasi partilerin, işçi sendikalarının tepkisi sonucu geri çekildikten sonra Dünya Bankası, IMF gibi kuruluşların baskıları sonucu tekrar gündeme gelmesi ülkemizi kimlerin yönettiğini göstermektedir.

"Sosyal sadaka" düzeyindeki emekli aylığını işçilerine çok gören bir sosyal hukuk devleti düşünülemez.

İşçilerimizin kazanılmış ve alışılmış haklarının Kurumun mali sorunları ileri sürülerek geri alın masına işçiler ve başta Konfederasyonumuz olmak üzere sendikalarımız müsaade etmeyeceklerdir.

Geçmiş iktidarların yapmış olduğu tek taraflı yasal düzenlemeler ile kamu kurum ve kuruluşlarının Sosyal Sigortaya olan yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemesinin cezasını işçilere yüklemek sorumsuzluk olduğu kadar günü kurtarmaktan başka yarar sağlamayacaktır.

Bu sorunların nedeni üretenler değil, ülkeyi yönetenlerdir.

Ülkemizde çalışma şartlarının zorluğu ve iş güvencesinin bulunmaması gerçeği karşısında kadınlarda 20 yıl, erkeklerde 25 yıl dolu dolu prim ödemesi mümkün olmayacağı gibi, mevsimlik çalışanların bu şartı yerine getirmesi de asla gerçekleşemeyecektir. Taslak yasalaştığında yaşlılık sigortası, ölüm sigortasına dönüştürülmüş olacaktır.

29.7.1971 tarihli ve 1451 sayılı Yasa ile kabul edilen ILO'nun "Sosyal Güvenliğin Asgari Normları Hakkındaki 102 Sayılı Sözleşmesi" bu değişiklikle kendiliğinden tadil edilmiş olmayacak mıdır?

Uluslararası sözleşmeyi zimmen de olsa bu şekilde tadil etmeye kimsenin hakkı yoktur.

Emeklilik gibi çok hassas konuda yapılacak değişikliklerin ülke şartlarına göre değerlendirilmesini ilgililere hatırlatmakta yarar görüyoruz.

8) İşçi emeklilerinin aylıkları her 3 ayda bir memur maaş katsayısı ve sosyal yardım zammı ödemelerindeki artışa paralel olarak yükseltilmektedir. Bu yükseltme her zaman cari enflasyonun altında gelişmektedir.

1.1.1995 tarihi itibarıyla memur maaş katsayısı 1100'den 1140, sosyal yardım zammı ödemeleri de 2 milyon 580 bin liradan 3 milyon 150 bin liraya, 1.4.1995 tarihi itibarıyla de memur maaş katsayısı 1225'e, sosyal yardım zammı da 3 milyon 390 bin liraya çıkarılmıştır. Bu artışa göre işçi emekli

aylıkları 1.1.1995 tarihi itibariyle ve 1.10.1994 tarihine göre mukayeseli olarak ;

Gösterge	1.10.1994 Aylığı	Aylık bağlama oranı	Emekli Aylığı	Sos.Y. Zammı	Toplam	Artış Oranı (%)
1136	3.454.720.-	70	906.528.-	3.150.-	4.056.928.-	11.75
1416	3.670.320.-	70	1.129.968.-	3.150.-	4.279.968.-	11.66
1696	3.885.920.-	70	1.353.408.-	3.150.-	4.503.408.-	11.59
3000	4.470.900.-	57.3	1.959.660.-	3.150.-	5.109.660.-	11.43
5000	5.511.500.-	53.3	3.038.100.-	3.150.-	6.188.100.-	11.23
6650	6.237.500.-	50	3.790.500.-	3.150.-	6.940.500.-	11.13

olmuştur.

1.4.1995 tarihinde de;

Gösterge	1.1.1995 Aylığı	Aylık Bağlama Oranı	Emekli Aylığı	Sosyal Y.Zammı	Toplam	Artış Oranı (%)
1136	4.056.528.-	70	974.120.-	3.390.000.-	4.364.120.-	10.75
1416	4.279.968.-	70	1.214.220.-	3.390.000.-	4.604.220.-	10.75
1696	4.503.408.-	70	1.454.320.-	3.390.000.-	4.844.320.-	10.75
3000	5.109.660.-	57.3	2.105.775.-	3.390.000.-	5.495.775.-	10.75
5000	6.188.100.-	57.3	3.264.625.-	3.390.000.-	6.654.625.-	10.75
6650	6.940.000.-	50.0	4.073.125.-	3.390.000.-	7.463.125.-	10.75

TL. olacaktır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan son günlerde işçi kamuoyuna devamlı tek gösterge tablosu ve zamlı maaş vaadinde bulunmaktadır. Yani gösterge tablosu ile üst gösterge tablosunun tek bir gösterge tablosunun birleştirilmesi vaadi olunmaktadır.

İşçi emeklileri, 1.1.1982 tarihinden önce emekli olanlar, bu tarihten sonra emekli olanlar, gösterge tablosundan, üst gösterge tablosundan ve geçici gösterge tablosundan borçlanma yapmak suretiyle emekliliğe hak kazananlar olarak beş gruba ayrılmışlardır.

Tek gösterge tablosuna geçişin 2 yılda tamamlanacağı ve bu sürenin bugün 1136 olan en düşük göstergenin 1696 ya, en yüksek göstergenin de 7210'a ulaşacağı basında açıklanmaktadır.

./...

Bu müjdeli haberi yukarıda açıkladığımız tablolardaki asgari ve azami emekli aylıkları ile karşılaştırdığımızda, yani 2 yıl sonra ulaşılabilecek göstergelere göre bugünkü maaş katsayısı ve sosyal yardım zammına göre bir değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda;

Asgari emekli aylığı (1.1.1995)

<u>Gösterge</u>	<u>Maas Katsayısı</u>	<u>Aylık bağlama Oranı</u>		<u>Emekli Aylığı</u>	<u>Sosyal Yardım Zammı</u>	<u>Toplam Aylık</u>
1696	x 1140	x 70	=	1.353.408.-	+ 3.150.000.-	= 4.503.408.-TL

Azami emekli aylığı :

<u>Gösterge</u>	<u>Memur M. Katsayısı</u>	<u>Aylık bağlama Oranı</u>		<u>Emekli Aylığı</u>	<u>Sosyal Yardım Zammı</u>	<u>Toplam Aylık</u>
7210	x 1140	x 50	=	4.109.700.-	+ 3.150.000.-	= 7.259.700.-TL

1.4.1995 tarihinde de asgari emekli aylığı :

<u>Gösterge</u>	<u>Memur Maas Katsayısı</u>	<u>Aylık Bağlama Oranı</u>		<u>Emekli Aylığı</u>	<u>Sosyal Yardım Zammı</u>	<u>Toplam Aylık</u>
1696	x 1225	x 70	=	1.454.320.-	+ 3.390.000.-	= 4.844.320.-TL.

Azami emekli aylığı :

<u>Gösterge</u>	<u>Memur Maas Katsayısı</u>	<u>Aylık Bağlama Oranı</u>		<u>Emekli Aylığı</u>	<u>Sosyal Yardım Zammı</u>	<u>Toplam Aylık</u>
7210	x 1225	x 50	=	4.416.125.-	+ 3.390.000.-	= 7.806.125.-TL

lira olacaktır. Yani bu göstergeler 1.1.1995 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanılmış olsaydı ;

<u>Fark Asgari Aylık</u>	<u>Fark Azami Aylık</u>	<u>T a r i h</u>
446.880.-	319.200.-	1.1.1995
480.200.-	343.000.-	1.4.1995

lira daha fazla emekli aylığı alabileceklerdi.

Enflasyonun yıllık yüzde 156'lara ulaştığı 4 kişilik bir ailenin sadece aylık mutfak masrafının 7 milyon 500 bin lirayı geçtiği ülkemizde, 2 sene sonrası için düşünülen tablo, bu insanların yüzüne değil, yere bakmamızı gerektirecektir. Tabiidir ki, o güne kadar memur maaş katsayıları, sosyal yardım tutarları artacaktır. Doğrudur ama, enflasyonun etkisiyle giderlerde de daha çok artış olacaktır.

Bize göre 2 yıl sonra ulaşılabacak bir tablo da bir çözüm değildir.

Tek çıkar yol enflasyonu makul seviyelere düşürmek ve ücretleri ve emekli aylıklarını gerçekçi bir şekilde tesbit etmektir.

Nedense IMF'nin ısrarlı olduğu sosyal güvenlik mevzuatında değişiklik konusu işçilerin dışında ve kapalı kapılar arkasında tartışılmakta, kamuoyu basın yoluyla az az bilgilendirilmeye çalışılmaktadır. Aslında basında yer alan bu bilgiler bilgilendirme olarak değil, medya'nın çabası ile elde edilen sızıntı bilgiler olarak değerlendirilmektedir.

Bugüne kadar ki teamül çalışma hayatını ve sosyal güvenlik konularını ilgilendiren yasal düzenlemelerde çoğunluk üyeye sahip olan Konfederasyonumuzun görüşünün alınması doğrultusunda idi.

Bu teamül ILO anayasasından ileri gelen bir uygulamadır.

Konfederasyonumuz bu teamüle uyulacağına inanmakta, dolayısıyla çalışma barışının korunacağından da ümidini yitirmemektedir.

IV- EĞİTİM ÇALIŞMALARI

1- SENDİKACILIK VE LİDERLİK EĞİTİMİ SEMİNERLERİ

Konfederasyonumuz tarafından üye kuruluşlarımızın şube yöneticilerine düzenlenen "Sendikacılık ve Liderlik Eğitimi"seminerlerine bu dönem içerisinde Samsun Eğitim Sitesinde 14-18 Kasım 1994 ve 5-9 Aralık 1994 tarihlerinde, iki adet seminer yapıldı. Bu seminerlere, TÜRK-İŞ'e bağlı, TARIM-İŞ, T.MADEN-İŞ, PETROL-İŞ, TEKGIDA-İŞ, ŞEKER-İŞ, AĞAÇ-İŞ, SELÜLOZ-İŞ, ÇİMSE-İŞ, LİMAN-İŞ, YOL-İŞ, DEMİRYOL-İŞ, DENİZCİLER Sendikası'ndan 104 şube yöneticisi katılmıştır.

TÜRK-İŞ/ILO ortak eğitim projesi gereğince, ILO'nun amaç ve faaliyetleri tanıtıldı. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün kabul ettiği ve ülkemizin onayladığı sözleşmelerin uygulamaları tartışıldı. Seminerimizde ayrıca, Demokrasi ve Sendikacılık, Sosyal Siyaset, Ekonomik İstikrar Tedbirleri, Sosyal Güvenlik Uygulamaları ve Sorunlar, İşçi İşveren İlişkileri, 2821 ve 2822 sayılı Yasalarda yapılması gerekli Değişiklik Önerileri ve Ekonomik Beslenme konuları, çeşitli üniversitelerden gelen öğretim üyeleri, tarafından işlendi.

2- DİĞER FAALİYETLER

- a) UNESCO, TÜRKİYE, Halk Sağlığı Milli Komitesinin her ay periyodik olarak yaptığı toplantıya Eğitim bölümünden bir eğitim uzmanı katılmaktadır.
- b) 3308 sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanununun Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kurulu başlığı altındaki 4.maddenin (i) bendinde bahsedildiği gibi Konfederasyonumuz adına bir eğitim uzmanı, kurul üyesi olarak katılmıştır.
- c) TAMEM, TÜRK-ALMAN Mesleki Eğitim Merkezi Danışma kurulunda ve imtihan komisyonlarında, bir eğitim uzmanı görev almıştır.
- d) İş ve İşçi Bulma Kurumunun sekreteryasında yürütülen, Ulusal Danışma Komisyonlarında ve istihdam eğitim projesi kapsamında olan istihdamın çeşitlendirilmesi konulu toplantılara Eğitim Uzmanı düzeyinde bir temsilci katılmıştır.
- e) TOSYÖV, Türkiye Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfının düzenlediği ve her ay yapılan yuvarlak masa toplantılarına bir eğitim uzmanı katılıp, TÜRK-İŞ'in görüş ve önerilerini dile getirmiştir.

2) Çevre ve İşçi Sağlığı - İş Güvenliği seminerleri

Konfederasyonumuz ile Çevre Bakanlığı arasında yapılan ortak protokol çerçevesinde yürütülen "Çevre ve İşçi Sağlığı - İş Güvenliği" seminerleri bu dönemde sürdürüldü.

İller bazında 3'er gün düzenlenen seminerler İşçi Sağlığı - İş Güvenliği kurulları işyeri temsilcileri, şube yöneticilerinin yanı sıra işyeri hekimi, mühendisleri, işveren vekilleri ve meslek kuruluşları temsilcilerini de katıldılar.

Uygulama ağırlıklı ve tartışmalı olarak gerçekleştirilen ve toplam 767 kursiyerin katıldığı seminerlerde; Çevre ve İnsan, Meslek Hastalıkları, Beslenme ve Çalışma Hayatı, İş Kazaları ve Korunma, kazalar ve ilk yardım, Sosyal Güvenlik, İşçi Sağlığı Kurulları, Ekonomi ve İşçi Sağlığı, İşyeri Ortam Zararlıları, konuları Doç.Dr. Mithat MELEN, Dr. Şule ILICAK, Dr. Turgut ARTUN, Dr. Funda ELMACIOĞLU, Dr. Celal EMİROĞLU, Muhammet MAZLUM, Ahmet DUMAN, Doç.Dr. Yusuf ALPER, Prof.Dr. Fevzi YILMAZ, Erol ÖZBAKIR, Prof.Dr. Yıldız PEKŞEN, Doç.Dr. Adnan TUĞ, Mesut TAŞÇI, Ruhi ÖKTEM ve Sebahattin DERTLİ tarafından işlendi.

Bu dönemdeki seminerlerin dökümü şöyledir :

<u>Seminerlerin Tarihleri</u>	<u>Yapıldığı İl</u>	<u>Kursiyer Sayısı</u>
1) 8-10 Kasım 1994	İSTANBUL	90
2) 14-16 Kasım 1994	ARTVİN	75
3) 15-17 Kasım 1994	TRABZON	84
4) 16-18 Kasım 1994	GİRESUN	76
5) 17-19 Kasım 1994	ORDU	92
6) 12-14 Aralık 1994	ÇANAKKALE	96
7) 13-15 Aralık 1994	BALIKESİR	124
8) 21-23 Aralık 1994	KUTAHYA	130
		767

ÇALIŞAN ÇOCUKLAR BÜROSU ÇALIŞMALARI

Bir yılı aşkın bir süredir faaliyetlerini sürdüren Çalışan Çocuklar Bürosu, 10 Ekim 1994 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirdiği 'Sendikalar ve Çalışan Çocuklar' konulu ulusal seminer ile belirlenen çalışma plânı doğrultusunda 1994 yılı çalışmalarını tamamladı.

TÜRK-İŞ Çalışan Çocuklar Bürosu; TÜRK-İŞ'e üye sendikalarımızın da katılımlarıyla tehlikeli koşullarda çalışan ve her türlü istismara uğrayan çocukların çalışma koşullarının belirlenmesi, kamuoyuna duyurulması, iyileştirilmesi, çalışan çocuklarla ilgili mevzuatın ve uygulamanın uluslararası standart ve normlara uygun hale getirilmesi amacıyla 1994 yılında 3 eğitim semineri, 2 grup çalışması ve Ankara'da ağaç ve metal sektöründe çalışan çocukların toplumsal profilini ortaya koymaya yönelik bir alan çalışması gerçekleştirerek şu hedeflere ulaşmaya çalıştı:

- TÜRK-İŞ'e üye sendikalarda çalışan çocuklar konusunda duyarlılık yaratmak,
- Çalışan çocukların toplumsal profilinin ortaya çıkarılmasına yönelik alan çalışmaları yapmak, sonuçlarını kamuoyuna açıklamak, kamuoyu yaratmak ve siyasal iktidara çalışan çocukların sorunlarının çözümünde alternatifler sunmak,
- Çocukların yoğun olarak çalıştıkları sektörlerle ve tehlikeli, riskli işleri belirleyerek, ilgili sektörlerde örgütlü bulunan sendikalarımızın bu sektörlerde çalışan çocukların sorunlarıyla ilgilenmelerini sağlamak,
- Çalışan Çocuklar Bürosu ile sendikalarımız arasında bilgi ve dökümantasyon akışını sağlamak,
- Çalışan çocuklar konusuna sendikalarımızın kısa vadede duyarlı yaklaşması, uzun vadede eğitim faaliyetlerine dahil ederek, çalışan çocuklarla ilgili birimler oluşturması.

Sözkonusu hedeflere belli ölçülerde ulaşıldığı söylenebilmektedir.

Çalışan Çocuklar Bürosunun 1995 Yılı Faaliyetleri

Çalışan Çocuklar Bürosu, gerçekleştirdiği faaliyetler ve bu alanda çalışmalarını sürdüren çeşitli kişi, kurum ve kuruluşların bilgi, birikim ve araştırmalarından yararlanarak ülkemizde çalışan çocukların yoğun olarak çalıştıkları öncelikli sektörleri iller ve bölgeler itibariyle belirledi. Bu çerçevede; tehlikeli meslek ve sanayilerde çalışan çocukların yoğunluğu bakımından İstanbul dikkat çeken illerimizden biridir. Başka bir ifadeyle, çalışan çocuk sayısı ve çalışma ortamındaki iş kazası ve meslek hastalıkları riski bakımından deri, ayakkabı ve sayacılık sektörü İstanbul'da öncelikli sektör durumundadır.

Çalışan Çocuklar Bürosu, deri sektöründe tehlikeli koşullarda çalışan ve her türlü istismara uğrayan çocukların çalışma ve yaşama koşullarının iyileştirilmesine yönelik bir durum tesbiti ve buna bağlı olarak bir dizi eğitim semineri, grup çalışması ve bu sektörde çalışan çocuklara yönelik görüşme ve anket yoluyla çocukların toplumsal profilinin ortaya çıkarılmasına yönelik bir dizi faaliyet tesbit ederek, 1995 yılı çalışma planını hazırladı.

Model program olarak düşünülen ve başka sektörlerde de uygulanabilecek olan 1995 yılı programıyla, çalışan çocukların çalışma koşulları ve ortamları ile bu koşul ve ortamların düzeltilmesi için hedef grupların duyarlı hale getirilmesi, bu alanda bilgi ve birikimlerinin yükseltilmesi, çocuk işgücü sorunlarının belirlenmesi ve iyileştirilmesinde ilgili sektörde örgütlü bulunan sendikanın gücünün arttırılması amaçlanmaktadır. Bu sektörde ihtiyacı duyulan durum tesbiti ile buna bağlı olarak gerçekleştirmeyi planladığımız eğitim çalışmaları sonucunda ilgili sendikamızın çalışan çocuklar konusunu faaliyetlerine dahil ederek, çalışan çocukların sosyal ve ekonomik yönden korunmalarına katkı sağlaması beklenmektedir.

Deri İşkolunda Çalışan Çocukların Sorunları Eğitim Semineri

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreterliği Çalışan Çocuklar Bürosu ve DERİ-İŞ Sendikası tarafından düzenlenen 'Deri İşkolunda Çalışan Çocukların Sorunları Eğitim Semineri' 26 Ocak 1995 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Çalışan Çocuklar Bürosunun 1995 yılı çalışma planı hakkında bilgi verilen seminerde; Doç.Dr.Tahir BAŞTAYMAZ "Enformal Sektörde Çalışan Çocukların Sorunları", Prof.Dr.Can TUNCAY "Deri İşkolunda Çalışan Çocukların İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Açısından Sorunları", Dr.Dilşat PAYA "İş Teftişi ve Deri İşkolunda Çalışan Çocukların Sorunları", Dr.Nesrin YÜKSEL "Deri İşkolunda Çalışan Çocukların Sağlık ve Meslek Hastalıkları Sorunları", Sebahattin DERTLİ "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Açısından Çalışan Çocukların Sorunları" konularında birer bildiri sundular.

Seminere DERİ-İŞ Sendikasının Yönetim Kurulu Üyeleri, DERİ-İŞ Sendikasına üye işçiler, işyeri temsilcileri ve şube yönetim kurulu üyeleri, TÜRK-İŞ Eğitim ve Çalışan Çocuklar Bürosu uzmanlarının yanısıra ILO-IPEC programı çerçevesinde proje sürdüren kuruluşların yönetici ve uzmanları da katıldı.

Çalışan Çocuklar Bürosu Yayın Faaliyetleri

Çalışan çocuklarla ilgili faaliyet, çeşitli araştırma, haber, makale ve çeviri metinlerin yer aldığı Çalışan Çocuklar Bülteninin 4 ve 5.sayıları geçtiğimiz dönemde yayınlanmış, bültenin 6.sayısının hazırlıkları devam etmektedir.

Öte yandan, 10 Ekim 1994 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen "Sendikalar ve Çalışan Çocuklar Ulusal Semineri" ne sunulan bildiriler bir kitapta toplanmış olup, 26 Ocak 1995 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen "Deri İşkolunda Çalışan Çocukların Sorunları Eğitim Semineri" ne sunulan bildirilerin kitaplaşması için çalışmalar sürmektedir.

KADIN İŞÇİLER BÜROSU FAALİYETLERİ

ETUC Kadın Komitesi Toplantıları:

- Dublin, 14-15 Kasım 1994

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) Kadın Komitesi, 14-15 Kasım 1994 tarihlerinde İrlanda'nın Dublin Kentinde toplandı. Toplantı gündemi aşağıdaki konulardan oluştu ;

- 1- Avrupa Birliğinde yeni istihdam olanakları ve kadın işçiler.
- 2- Avrupa'da Çocuk Bakımına ilişkin kurumsal olanaklar ve aile yükümlülüklerinin bağdaştırılması, ebeveyn izni, ailevi nedenlerle izin, çocuk bakımı konusunda erkeklerin yaklaşımlarındaki değişimler.
- 3- Yaşlıların bakımı, Norveç deneyimi finansman kaynakları.
- 4- 3 Nisan 1995, Etuc Kadın Konferansı hazırlıkları, ETUC Genel Kurulu hazırlıkları.

- Lüksemburg, 19-20 Ocak 1995

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun (ETUC) Kadın Komitesinin 1995 yılındaki ilk toplantısı 19-20 Ocak 1995 tarihlerinde Lüksemburg'da Avrupa Topluluğu Jean Monnet binasında yapılmıştır.

Toplantıda TÜRK-İŞ'i, ETUC Kadın Komitesi Üyesi, TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu Müdürü Seyhan ERDOĞDU temsil etmiştir.

Toplantıya ETUC üyesi konfederasyonlardan ve Avrupa işkolu konfederasyonlarından 44 temsilci katılmıştır.

ETUC Kadın Komitesi üyelerinin yol ve yatı masrafları Avrupa Birliği tarafından karşılanmıştır.

Toplantı gündemi aşağıdaki konulardan oluşmuştur :

- 1- Tele Çalışma : Ücretli veya bağımsız olarak tele çalışma yapan kişilerin durumunun ve çalışma koşullarının araştırılması, tele işçilerin çıkarlarını savunmak için sendikal eylemin ne olması gerektiği, Avrupa Komisyonu'nun bu konudaki görüşleri.

2- Çocuk sahibi işçilerin izin hakları : Ebeveyn izni, babalık izni, ailevi nedenlerle izin, mesleğe ara verme izni, toplu sözleşmelerde durum.

3- ETUC Genel Kurulu öncesinde yapılacak olan ETUC 3.Kadın Konferansı ve ETUC Genel Kurul delgesinin tartışılması.

4- Sosyal Güvenlik : Emeklilik haklarının bireyselleştirilmesi, mesleki sosyal güvenlik sistemlerinde eşitliğin sağlanması.

5- Çocuk bakımı ve yaşlıların bakımı.

6- Eşit değerdeki işe eşit ücret verilmesi konusundaki memorandumun izlenmesi.

Kadın işçiler Bürosu Müdürü toplantıda yaptığı konuşmalarda, Türkiye'de eve iş verme ve tele çalışma konusunda, Türkiye'de çocuk sahibi işçilere yasalarla ve toplu sözleşmelerle tanınan haklar konusunda ayrıntılı bilgi vermiştir. Seyhan ERDOĞDU, ETUC Genel Kurul Belgesinin 13.sayfasında yer alan "Daha Fazla Dayanışmanın Olduğu Bir Dünya" başlıklı bölümün aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ETUC Kadın Komitesi üyesi olarak, ETUC Yönetimine önermiştir:

"Dünya ekonomilerinin dönüşümü ve bütünselleşmesi süreci, başta kadın ve çocuklar olmak üzere geniş çalışan kesimlerin yıkımı pahasına gerçekleşmektedir. Yüksek nitelikli ve sürekli işler yaratacak bir büyümenin gerçekleşmesi yalnızca demokratik ve sosyal bir Avrupa hedeflenerek gerçekleşemez. Küreselleşen dünyada hedef tüm dünya için daha demokratik ve sosyal diyaloga dayalı bir yapı olmalıdır. Bu nedenle ETUC, özellikle Uluslararası Mali Kuruluşların Demokratikleştirilmesini savunmak zorundadır.

ETUC Genel Kurul Belgesi bu bölümde özellikle Bosna-Hersek'de kadın ve çocukların çektiği acılara da değinmelidir."

TÜRK-İŞ FNV Yayınında

Hollanda Sendikalar Konfederasyonu (FNV) Ekim/1994 tarihinde Uluslararası Sendikal Harekette Kadın Liderlik için Stratejiler konulu bir kitap yayınlamıştır. Kitapda TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu ve TÜRK-İŞ kadın işçi hareketi ile ilgili olarak bir bölüm yer almıştır.

ETUC ve ICFTU Kadın Komitelerinden Dayanışma

Kadın İşçiler Bürosu 26 Kasım 1994 Ankara Yürüyüşünü ETUC ve ICFTU Kadın Komitesine bildirmiş ve dayanışma mesajları çekilmesini ve Başbakana protesto fax gönderilmesini sağlamıştır.

TÜRK-İŞ, ICFTU ve IFBWW Yayınlarında

TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu Müdürü Seyhan ERDOĞDU'nun ICFTU 6.Dünya Kadın Konferansında yaptığı konuşma ICFTU'nun yayın organı Free Labour World'un 12 Aralık 1994 tarihli sayısında, IFBWW'nun(Uluslararası İnşaat ve Ağaç İşçileri Federasyonu) yayın organının Aralık 1995 sayısında yer almıştır.

Özelleştirme ve Kadın İşçiler Kitabı

TÜRK-İŞ'in 5-6 Mayıs 1994 tarihlerinde Ankara'da yaptığı Özelleştirme ve Kadın İşçiler Semineri kitap halinde basılmış ve TÜRK-İŞ kadın komitelerine, kadın işçi temsilcilerine, sendikalara ve ilgili kişilere dağıtılmıştır.

Doğum izni

TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu Uzmanı Ceyda BALABAN, Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünün 06.2.1995 tarihinde Ankara'da düzenlediği toplantıya katılmış ve çocuk sahibi işçilerin doğum, babalık, ebeveyn ve ailevi nedenlerle izin hakları konusunda TÜRK-İŞ'in görüşlerini sunmuştur.

Eylül / 1995 Birleşmiş Milletler 4.Dünya Kadın Konferansı

Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen 4.Dünya Kadın Konferansı, Eylül 1995'de Pekin/Çin'de yapılacaktır. TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu hazırlık toplantısına katılmış ve teknik heyete dahil edilmiştir.

Eve İş Verme, Sorunlar ve Öneriler Semineri

TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosunun girişimiyle, 30 Ocak 1995 tarihinde TÜRK-İŞ Konferans Salonunda, "Eve İş Verme, Sorunlar ve Öneriler" konulu bir seminer düzenlendi.

Seminere TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalardan 51 kursiyer, davetli demokratik kitle örgütlerinden 33 kişi katıldı.

Birgün süren Seminerin sabah oturumunda Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Çalışma Ekonomisi ve End.İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof.Dr. Kuvvet LORDOĞLU yaptığı bir alan araştırmasına dayalı olarak Türkiye'de eve iş verme üzerine bir tebliğ sundu. Yine Marmara Üniversitesinde Uluslararası İlişkiler Bölümünde Öğretim görevlisi olan Dr.Belkıs KÜMBETOĞLU aynı konu ile ilgili olarak çalışmalarını aktardı. Öğleden sonra ise TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu Müdürü Seyhan ERDOĞDU ILO'nun ve sendikaların eve iş vermeye karşı tavrını anlattı.

Seminer, Çalışma Genel Müdür Yardımcısı Perihan SARI, TİSK Temsilcisi DİNARSU İmalat ve Ticaret T.A.Ş. Personel Müdürü İlker İNAL, TÜRK-İŞ Hukuk Danışmanı Arda ŞAYLAN'ın katıldığı "Türkiye'de Eve İş Verme Sistemine İlişkin Öneriler" konulu panelle sona erdi.

Semineri TÜRK-İŞ'e bağlı 6 sendikadan Kadın Komisyonu üyeleri, kadın işçi temsilcileri, üyeler olmak üzere toplam 51 kursiyer katıldı. Seminere ayrıca Çalışma Bakanlığından, Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünden, Demokratik Kitle Örgütlerinden Kadın Komisyonlarından, Kadın Derneklerinden, Kadın Araştırma Merkezlerinden ve ilgili üniversite mensuplarından toplam 33 davetli katıldı.

DiE Hane Halkı işgücü Anket Sonuçlarına göre, 1993 tarihinde, kayıtdışı olarak evlerde, ücretli çalışanların sayısı 67.645'dir. 1994 yılının Nisan ayında ise evlerde ücretli çalışanların sayısı 110.816'ya çıkmış, yani 6 ayda yüzde 58 oranında artmıştır. Türkiye'de işsizlik artarken, hiçbir sosyal korumaya tabi olmayan ev işçileri sayısındaki artış Türkiye'de işgücü piyasasının yasal düzenlemeler dışına kaydırılmasının bir örneğidir.

İstatistiklere göre ev işçilerinin yüzde yüze yakını kadındır.

TÜRK-İŞ yüzbini aşkın kadın işçinin, düşük ücretlerle, her haktan yoksun olarak, işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından son derece kötü koşullarda çalıştırılmaları şeklindeki bu kayıtdışı uygulamaya son verilmesi ve ev işçilerinin, işçi olduklarının yasal olarak da kabulünün sağlanması ile, ev işçilerinin iş Kanunu kapsamına alınması ve her türlü sosyal haktan yararlandırılmasını talep etmektedir.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Haziran/1995'deki Konferansında da ev işçiliği konusu bir gündem maddesi olarak tartışılacak ve büyük bir olasılıkla 1996 Konferansında ILO ev işçilerine ilişkin bir uluslararası sözleşme benimseyecektir.

Avrupa Konseyinin ve Avrupa Birliğinin tutumu da ev işçilerinin işçi olduklarının kabulü ve çalışma mevzuatı kapsamına alınması yolundadır.

Diğer Faaliyetler

- Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonunun (TİSK) 16-17 Kasım 1994 tarihlerinde, İstanbul'da düzenlediği "Ücret Sistemimiz, Sorunları ve Çözüm Önerileri" konulu seminere TÜRK-İŞ adına Kadın İşçiler Bürosu Müdürü Seyhan ERDOĞDU katılmıştır. Seyhan ERDOĞDU, seminerin ikinci günü katıldığı panelde, Türkiye'de Ücretler konusunda bir tebliğ sunmuştur.

Seminere katılanların sunucları TİSK tarafından yayın haline getirilecektir.

- Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nin (TMMOB) 23-24 Aralık 1994 tarihlerinde, Ankara'da düzenlediği "Değişim Süreci'nde Türkiye Sanayisi" konulu sempozyuma, TÜRK-İŞ adına Kadın İşçiler Bürosu Müdürü Seyhan ERDOĞDU katılmıştır. Seyhan ERDOĞDU, Yavuz ÖNEN, A.Başar KAFAOĞLU, Sungur SAVRAN, DİSK, TMMOB ve Hükümet Temsilciliğinin katıldığı panelde, Gümrük Birliği konusunda bir tebliğ sunmuştur. Sempozyuma katılanların sunucları TMMOB tarafından yayın haline getirilecektir.

Yürütülen eğitim faaliyetlerinin büyük bir bölümüne Türk-İş adına katılan Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ açılış konuşmalarında genel olarak şunları söyledi

" 1994 yılı işçi Sınıfı ve sendikacılık hareketine yönelik ciddi tehdit ve saldırıların yaşandığı bir yıl olmuştur.

Bu dönemde; Türkiye ekonomisi %10.6 küçülmüştür. 5 Nisan İstikrar Programı ülkede huzur ve istikrarsızlığı artırmıştır.

- İşsizlik artmış
- Sendikacılığı yok edici çalışmalar sürdürülmüştür.
- Ülke, siyasi, ekonomik ve toplumsal açıdan istikrarsızlığa itilmiştir.

Karşı karşıya bulunduğumuz bütün bu sorunlar ve çıkış yolları uyguladığımız eğitim programlarımızın içeriğini teşkil etmiştir.

Bu nedenle; yürütülen programlarımızda ekonomik, sosyal ve toplumsal sorunlarla ilgili bilgilendirme ve tartışmanın ve sendikal dayanışma ve beraberliğin korunup güçlendirilmesine çalışılmıştır.

Faaliyetlerimiz sonucunda, teşkilatlarımızın tam bir birlik ve bütünlük içinde ülkemizin, halkımızın ve tüm çalışanların çıkarlarını korumak ve demokrasiye sahip çıkma konusundaki kararlılıkları tüm katılımcılarca bir kez daha vurgulanmıştır.

V- TEŞKİLATLANMA ÇALIŞMALARI

Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun 18 Kasım 1994'te yapılan toplantısında aldığı kararlar uyarınca, siyasal iktidarın 1995 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı, resen emeklilik, işten çıkarmalar özelleştirme ve taşeronlaştırma uygulamaları ile ilgili sorunların görüşülmesi amacıyla, Türk-İş Yönetim Kurulu ilk olarak 21 Kasım 1994 tarihinde Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel'i ziyaret ederek sorunları aktardı. Yine aynı amaçla 24 Kasım 1994 tarihinde TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk ziyaret edilerek, işçi sınıfının ve sendikacılık hareketinin karşı karşıya bulunduğu ağır sorunlar anlatılarak, acil çözümler üretilmesi istendi.

Türk-İş Yönetim Kurulu, tüm bu ziyaretlerden olumlu bir sonuç alınamaması üzerine 18.11.1994'te Antalya'da yapılan son Başkanlar Kurulunda alınan eylem kararının uygulamaya konulmasına karar verdi. Bu amaçla 23.11.1994'te Türk-İş Başkanlar Kurulu tekrar toplantıya çağırılarak, uygulanacak olan eylemin türü ve tarihi üzerinde görüş birliğine varıldı.

Türk-İş Başkanlar Kurulu, 23.11.1994 tarihinde yapılan en son toplantısı sonrasında yapılan açıklamada, 1995 Mali Yılı Bütçe Kanun Tasarısı ile sendikal hak ve özgürlüklere yönelik yeni saldırılar olmak üzere sorunların çözümü konusunda Hükümet yetkilileri ile yapılan görüşmelerden olumlu bir sonuç alınamadığını açıklandı ve Antalya'da yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında alınan kararların hayata geçirileceği belirtildi. Türk-İş Başkanlar Kurulu, bu amaçla, 25 Kasım 1994 günü Türk-İş İl ve Bölge Temsilciliklerinin önderliğinde, tüm şube ve üyelerin katılımıyla, iktidar partilerinin il başkanlıklarına toplu olarak gidilip protesto edilmesi ve diğer parti örgütlerine sorunların anlatılması ile 26 Kasım 1994 günü Ankara'da Tandoğan'dan Anıtkabir'e ardında, Meclise yürünmesine karar aldı..

Alınan bu eylem kararları uyarınca, gerekli ön hazırlıklar yapıldı. Miting'de kullanılacak olan bez afiş, pankart ve diğer malzemeler hazırlanarak, Ankara'da bulunan sendika şube başkanlıklarına dağıtımı yapıldı. Ayrıca mitingin güvenli ve Türk-İş'e yaraşır bir biçimde geçmesi için, sendikalardan seçilen görevlilerle birlikte toplantılar yapıldı.

Türk-İş Başkanlar Kurulu, 26 Kasım 1994 tarihinde tekrar toplanarak, yürüyüş güzergahı ile TBMM'ne dilekçe verme eylemi konusunda görüşmelerde bulundu. Türk-İş öncülüğünde diğer sendikalar ve demokratik kitle örgütlerinin de katıldığı yürüyüş sonrasında, 1995 Mali Yılı Bütçe Kanun Tasarısı ile işçiler aleyhine getirilmek istenen hükümlerin değiştirilmesi sağlandı.

Türk-İş Yönetim Kurulu, konfederasyonunun sosyal, siyasal ve ekonomik konulardaki görüşlerinin yer aldığı raporları başta TBMM Başkanı olmak üzere mecliste grubu bulunan siyasi partilere verildi. Başta Anayasa olmak üzere

2821 ve 2822 Sayılı kanunlar ile 1475 Sayılı İş Kanunu, Gümrük Birliği, İstihdam ve İşsizlik, Ekonomik ve Sosyal Dayanışma Konseyi gibi çeşitli konularda Türk-İş'in görüşlerini yansıtan çeşitli raporların düzenlemesi yapıldı.

Türk-İş Genel Teşkilatlanma Sekreteri Sabri Özdeş, İstanbul Üniversitesi ile kısa adı TEBİAT olan Turizm, Ekonomi, Bilimsel Araştırma Tanıtma Merkezi tarafından düzenlenen " **1995 Yılında Türkiye'nin Ekonomi Gündemi** " adlı sempozyuma katıldı. Özdeş, bu sempozyum çerçevesinde düzenlenen " **Ekonomideki Yapısal Değişiklikler Karşısında Türk Sendikacılığının Sorunları ve Beklenen Gelişmeler** " konulu bir panele katılarak görüşlerini aktardı.

Vefat, istifa gibi nedenlerle boşalan Türk-İş'in, Batman, Kars, Yozgat, Aydın, ve Malatya İl Temsilcilerine yeni atamalar yapıldı.

KOOPERATİFÇİLİK ÇALIŞMALARI

Sendikalarımızın öncülüğünde kurulan ikiyüzden fazla tüketim kooperatifini bünyesinde örgütleyen, Türkiye Tüketim Kooperatifleri Merkez Birliği, geçtiğimiz aylar içinde Türk-İş'e başvurarak, konfederasyonun 1974 yılından bu yana yürüttüğü kooperatifçilik eğitimi ve örgütlenmesi çalışmaları nedeniyle şükranlarını sunmuş ve bu desteğin devam ettirilmesini istemişti. Türk-İş Teşkilatlanma ve Eğitim Sekreterliği, Merkez Birliği ile ortaklaşa bir haftalık bir eğitim seminerinin, Türk-İş Samsun Seyfi Demirsoy Eğitim Sitesinde yapılmasını kararlaştırmışlardı. Bu karar uyarınca 20-26 Kasım 1994 tarihlerinde, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde bulunan işçi tüketim kooperatiflerinden 120 kişilik bir yönetici grubu kooperatifçilik eğitimine katılmışlardır. Bu eğitime iştirak edilerek, tüketim kooperatiflerinin üst örgütlenmesi ve işletmecilik konuları ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Tüketim Kooperatifleri ile sendikaların arasındaki işbirliği olanaklarının geliştirilmesine yönelik ikinci bir teknik seminerin, ILO projesi çerçevesinde Nisan, Mayıs ayları içinde gerçekleştirilmesi için ön çalışmalara başlanmıştır.

Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılan değişiklik üzerine, yalnızca ortakları ile iş yapan tüketim kooperatiflerinin Yazar Kasa Fişlerinin Vergi İadesi kapsamı dışında bırakılması üzerine, Türk-İş, Maliye ve Gümrük Bakanlığına başvurarak bu kararın tüketim kooperatiflerine üye olan ve alış veriş eden, yüzbinlerce dar gelirli işçi, memur, öğretmen ve emekliye ağır bir yük getirdiğini ve acilen değiştirilmesi gerektiğini bildirdi.

İlki 1976 Yılında Kanada'da yapılan, Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Konferansı (HABITAT) nın ikincisi 1996 Haziran'ında İstanbul'da yapılacaktır. Sağlıklı barınma ve yerleşim dışında konferans, çevre, nüfus, göçler, gecekondulaşma gibi temel yerleşim sorunları konusunda politikalar

üretmeye çalışacaktır. Hükümet dışı sivil toplum örgütlerinin de büyük ölçüde katılacağı bu konferans için, Ulusal Komitede de yer alan Türk-İş , hazırlanacak olan Ulusal Raporda yer almak üzere konular ile ilgili görüşlerini içeren bir raporu Ulusal Komite Başkanlığına sunmuştur. Ulusal Komite'nin birinci ve ikinci toplantılarına iştirak edilerek, konfederasyonumuzun sendika-kooperatif işbirliği ile kuruluşundan bugüne kadar gerçekleştirdiği konut kooperatifçiliği projeleri ve bu konuda kazandığı deneyim komite üyelerine aktarılmıştır.

TÜKETİCİNİN KORUNMASI ÇALIŞMALARI

Türk-İş'in de katkılarıyla hazırlanan, Tüketicinin Korunması Kanun Tasarısı meclis gündemine alınarak maddeler itibarıyla görüşülmeye başlanmış ve ilk on madde görülmüştür. Türk-İş, bu kanun tasarısının yasalaşmasını takiben, kanun ile işçilerimize-tüketicilerimize sağlanan yeni haklar konusunda bilgi verici bir broşür hazırlayacaktır.

Tüketici Hakları Derneği, Zonguldak Şubesi tarafından düzenlenen "Tüketici ve Özelleştirme " konulu panele iştirak edilerek, Özelleştirme uygulamalarının Türkiye'de ki ve diğer ülkelerdeki tüketiciler üzerindeki olumsuz etkileri anlatılmıştır.

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu ETUC, Tüketici Birimi kanalı ile gelen bir kaç araştırma konu ile ilgili üniversitelerimize ve diğer tüketiciyi koruma kuruluşlarına aktarılmıştır.

VI-ARAŞTIRMA MERKEZİ ÇALIŞMALARI

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, geçtiğimiz dönem çalışmalarını belirlenen ilkeler doğrultusunda sürdürmüş ve ülkenin ekonomik ve sosyal alanında meydana gelen değişim ve gelişmelerin, ülke ve çalışanları etkileyen boyutu izlenerek Konfederasyonumuzun ilkeleri doğrultusunda görüş oluşturulmuştur.

Araştırma Merkezi'nde görev yapan uzmanlar geçirdiğimiz dönemde:

* 'Demokrasi Platformu' çalışmaları sekreteryasında Konfederasyonumuz adına görev yapılmaya devam edilmiştir.

* Yüksek Hakem Kurulu çalışmalarını izlemiş, Kurul tarafından bağıtlanan sözleşmelerin sonuçları ilgili sendikaya duyurulmuştur.

* Başkanlar Kurulu toplantıları izlenerek görüşmeler tutanak haline dönüştürülmüştür.

* Ankara'da yaşayan dört kişilik ailenin yapması gereken aylık gıda harcama tutarı, piyasadan izlenen fiyatlarla hesaplanarak bülten haline dönüştürülmüştür.

* Fiyat artışları izlenerek, toplu iş sözleşmelerinde yer alan dönem itibarıyla yapılmak gereken ücret zamları hesaplanmış ve sendikalarımıza gününde duyurulmuştur.

* Toplu iş sözleşmelerindeki prosedür izlenmiş, gelişmeler rapor haline dönüştürülmüştür.

* Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlık çalışmaları için oluşturulan özel ihtisas komisyonlarındaki görev sürdürülmüştür.

* Araştırma Merkezi'nde görev yapan uzmanlar, bilgisayar kullanımlarını geliştirmek için açılan eğitim seminerine katılmışlardır.

* TÜRK-İŞ/ILO Araştırma ve Eğitim Projesi çerçevesinde oluşturulan Proje Araştırma Grubu'nda görev alan uzmanlar belirlenen konularda araştırma faaliyetlerine başlamışlardır. Aynı proje çerçevesinde Genel Merkez Kütüphane hizmetleri, Araştırma Merkezi'ne bağlı olarak yeniden düzenlenmekte ve bilgisayara geçirilmektedir.

* Ayrıca, çeşitli kuruluşların düzenlediği toplantılar izlenmiş, gerekli raporlar hazırlanmış ve sunulmuştur.

* Üye sendikalarımız ile, başta basın ve üniversite olmak üzere çeşitli kuruluşlardan gelen bilgi taleplerinin karşılanmasına devam edilmiştir.

* Nihayet, Başkanlar Kuruluna sunulan Çalışma Raporu'nun hazırlık çalışmaları ve koordinasyonu gerçekleştirilmiştir.

VII- HUKUK BÜROSU ÇALIŞMALARI:

A)Büro Çalışmaları:

1)1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'na İlişkin Çalışmalar:

Getirdiği hükümler itibariyle,kamu kesiminde işçi çalıştırmaya son verilmesi ve kazanılmış hakların ortadan kaldırılması amaçları ile hazırlandığı tesbit edilen,1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı hakkında Hukuk Büromuzca hazırlanan rapor,Yönetim Kuruluna sunulmuş,Yönetim Kurulu'nca son şekli verilmek suretiyle Konfederasyonumuz görüşü haline dönüşen rapor, Tasarının bu hali ile yasalaşması halinde oluşacak tepkilerin,sosyal patlamalar boyutuna ulaşmasının güçlü bir olasılık olduğuna dikkatleri çeken,Anayasamızın 161. maddesi gereği,bütçe yasasına bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamayacağı hususunu vurgulayan,aksi halin Anayasa'nın 87 ve 88. maddelerine aykırılık oluşturacağını belirten bir önyazı ekinde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı'na sunulmuştur.

Yine,1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısının İşçiler Yönünden Sonuçları Hakkında Türk-İş görüşü,Konfederasyon Hukuk Bürosu'nca hazırlanan teknik görüşün Yönetim Kuruluna sunulup,son şeklini alması suretiyle oluşturulmuştur. Görüşte;

"1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın,getirdiği hükümler itibariyle kamu kesiminde işçi çalıştırmaya son verilmesini amaçlamakta olduğu gibi işçilerin kazanılmış haklarını yok etmeye dönük sonuçlar içermektedir.

Türkiye işçi sınıfı,bu tasarı ile Cumhuriyet tarihi boyunca görülen en yoğun ve ciddi boyutta gerçekleşen bir saldırı ile karşı karşıyadır.Bu saldırının asıl hedefinin ise,demokratik rejim olduğu hiç tartışmasızdır.Gerçekten işçilerden dolayısıyla sendikalardan arındırılmış,çalışanların büyük bir çoğunluğunun memur yapıldığı rejimlerin demokratik olma niteliğini büyük ölçüde yitirmeleri doğaldır.

Ne yazık ki 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı,böylesi sonuçları içeren,işçi hak ve çıkarlarını,giderek işçi sınıfını yok etmeye dönük bir metin olarak tarihe geçecek ve bu hali ile işçiler ve diğer çalışanlar açısından kara bir leke olarak değerlendirilecektir." ifadelerine de yer verilmiştir.

2)Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'unun Geçici 15. Maddesi'ne İlişkin Çalışmalar:

27.11.1994 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren,Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un,özelleştirme kapsamındaki kuruluşların her türlü mal,hak ve alacaklarının,bu kuruluşlar özelleştirme kapsamında kaldığı sürece haczedilemeyeceğini,konulmuş olan hacizlerin kalkacağını,takiplerin düşeceğini ve nihayet bu kuruluşların doğmuş ve doğacak borçlarına uygulanabilecek faiz oranının Merkez

Bankası'nca belirlenen reeskont faizini geçemeyeceğini düzenleyen Geçici 15. maddesinin değiştirilmesi yönünde bankaların bir lobi oluşturduğu ve anılan maddenin, mevcut sınırlandırmaları kaldıracak tarzda düzenlenmesi için çalışıldığı yolundaki duyumlardan yola çıkarak, bu tür bir olasılığı bertaraf etmek gayesi ile Konfederasyonumuz gerek bizzat harekete geçmiş gerekse bu tehlikeyi teşkilata duyurarak, üye sendikaları, bankalarca arzulanan değişikliğin gerçekleşmesi halinde, KİT'lerin esasen fevkalade kısıtlı olan kaynaklarının daha da daralacağı, varlıklarını idame ettirebilmek için finans kurumlarından kredi almaktan başka çareleri kalmayacağı, böyle olunca da kredi açan kurumların belirlediği yüksek faize boyun eğmek zorunda kalacakları, bu gelişmelerin doğal sonucu olarak da zaten güç koşullarda yapılan ücret ödemelerinin daha da güçleşmesi nedeniyle işten çıkarmaların artacağı, hatta işten çıkarılanların kıdem tazminatlarının dahi risk altına gireceği hususlarında uyarılmış ve istihbar edilen bu değişikliği önlemek amacıyla demokratik tepkilerini, çeşitli platformlarda göstermeye davet etmiştir.

3) 2821 sayılı Yasada Yapılmak İstenen Değişikliklere Son Şekli Verilen Yasa Tasarısı'na İlişkin Çalışmalar:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca, hakkında Türk-İş görüşünün bildirilmesi istemi ile Konfederasyonumuza gönderilen ve 2821 Sayılı Yasa'da yapılmak istenen değişikliklere son şeklini veren Yasa Tasarısı, Hukuk Büromuz'ca incelenerek, bir teknik rapor hazırlanmış ve anılan rapor Yönetim Kurulu'nun görüşüne sunulmuştur.

Yönetim Kurulu'nun son şeklini verdiği Türk-İş görüşü, daha önceki tarihlerde Türk-İş Hukukçular Kurulu'nun çalışmaları neticesi oluşturulan ve ilgili mercilere sunulan; Konfederasyonumuzun, "Anayasa, 1475 sayılı İş Kanunu, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nda bir bütün halinde yapılmasını istediği değişiklikleri içeren öneri paketinde yer alan görüşlerinin bir bütün halinde yaşama geçirilmesi talebini esas ve saklı tuttuğu" kaydıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na sunulmuştur.

Öte yandan, gerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanmış bulunan son tasarı ve gerekse Türk-İş'in Anayasa ve çalışma hayatına ilişkin yasalarda bir bütünlük içerisinde yapılmasını talep ettiği değişikliklere ilişkin Türk-İş talepleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı, Müsteşar Yardımcısı, Çalışma Genel Müdürü ile Konfederasyon Hukuk Bürosu'nun katılımı ile gerçekleşen toplantıda bir kez de şifahi olarak ve ayrıntıları ile anlatılmıştır.

4) Anayasa Değişikliğine İlişkin Çalışmalar:

Geçtiğimiz dönemde siyaset gündemine gelen ve mecliste grubu bulunan partilerin anlaşması sonucu kamucyuna açıklanan anayasa değişikliklerine ilişkin olarak, daha önce Konfederasyonumuzca hazırlanmış bulunan anayasa değişikliğine ilişkin görüşlerimiz, Türk-İş'in önemle üzerinde durduğu diğer mücadele hedeflerini kapsayan görüşleri ile birleştirilerek siyasi parti yöneticilerine iletilmiştir.

5) Bülten ve Türk-İş Süreli Yayınlarına İlişkin Çalışmalar:

Türk-İş Hukuk Bürosu'nca aylık periyodlar halinde çıkarılan Türk-İş Hukuk Bülteni çalışmalarına bu dönemde de devam edilmiştir.

Öte yandan, her zaman olduğu gibi bu dönem de Türk-İş Dergisi içinde yer alan hukuk sayfasına ve Türk-İş gazetesi hukuk bölümüne büromuzca hazırlanan yazılar verilmeye devam olunmuştur.

6) Üye Sendikalarımız, İşçilerimiz ve Üçüncü Şahıslardan Gelen Dilekçe ve Mektuplara İlişkin Çalışmalar:

Hukuk Büromuza gerek üye sendikalardan gerekse işçilerimizden çok sayıda intikal eden dilekçe ve mektuplar ayrı ayrı değerlendirilerek yanıtlanmıştır.

7)İşkolu Tesbit Kararlarını İlgili Sendikalarımıza Duyurmaya İlişkin Çalışmalarımız:

Büromuz,Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca Resmi Gazetede yayımlanan işkolu tespit kararlarını,örgütlenme faaliyetine katkıda bulunmak amacıyla bu dönem de üye sendikalarımızın bilgisine sunmaya devam etmiştir.

B)DAVALARIMIZ:

1)3 Ocak 1991 eylemine ilişkin olarak Konfederasyonumuz yöneticilerinin beraati ile sonuçlanan mahkeme kararı,Yargıtay'da yapılan inceleme sonucu bozulmuştur.

Bozma kararı üzerine 25.1.1995 günü yapılan ikinci duruşmada,bir önceki celsede dinlenemeyen bir kısım Türk-İş Yöneticisinin bozma kararına ilişkin görüşlerinin alınmasına devam edilmiş,duruşma, gelmeyen bazı sendika yöneticilerinin aynı konuda görüşlerinin alınması amacıyla 3.5.1995 tarihine ertelenmiştir.

2)Türk-İş Disiplin Kurulu'nca,Konfederasyonumuz üyesi T.Harb-İş Sendikası'nın Türk-İş üyeliğinden altı ay süre ile geçici olarak ihracı kararına karşı,sözkonusu sendika tarafından kararın iptali amacıyla Ankara 4.İş Mahkemesi'nde 1994/2083 esas numarası ile açılan dava sonucunda Mahkeme;geçici ihraç kararı üzerine daha doğru bir deyişle disiplin kurullarınca verilen,ancak genel kurul nezdinde itiraz edilebilecek nitelikteki kararların verilmesini takiben cezanın kesinleşmesi için cezayı isteyen ve karar alan tarafın genel kurulu toplaması gerektiğini ileri sürererek disiplin kurulunca verilen geçici ihraç kararını iptal etmiştir.Karar temyiz edilmiş olup,halen Yargıtay aşamasındadır.

3)Kendisine basın yolu ile hakaret ettiği iddiası ile SHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Murat Karayalçın tarafından Konfederasyon Genel Başkanı Sayın Bayram Meral aleyhinde Ankara 10.Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde 1994/492 esas numarası ile açılan manevi tazminat davasının izlenmesine Hukuk Büromuzca devam edilmekte olup dellillerin toplanabilmesi amacıyla davanın izleyen duruşması 23.3.1995 tarihine ertelenmiştir.

VIII- BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MERKEZİ ÇALIŞMALARI

Geçtiğimiz dönem, Basın ve Halkla İlişkiler Merkezi Çalışmaları geçen dönemlerde başlayan çalışmalar doğrultusunda sürdürülmüştür.

TÜRK-İŞ Dergisi'nde, Konfederasyonumuzun çalışmalarının yanısıra, üye sendikal kuruluşlarımızla haber ve bilgi akışı geliştirilerek, sendikal faaliyetlere yer verilmiştir. 'Sendikalarımız' ve 'Ayın İçinden'sayfalarında; ülkemizi, sendikalarımızı ve çalışma hayatını ilgilendiren konuların yanısıra TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun yaptığı basın açıklamalarının özetlerine yer verilmektedir. Derginin önümüzdeki aylarda daha geniş bir biçimde, işçi sınıfının ve ülkenin sorunlarını ele alan akademik yazılara yer vermesi çerçevesinde çalışmalar sürmektedir.

Diğer yandan, güncel haber, inceleme ve araştırmaların da yer aldığı TÜRK-İŞ gazetesi başta teşkilatlarımız olmak üzere ilgili kişi, kuruluş ve kurumlara gönderilmektedir.

Bir önceki Başkanlar Kurulu toplantısında bugüne kadar, Merkezimizce sürdürülen bazı çalışmalar ise özetle şunlardır:

- . TÜRK-İŞ Kamu Kesimi Toplu Sözleşme Koordinasyon Komisyonu Çalışmaları ve Sonuçları Basın-Yayın organlarına bildirilmiştir.
- . Özelleştirme uygulamaları, işten çıkarmalar ve diğer anti-demokratik uygulamalar karşısında Konfederasyonumuzun görüşleri yapılan basın açıklamalarıyla kamuoyuna duyurulmuştur.
- . Demokrasi Platformu'nun çalışmalarına katılmıştır.
- . TÜRK-İŞ'in başta Anayasa olmak üzere, yasa değişiklikleri hakkında değişiklik istekleri Parlamento ve Siyasi Partilere iletilirken, basın merkezimiz bu konudaki haberlerin yayınlanması konusunda gerekli çalışmayı yapmıştır.
- . TÜRK-İŞ'in önderliğinde gerçekleştirilen 26 Kasım 1994 günlü BÜYÜK YÜRÜYÜŞ'e basın-yayın temsilcileri davet edilmiş ve bu konudaki haberlerin yayınlanması en geniş bir şekilde sağlanmıştır.
- . Çeşitli işçi etkinlikleriyle ilgili haberlere basın-yayın organlarında en geniş bir biçimde yer verilmiştir.
- . Kamu çalışanlarının eylemi ve eylem sonrasındaki gelişmeler izlenmiş, bu konudaki TÜRK-İŞ açıklaması basına duyurulmuştur.
- . Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti'nin Genel Kurulu izlenmiş, Konfederasyonumuz ve İşçi Emeklilerinin görüşlerinin basına ve kamuoyuna etkili olarak duyurulması sağlanmıştır.

IX- DİŞ İLİŞKİLER:

TÜRK-İŞ Kasım-Aralık 1994 ve Ocak 1995 aylarında çeşitli dış temaslarda bulunmuştur. Bunlar, aşağıda sırasıyla bilgilerinize sunulmaktadır;

C.S.C Genel Kurulu 23-26 Kasım, De Haan, BELÇİKA

Belçika Hristiyan İşçi Sendikeleri Federasyonunun 23-26 Kasım 1994 tarihleri arasında yapılmış olan 30. olağan Genel Kuruluna, TÜRK-İŞ'i temsilen Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri ÖZDEŞ ve Dış İlişkiler Uzmanı Murat ÇARDAK katılmışlardır.

Genel Kurul C.S.C. Başkanı Willy PEIRENS tarafından açıldı. 1.400.000 üyesi bulunan C.S.C.'nin Genel Kuruluna 800 delege ve 100 kadar da dünyanın çeşitli ülkelerinden konuklarla birlikte yaklaşık 900 kişi iştirak etti.

Genel Sekreter Josly PIETTRE tarafından faaliyet raporu sunuldu. Ayrıca Genel Başkan Willy PEIRENS Genel Kurul konusu olan "Değerli Bir Sendikal Hareket" konusunu izleyicileri sundu.

24 Kasım günü Blankenberg kentinde Brüksel ILO irtibat bürosu eski yöneticisi Gerard FONTENAU'un Başkanlık ettiği "Sosyal Politikanın Avrupa'daki Geleceği ve Uluslararası Perspektifi konulu" bir Sempozyum yapıldı.

24 Kasım Öğleden sonra da, "Avrupa Birliğinde Unutulan Boyut ve Doğu Avrupa'da Yasaklanan Boyut" Konulu, Başkanlığını Belçika Ulusal İşçi Konseyi Başkanı Bayan Jo WALGRAVE' nin yaptığı yuvarlak masa toplantısı düzenlendi. Bu toplantıya DGV Direktörü Hermann Van ZONNEVELD "Avrupa Birliğinin Unutulan Boyutu", Polonya eski Başkanı Tadeus MAZOWIECKI, "Doğu ve Orta Avrupa'da Yasaklanan Boyut", TUAC Genel Sekreteri John EVANS "OECD Programlarında Sosyal Boyut" konuları hakkında görüşlerini belirttiler.

ICFTU/APRO-JIL İnsancıl Ekonomi Bölgesel Semineri, 28.11-03.12.1994

28 Kasım-03 Aralık 1994 tarihleri arasında, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU), Asya-Pasifik Bölgesel Teşkilatı (APRO) ve Japon Çalışma Enstitüsü (JIL) tarafından Singapur'da ortaklaşa düzenlenen "İnsancıl Ekonomi Bölgesel Seminerine Türk-İş Genel Sekreteri ve Genel Maden-İş genel Başkanı Şemsi DENİZER, kursiyer olarak, Genel Maden-İş Başkan Vekili Şenol YAZICIOĞLU, Genel Mali Sekreteri İrfan AKYİĞİT gözlemci olarak, Danışman ve Tercüman olarak da Önder AKER katılmışlardır. Bu Seminere ICFTU/APRO'nun Asya ülkelerinde bulunan üye kuruluşlarından da pek sayıda sendika temsilcisi iştirak etmiştir.

Seminerde Asya Pasifik Bölgesinde bulunan üye ülkelerin Sosyal, Politik ve ekonomik durumları gözden geçirilmiştir. Asya-Pasifik bölgesinde bulunan sendikaların önemi, yeni liberalizmin endüstriyel ilişkiler üzerindeki etkileri ve sendikaların tepkileri, uluslararası ticaret ve rekabetsizliğin mukayese edilmesi, serbest piyasa kavramı, verimlilik/etkinlik, maliyet faktörü, teknoloji ve mesleki eğitim, işkanunu, ekonomik büyüme ile ilgili ILO çalışma standartları, ticaret ve iş standartları, yapısal ayarlama programı ve sosyal boyutu, ICFTU/APRO sosyal şartnamesi gibi konularda tebliğler sunulmuş, guruplarca ayrı ayrı tartışılmış ve böylelikle genel sonuca ulaşılmış ve seminer iyi bir atmosfer içersinde başarıyla tamamlanmıştır.

Mısır İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile Temaslar,29.11.-5.12.1994

Mısır İşçi Sendikaları Konfederasyonunun daveti üzerine,Genel Başkan Bayram MERAL başkanlığında ve ÇİMSE-İŞ Sendikası Genel Başkanı Tamer ERALALN, BASS Sendikası Genel Başkanı Turgut YILMAZ, TGS Genel Sekreteri Ziya SONAY ve Dış İlişkiler Uzmanı Nevres YÜCEL'den oluşan bir heyet MISIR'ı 29 Kasım - 5 Aralık 1994 tarihleri arasında ziyaret etmiştir.

TÜRK-İŞ heyeti, ziyaret sırasında, Mısır İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Elsayed RAŞİT ve yönetim kurulu üyeleri ile konfederasyonun genel merkezinde toplanıp, iki örgütü ilgilendiren konuları görüşmüş ve bilgi alış-verişinde bulunmuşlardır.

TÜRK-İŞ heyeti Süveyş Kanalı üzerinde bulunan İsmailiye şehri ve Port Sait şehrini ziyaret etmiştir. Port Sait şehrinde konfederasyonun bölge başkanı ve yönetim kurulu üyeleri ile toplantı yapmış ve bilgi alış-verişinde bulunulmuştur.Daha sonra TÜRK-İŞ heyeti Port Sait valisini ziyaret etmiştir.Port Sait valisi Genel Başkan Bayram MERAL'e şehrin tarihi,ekonomik ve yakın bir gelecekte uygulanacak kalkınma projeleri hakkında geniş bilgiler vermiştir.

TÜRK-İŞ heyeti 5.12.1994 tarihinde Mısır'dan ayrılıp Türkiye'ye dönmüştür.

JILAF Daveti:28.11-5.12.1994,JAPONYA

Uluslararası Japon İşçi vakfı JILAF'ın daveti üzerine, TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri Özdeş başkanlığında,Türkiye MADEN-İŞ sendikası Genel Başkanı H.Hüseyin Kayabaşı ve YOL-İŞ Mersin şube başkanı Sayim Evren'den oluşan heyet ,28.11-5.12.1994 tarihleri arasında Japonya'yı ziyaret etmiştir.

TÜRK-İŞ heyeti Japonya'da bulunduğu sırada JILAF yönetim kurulu üyeleri ve genel başkanı Usami ile JILAF Genel merkezinde toplantı yapıp, bilgi alış-verişinde bulunmuşlardır.TÜRK-İŞ heyeti, JAPON Produktivite Merkezini ziyaret edip, Genel Direktörden Merkezin çalışmaları hakkında bilgiler almıştır.

Daha sonra Hiroşima şehri ziyareti sırasında,Hiroşima Barış Parkını (atom bombasının atıldığı yer) ziyaret edip, bombanın yol açtığı tahribat ve ölümler hakkında bilgiler almıştır. Ayrıca, Japonya İşçi Sendikaları Konfederasyonu-JTUC-RENGO Genel Merkezini ziyaret eden heyet, Japon Sendikal harakati hakkında bilgiler almıştır.

Ziyaretin sonuna doğru, JİLAF Genel merkezinde yapılan toplantıda, TÜRK-İŞ heyet başkanı Özdeş Türkiye'deki sendikal faaliyetler hakkında Japon meslektaşlarına bilgiler vermiştir. TÜRK-İŞ heyeti 8.12.1994 tarihinde Japonya'dan ayrılmıştır.

93. TUAC Sendikal Danışma Toplantısı 1-2 Aralık 1994 ,PARİS

93. TUAC Sendikal Danışma toplantısı 1 ve 2 Aralık 1994 günlerinde OECD'nin Paris'deki Genel Merkezinde yapıldı.

Bu toplantıya TÜRK-İŞ' i temsilen Genel Mali sekreter Enver TOÇOĞLU ve Dış İlişkiler Uzmanı Murat ÇARDAK, HABER-İŞ Genel Başkanı Cengiz TEKE, BELEDİYE-İŞ Genel Başkan Yard. Mustafa SOLMAZ ve Disipin Kurulu Başkanı Efendi Güvercin katılmışlardır.

Toplantı Lane KIRKLAND'ın başkanlığında tüm üye ülke temsilcilerinin iştiraki ile açıldı. Toplantı gündemini "Çalışma Standartları ve Çok Taraflı Ticaret ve Yatırım" konuları ile ilgili 2 Aralık da OECD irtibat komiteleri ile yapılacak danışma toplantısının hazırlıkları, OECD'nin istihdam araştırılması ile ilgili TUAC faaliyetleri, OECD'nin yeni üyeleri ve üye olmayanlarla ilişkileri gibi konular oluşturd.

Meksikanın üyeliği kabul edildi, buna karşın Kore'nin üyeliği ile ilgili karar bir sonraki toplantıya bırakıldı. Lane KIRKLAND tekrar TUAC Başkanlığına seçildi. Öümüzdeki toplantının 27-28 NİSAN 1995'de yapılmasına karar verildi.

ICFTU Yönetim Kurulu Toplantısı 7-9 Aralık 1994, BRÜKSEL

7-9 Aralık tarihleri arasında Brüksel'de yapılmış olan Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yönetim kurulu toplantısına Türkiye'den TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL katılmıştır.

ICFTU Yönetim Kurulunun en önemli konusu, ICFTU Genel Sekreteri Enzo Friso'nun istifasıyla 31 Aralık 1994 tarihi itibarıyla boşalan görev için yapılacak seçimdi. TÜRK-İŞ'in desteklediği aday, İngiltere Sendikalar Konfederasyonu (TUC) adayı Bill Jordan idi. Genel Başkan Bayram Meral, Bill Jordan ile daha önce yaptığı görüşmede, TÜRK-İŞ'in kendisini destekleyeceğini açıklamış ve bunu ICFTU'ya yazılı olarak bildirmişti. Bill Jordan'ın karşısında ise, ICFTU Latin Amerika Örgütü Genel Sekreteri Anderson bulunuyordu. Bill Jordan'ın büyük bir destek alması sonucunda, Anderson adaylıktan vazgeçti ve Bill Jordan oybirliği ile Genel Sekreterliğe getirildi.

ICFTU Yönetim Kurulu toplantısının önemli diğer bir konusu da, ICFTU üyelik başvurularının değerlendirilmesi idi. HAK-İŞ 'in üyelik başvurusu oybirliği ile kabul edilmedi.

HAK-İŞ aynı zamanda ICFTU'nun Asya ve Pasifik Bölgesi Örgütüne (APRO) de üyelik için başvurmuştu. HAK-İŞ'in ICFTU üyelik başvurusunun kabul edilmemesiyle birlikte, APRO üyeliği başvurusunun olumlu sonuçlanması da imkansızlaştı.

ICFTU Yönetim Kurulu, Çin'de özgür sendikacılık hareketine karşı 1989 yılındaki uygulanan baskılar sonrasında Çin Sendikalar Konfederasyonu ile ilişkilerin kesilmesi kararı alınmıştı. Bu konu yeniden değerlendirildi ve ilişkilerin kesilmesi kararının sürdürülmesi uygun bulundu.

Yönetim Kurulu, ICFTU Genel Kurulu'nun 26-29 Haziran 1996 günleri Brüksel'de toplanmasına karar verildi.

ETUC Yönetim Kurulu Toplantısı 15-16 Aralık 1994, BRÜKSEL

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) Yönetim Kurulu, 15-16 Aralık 1994 günleri Brüksel'de toplandı. Yönetim Kurulu toplantısında TÜRK-İŞ'i, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Salih Kılıç temsil etti.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Yönetim Kurulu toplantısında, Konfederasyon'un 9-12 Mayıs 1995 günleri Brüksel'de toplanacak olan 8. Genel Kurulu için yapılan hazırlıklar görüşüldü ve temel tartışma konuları belirlendi. Genel Kurulun ele alacağı temel tartışma konusu olan "Avrupa'da İstihdam ve Danışma" konusunda hazırlanan belge incelendi. Ayrıca, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun Orta ve Doğu Avrupa ülkelerindeki gelişen sendikacılık hareketiyle ilişkileri değerlendirildi.

TÜRK-İŞ, HAK-İŞ'in ICFTU'ya üyeliğine ilişkin itirazlarını ETUC Genel Sekreterliğine de iletti. HAK-İŞ'in tüzüğünde "demokrasi, cumhuriyet ve laiklik" kavramlarının yer almaması nedeniyle TÜRK-İŞ'in olumsuz görüş bildirmesi üzerine, HAK-İŞ'in üyelik başvurusu Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Yönetim Kurulunun 15-16 Aralık 1994 günleri yapılan toplantısında gündeme bile alınmadı. Gündemin 6. maddesine ilişkin Yönetim Kurulu belgesinde, HAK-İŞ'in üyelik başvurusunun Yönetim Kurulu gündemine sokulmadığı ve bekletildiği belirtildi. TÜRK-İŞ, ETUC Genel Sekreterliğine ilettiği HAK-İŞ 'le ilgili yazıda, sendikal haklar için temel oluşturan bu kavramların yer alınmasının yanı sıra, HAK-İŞ'in Türkiye'nin Avrupa Birliği ile bütünleşmesine sıcak bakmadığını da bildirdi ve ICFTU Yönetim Kurulunun son kararını hatırlattı.

Sudan İşçi Sendikaları Konfederasyonu Ziyareti 10-16 Ocak 1995, SUDAN

Sudan İşçi Sendikaları Konfederasyonunun TÜRK-İŞ'e yapmış olduğu davet üzerine, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ, başkanlığında ve TÜRK METAL Sendikası Genel Mali Sekreteri Süleyman ERDİNÇ, TARIM-İŞ Sendikası Genel Mali Sekreteri İbrahim KÖKSAL, ŞEKER-İŞ Sendikası Genel Eğitim Sekreteri Nazif KARAMAN ve TÜRK-İŞ Dış İlişkiler Uzmanı Nevres YÜCEL'den oluşan TÜRK-İŞ Heyeti 10-16 Ocak 1995 tarihleri arasında Sudan'ı ziyaret etmiştir.

TÜRK-İŞ heyeti Konfederasyon Genel Merkezini, Konfederasyona bağlı ekonomik müessesesini, kooperatif müessesesini ve işçi bankasını ziyaret ederek müdürleri ile çalışmalar hakkında bilgi almıştır.

Konfederasyon Genel Merkezinde genel Başkan Taj Elsir ABDOON ve Genel Başkan Yardımcısı ve Genel Mali Sekreter ile görüşmeler yapmıştır. Görüşmeler sırasında Genel Başkan Sudan'daki sendikal hareketi, ülkenin siyasi ve ekonomik durumunu, 1989 yılında yapılan ihtilalden sonra sendika ve hükümet ilişkileri hakkında bilgiler vermiştir.

TÜRK-İŞ heyeti 13.1.1995 Cuma günü güneyde bulunan Kenaneh Şeker fabrikası ve Şeker Kamışı Plantasyonunu ziyaret ederek çalışmalar hakkında bilgi almıştır. 14.1.1995 Cumartesi günü Cezira Tarım işletmesini ziyaret etmiş ve daha sonra Sudan Sulama Bakanlığının Müsteşarı tarafından kabul edilmiş ve Nil Nehri üzerindeki sulama çalışmaları hakkında bilgi almıştır.

Azərbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile yapılan temaslara, 16-20 Ocak 1995, BAKU

Bakü ' de yapılan Orta Asya cumhuriyetleri İşçi sendikaları Konfederasyonlarının toplantısına Katılmak ve Azərbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu yöneticileriyle temaslarda bulunmak için, adı geçen Konfederasyonun daveti üzerine, Türk-İş'i temsilen Genel Başkan Bayram MERAL'in başkanlığında, Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa ÖZBEK, Genel Sekreteri Özbek KARAKUŞ ve Çimse-İş Genel Başkanı Tamer ERALAN'dan oluşan heyet, 16-20 Ocak 1995 tarihleri arasında Azərbaycan'ı ziyaret etmiştir.

Genel Başkan Bayram MERAL Azeri ve diğer Türk Cumhuriyetlerindeki sendikacılarla tarafları ilgilendiren sendikal konular, işbirliği ve çalışmaları sürdürülen konfederasyon çalışmaları görüşmüştür.

HİSTADRUT Genel Kurulu 29-31 Ocak 1995, Tel -Aviv

İsrail Genel İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HİSTADRUT)'nun 17. genel kurulu 29-31 Ocak tarihleri arasında Tel-Aviv'de yapıldı. TÜRK-İŞ'in Genel Sekreter Şemsi DENİZER ve Türkiye Şeker Sanayii İşçileri Sendikası Genel Başkanı Hikmet ALCAN tarafından temsil edildiği genel kurulda Histadrut'da yapısal değişiklikler öngören "reform Paketi" ile, sendika seçimlerinde "Delege Sistemini" yerleştirme yönünde adımlar atıldı.

Histadrut'da seçim, bu tarihe kadar tüm üyelerin doğrudan katılımı ile ve İsrail'deki siyasi partilerde kümelenmiş grupların oluşturduğu listelerdeki adaylar dikkate alınarak yapıyordu. Histadrut halen Mayıs 1994'te yapılan seçimler sonucu oluşturulan İşçi Partisi ile RAM Partisi koalisyonu tarafından yönetiliyor. Reform Paketi, Histadrut üyeliğinin, "ihtiyari" ve "kişisel bir hak" olarak kullanılmasını öngörürken, 18 yaşını bitirmiş tüm işçilerin, yurttaşların ve İsrail'de ikamet eden yabancıların, Histadrut ana tüzüğünü, ilkelerini ve yetkili organlarının kararlarını benimsemeleri koşulu ile, üye olabileceklerini hükme bağlıyor. Bu hükümle üyelik ilişkisini Histadrut tarafından kurulan ve yönetilen sağlık ve emeklilik fonu çerçevesinde sürdürenler, dilerlerse, üyelikten ayrılacaklar. Öte yandan toplu iş sözleşmesinin yapılmış olmasına bakılmaksızın, Histadrut üyelerinin

öngörülüyor; üye olmayan işçilerin aidat ödeme yükümlülüğü, sendikanın sağlayabileceği koruma ve hukuki yardıma dayanırılıyor.

Histadrut genel kuruluna Türk-İş yanında, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Kıbrıs Rum Kesimi, Fransa, Almanya, Gana, Yunanistan, İrlanda, İtalya, Japonya, Hollanda, Norveç, Portekiz, Romanya, Rusya, Slovakya, İspanya, İsveç, Ukrayna, Uganda ve ABD İşçi temsilcileri ile ICFTU, ETUC, ILO yetkilileri katıldı. İşkolu Federasyonlarını Uluslararası İnşaat ve Ağaç Sanayii Federasyonu Genel Sekreteri ile Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu yetkilisi temsil etti. Genel Kurul'da ilk kez, Filistin İşçi Sendikaları Federasyonu'da Genel Sekreter başkanlığında altı sendika yöneticisinden oluşan bir heyetle temsil olundu.

Genel Kurul sırasında, Birleşmiş Milletler Örgütü " İşgal Altındaki Topraklar Özel Koordinatörü" Terje Rod Larsen'e barış sürecine olumlu katkıları sebebiyle "Histadrut Barış Plaketi" verildi. Histadrut yetkilileri yanısıra tüm yabancı konukların katıldığı toplantıda Türk-İş ve ICFTU Asya-Pasifik üyeleri adına bir konuşma yapan Türk-İş Genel Sekreteri Şemsi DENİZER, "barışı koruyabilmenin ön koşulu, onu tahribe yönelecek eylemlerle mücadeleye hazır olmaktır" dedi. Bu alanda bölge çalışanlarının yaşam düzeyinin yükseltilmesi gereğine dikkati çeken Denizer, sendikalararası işbirliğinin önemini vurguladı.

Türk-İş Heyeti ve diğer yabancı konuklar başbakan Yitzhak Rabin ve Dışişleri Bakan yardımcısı Yossi Beilir tarafından kabul edildi.

TÜRK-İŞ'İN HÜKÜMET ALEYHİNDE YAPTIĞI ŞİKAYET BAŞVURUSU ILO YÖNETİM KURULU TARAFINDAN KABUL EDİLDİ

TÜRK-İŞ, Hükümeti, 87 sayılı ILO Sözleşmesi'ni ihlal ettiği için 12 Temmuz 1994 tarihi itibarıyla ILO'ya şikayet etti. TÜRK-İŞ'in ILO Anayasasının 24. Maddesi uyarınca yaptığı bu şikayet başvurusu, ILO Yönetim Kurulu'nun Kasım 1994 toplantısında incelenmeye değer görülerek 1810 sayılı dava olarak kabul edildi ve ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'ne gönderildi. ILO Anayasasına göre, Hükümet, TÜRK-İŞ'in bu şikayet başvurusundaki iddialarına cevap vermek zorundadır.

Türkiye, 87 sayılı Sendikalaşma Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunması Sözleşmesini 1993 yılında onayladı ve 12 Temmuz 1993 tarihinde Uluslararası Çalışma Bürosu'na tescil ettirdi. Hükümet, bu tescil işleminden sonraki bir yıllık süre içinde, iç mevzuatımızı 87 sayılı Sözleşme ile uyumlu kılacak değişiklikleri yapmak zorundaydı. Ancak bu konuda hiçbir adım atılmadı. TÜRK-İŞ, Hükümetin bu tavrı üzerine, 4 Temmuz tarihinde 37 sayfalık kapsamlı bir raporda, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni ILO'ya şikayet etti. TÜRK-İŞ ilk defa ILO Anayasasının 24 Maddesinde öngörülen özel bir şikayet hakkını kullandı.

TÜRK-İŞ, 12 Aralık 1994 tarihinde ILO'ya gönderdiği bir yazı ile, 37 sayfalık şikayet başvurusuna gerekli bazı eklemelerde bulundu.

TÜRK-İŞ'in şikayet başvurusu, tüm ücretlilerin sendikal hakları konusundaki kısıtlamaların ve yasaklamaların, ILO Uzmanlar Komitesi ve ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi kararlarıyla nasıl çeliştiğini ayrıntılı olarak açıklamaktadır. Raporda en fazla üzerinde durulan konular, kamu çalışanlarının sendikalaşma ve grev hakları, işçi statüsünde çalışanların grev hakları ve sendikaların siyasal faaliyetleridir. Toplu pazarlık hakkı üzerindeki kısıtlamalar ise, ILO'nun 98 sayılı Sözleşmesi kapsamında ele alınmaktadır.

Hükümet, TÜRK-İŞ'in bu kapsamlı raporunda yer alan eleştirilere cevap verecektir. ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi ise, TÜRK-İŞ'in raporu ve Hükümet'in cevabı temelinde, Türkiye'de çalışma mevzuatının düzenlenmesi konusunda öneriler formüle edecek ve Hükümetin bunlara uymasını isteyecektir.

TÜRK-İŞ, ILO'ya gönderdiği ayrı bir raporda, Sözleşmelerin ve Tavsiye Kararlarının Uygulanması Konusunda Uzmanlar Komitesi'nin yayınlayacağı raporda yer alması ve 1995 yılı Haziran ayında toplanacak ILO Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 82. toplantısında Standartların Uygulanması Komitesi'nde incelenmesi için, Hükümet tarafından ihlal edilen tüm ILO Sözleşmelerini kapsayan bilgiler sunmuştur.

TÜRK-İŞ'in yaptığı başvuru üzerine başlatılan 1810 sayılı Dava ile ilgili önemli diğer bir gelişme ise, bağlı Sendikalarımızın üye bulundukları bazı Uluslararası İşkolu Federasyonları'nın ILO'ya başvurarak, TÜRK-İŞ'in şikayet başvurusuna katıldıklarını bildirmeleridir. Uluslararası Kamu Görevlileri Federasyonu (PSI), Uluslararası Gıda ve Bağlantılı İşler İşçileri Sendikaları Federasyonu (IUF), Uluslararası Kimya, Enerji ve Genel İşler İşçileri Sendikaları Federasyonu (ICEF), Uluslararası Ulaştırma İşçileri Federasyonu (ITF), Uluslararası Basın İşçileri Federasyonu (IGF) TÜRK-İŞ'e bu nitelikte bir destek vermişlerdir.

T Ü R K - İ Ş
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
1.1.1994 - 31.12.1994 DÖNEMİ
MALİ RAPORUDUR

S U N U Ş

18 Kasım 1994 tarihinde Antalya'da yapılan 17.Dönem Başkanlar Kurulu 6.Toplantısına 1 Ocak 1994 - 31 Aralık 1994 tarihleri arasını kapsayan Mali Raporumuz sunulmuştur.

Başkanlar Kurulumuzun bugünkü 7.Toplantısına ise 1 Ocak 1994 ile 31 Aralık 1994 tarihleri arasını kapsayan 12 aylık mali işlemler neticeleri aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

1.1.1994 - 31.12.1994 tarihleri itibariyle TÜRK-İŞ Konfederasyonu Mali işlemler neticesi, Muhasebe Hesap Plânımızdaki sıraya göre aşağıda çıkarılmıştır.

1- (100) KASA HESABI

1.1.1994 tarihinden 31.12.1994 tarihine kadar ;

Tahsilât toplamı	79.840.542.518.-
Ödemeler toplamı	<u>79.753.664.923.-</u>
31.12.1994 tarihli mevcut..	86.877.595.-

2- (101) BANKALAR MEVCUDU

1.1.1994 tarihinden 31.12.1994 tarihine kadar ;

Banka hesaplarımıza yatırılan	190.558.286.022.-
Banka hesaplarımızdan çekilen	<u>147.219.885.216.-</u>
31.12.1994 tarihli mevcut..	43.338.400.806.-

31.12.1994 Tarihi itibariyle
Banka Mevcutları Dökümü

Vadesiz Hesaplar.....1.325.581.238.-

Vakıfbank Türk-İş Bürosu

1. 2000001 nolu Hesap	554.847.084.-
2. İş Bankası Yenışehir Şb.372 nolu hesap	9.893.678.-
3. Ziraat Bank.Yenişehir Şb.5071 nolu hesap	728.516.442.-
4. Vakıfbank Başkent Şb. 1470 nolu hesap	16.658.776.-
5. Ziraat Bank.Yenişehir Şb. 1734 nolu hesap	<u>15.665.258.-</u>
	1.325.581.238.-

Vadeli Hesaplar.....36.887.749.065.-

1. Vakıfbank Türk-İş Bürosu 1000002 Nolu Hesap	26.955.361.080.-
2. Vakıfbank Türk-İş Bürosu 100003 Nolu Hesap (Bosna-Hersek)	2.524.066.928.-
3. Vakıfbank Türk-İş Bürosu 682232 Nolu Hesap	3.862.460.709.-
4. Vakıfbank Türk-İş Bürosu 9070887 Nolu Hesap	<u>3.545.860.348.-</u>

Vadeli Mevduat Toplamı.. 36.887.749.065.-

Banka Fon Hesapları..... 3.914.878.124.-

A) Vadesiz Fon Hesapları

1) T.Halkbank Yenişehir Şb. 65080 Nolu Hs.(Grev ve Yardımlaşma Hs.)	9.647.540.-
2) Vakıfbank Başkent Şb.2007262 Nolu Hesap	629.164.-
	10.276.704.-

B) Vadeli Fon Hesapları U.f.Y.F.

1) Vakıfbank Türk-iş 82266 Hs.	3.362.481.727.-
2) Vakıfbank Türk-iş Bürosu 9068235 hs.	1.752.312.072.-
	5.114.793.799.-

+

BANKALAR HESABI GENEL TOPLAMI.. 43.338.400.806.-

3) (136) ÇEŞİTLİ ALACAK HESABI

Su, elektrik gibi ödenen depozitolar için 1.335.834.-TL. BASIN-İŞ Ziraat Bankası grevi için verilen 95.000.000.-TL. ile birlikte çeşitli alacaklar hesabı bakiye alacağımız 96.335.834.-TL.dır.

4) (19) AVANSLAR HESABI (DİĞER DÖNEN VARLIKLAR)

Verilen iş ve personel avansları ile Bölge Temsilciliklerimiz ve Samsun Eğitim Merkezimize gönderilen sarf avansları bu grupta işleme tabi tutulmuştur. Avanslar hesabının 31.12.1994 tarihli bakiyesi 1.162.246.093.-TL.dır.

4.1 (195) İş Avansları

Tabldot, oto benzin, tamir, çayocağı, baskı işleri, bina tamir, onarım gibi işlerin yer aldığı bu hesap grubunun bakiyesi 913.626.093.-TL.dır.

4.2 (195) Bölge Temsilcilik Avansları

31.12.1994 tarihi itibarıyla Bölge Temsilciliklerimiz ve Samsun Eğitim Merkezimiz avans bakiyeleri aşağıya çıkarılmıştır.

İstanbul Bölge Temsilciliği	2.996.207.-
İzmir " "	22.531.457.-
Sivas " "	5.710.596.-
Bursa " "	18.260.334.-
Erzurum " "	5.455.100.-
Eğitim Merkezi	58.973.860.-

Toplam... 113.927.554.-

4.3 (196) Personel Avansları

31.12.1994 tarihi itibariyle bu bölümde yer alan yurt içi ve yurtdışı seyahat avansları, ücretine mahsuben verilen avansların toplamı 248.246.093.-TL.dır.

AVANSLARIN DÖKÜMÜ

İş avansları	799.698.539.-
Bölge Temsilcilikleri avansları	113.927.554.-
Personel avansları	<u>248.620.000.-</u>
Toplam...	1.162.246.093.- TL.

5- (25) MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI

Bu ana hesap içerisinde (252) BİNALAR HESABI, (254) TAŞIT ARAÇLARI HESABI ve (255) DEMİRBAŞLAR HESABI olmak üzere 3 ana hesabın 31.12.1994 tarihli bakiyeleri toplamı 11.040.234.869.-TL. olup dökümü aşağıya çıkartılmıştır.

5.1 (252) Binalar Hesabı

Genel Merkezimiz ve Samsun Eğitim Sitemiz binaları ile Bölge Temsilciliklerimiz daireleri ve Ankara'da bulunan 3 adet lojman dairesinin kayıtlı değerleri 5.092.741.285.-TL.dır.

Merkez binası	308.545.148.-
İstanbul Bölge binası	481.500.-
Eskişehir " "	33.189.634.-
İzmir " "	192.600.-
Adana " " (1.bina)	327.181.-
Adana " " (2.bina)	3.500.000.000.-
Sivas " "	8.603.550.-
Samsun " "	806.000.000.-
Diyarbakır " "	14.249.920.-
Bursa	29.957.160.-
Eğitim Sitesi	268.533.253.-
1 nolu lojman	42.372.608.-
2 nolu lojman	35.155.743.-
3 nolu lojman	<u>45.132.988.-</u>
Toplam....	5.092.741.285.- TL.

5.2 (254) Taşıt Araçları Hesabı

Merkez ve Bölge Temsilciliklerimiz hizmet otoları kayıtlı değerleri 3.169.294.429.-TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Merkez araçları	2.413.850.978.-
İstanbul Bölge Temsilciliği araçları	88.960.768.-
Eskişehir " " "	67.893.135.-
İzmir " " "	84.178.680.-
Adana " " "	6.170.400.-
Sivas " " "	2.026.214.-
Samsun " " "	96.155.000.-
Diyarbakır " " "	11.823.710.-
Bursa " " "	301.979.743.-
Erzurum " " "	96.155.000.-
Eğitim Merkezi araçları	100.801.-
Toplam...	3.169.294.429.- TL.

5.3 (255) Demirbaşlar Hesabı

Genel Merkezimiz, Bölge Temsilciliklerimiz ve Samsun Eğitim Merkezimiz hizmetinde kullanılmakta olan demirbaşlarımızın kayıtlı değeri 2.778.199.155.-TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Merkez demirbaşları	2.549.941.312.-
İstanbul Bölge Temsilciliği demirbaşları	15.068.467.-
Eskişehir " " "	11.102.750.-
İzmir " " "	20.122.993.-
Adana " " "	8.912.068.-
Sivas " " "	3.320.858.-
Samsun " " "	6.994.493.-
Diyarbakır " " "	26.720.393.-
Bursa " " "	10.407.919.-
Erzurum " " "	8.166.000.-
Eğitim Merkezi Demirbaşları	111.580.722.-
1 nolu lojman	3.819.200.-
2 nolu lojman	513.680.-
3 nolu lojman	1.528.300.-
Toplam....	2.778.199.155.- TL.

MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI DÖKÜMÜ

Binalar Hesabı	5.092.741.285.-
Taşıt Araçları Hesabı	3.169.294.429.-
Demirbaşlar Hesabı	2.778.199.155.-
Toplam..	11.040.234.869.- TL.

6- (33) DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI

31.12.1994 tarihi itibarıyla TÜRK-İŞ Konfederasyonunun Bölge Temsilciliklerine borcu 15.366.202.-TL'dir.

1- Eskişehir Bölgeye	860.414.-
2- Adana "	6.320.251.-
3- Samsun "	4.702.239.-
4- Diyarbakır "	3.483.298.-

7- (36) ÖDENECEK VERGİ ve DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

Bu bölüm içerisinde (360) ödenecek vergi ve fonlar, (361) ödenecek sosyal güvenlik kesintileri ve (369) ödenecek diğer yükümlülükler olmak üzere 3 yardımcı hesaba ayrılan bu bölümün, emanetler hesabında 31.12.1994 tarihi itibarıyla Ekim/1994 ödemelerinden yapılan yasal kesintilerin ayrıntılı dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

7.1 (360) Ödenecek Vergi ve Fonlar

Gelir vergisi	785.720.815.-
Stopajlar	14.618.003.-
Damga vergisi	14.008.167.-
Fon vergileri	978.184.-
Toplam...	815.325.169.-

7.2 (361) Ödenecek sosyal Güvenlik Kesintileri

SSK prim kesintileri işçi hissesi	88.721.000.-
SSK prim kesintileri işveren hissesi	135.494.443.-
Zorunlu tasarruf fonu	43.126.000.-
Konut edindirme yardımı	7.278.000.-
Toplam...	274.619.443.-

7.3 (369) Ödenecek Diğer Yükümlülükler

Sendika aidatı kesintileri	29.530.000.-
Ödenecek vergi ve diğer yükümlülüklerin dökümü ;	
Ödenecek vergi ve fonlar	815.325.169.-
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	274.619.443.-
Ödenecek diğer yükümlülükler	29.530.000.-
Toplam..	1.119.474.612.-

8- (54) KÂR YEDEKLERİ

Bu ana hesap içerisinde ÖZEL FONLAR hesabı açıklanacaktır. Yasa koyucu, kâr amacı olmayan sendikaları da tek düzen muhasebe sistemi ve hesap plânını zorunlu olarak kapsamı içerisine aldığından bizlere yabancı olan bu ana hesap içerisinde (Kâr-yedekleri) yer alan "FONLAR" hesabına yer verilecektir.

(549) FONLAR HESABI

31.12.1994 tarihi itibarıyla fon hesaplarımızın bakiyesi 4.111.316.666.-TL.dır. Dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

8.1 Grev ve Yardımlaşma Fonu

Grevde olan işçilerimize yardım amacı ile 1987 yılında açılan bu hesabımızın 31.12.1994 tarihi itibarıyla bakiyesi 9.647.540.-TL.dır.

8.2 Kooperatifçilik

31.12.1994 tarihi itibarıyla bu fonun bakiyesi 1.050.100.-TL.dır.

8.3 Ulusal İhtiyaçlar Yardım Fonu

Kıbrıs Barış Harekâtı sonrasında üye kuruluşlarımız ve üyelerince tesis edilmiş bulunan fon bakiyesi 31.12.1994 tarihi itibarıyla 4.100.047.059.-TL.dır.

8.4 Doğal Afetler Yardım Fonu

Afete uğrayan üyelerimize yardım amacı ile tesis edilmiş bulunan fon hesabının 31.12.1994 tarihi itibarıyla bakiyesi 571.967.-TL.dır.

FONLAR HESABI DÖKÜMÜ

Grev ve Yardımlaşma Fonu	9.647.540.-
Kooperatifçilik Fonu	1.050.100.-
Ulusal İhtiyaçlar Yardım Fonu	4.100.047.059.-
Doğal Afet Fonu	<u>571.967.-</u>
Toplam...	4.111.316.666.-TL.dır.

9- (57) GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI

Sendika muhasebesinde bu yıl giren "KÂR" sözcüğü uygulamamızın, konumuzun dışında olmasına karşın, hesap plânlarımıza ANA Hesap olarak "BİLANÇO DEVİR HESABI"nın yerine konulmuştur. Bu başlık altında Konfederasyonumuzun yıl sonları itibarıyla bakiye arzeden ve ertesi yılda bilanço devir hesabında gösterilen bu birikmiş gelirler bakiyemiz 50.477.937.717.-TL.dır.

10- (59) DÖNEM NET KÂRI

1.1.1994 tarihinden 31.12.1994 tarihine kadar mali işlemler neticesinde 80.207.831.205.-TL. gelire karşın 55.826.060.700.-TL. gider (harcama) yapılmıştır. 12 aylık süre içerisinde öz varlıklarımızda 24.381.770.505.-TL. artış meydana gelmiştir. Böylece ÖZ VARLIK toplamımız 50.477.937.717.-TL. olmuştur.

11- (64) DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR ve KÂRLAR

Bu ana hesap içerisinde GELİRLERİMİZ 3 bölümde açıklanacaktır.

11.1 (642) Faiz Gelirleri

Bankalardaki vadeli ve vadesiz hesaplarımıza 1.1.1994-31.12.1994 tarihleri arasındaki 5 aylık süre içerisinde 24.733.342.565.-TL. banka faiz geliri sağlanmıştır.

11.2 (648) Üyelik Aidatları

TÜRK-İŞ gelirlerinin esasını üyelik aidatları teskil etmektedir. 12 aylık süre içerisinde tahsil edilen üyelik aidatı 51.444.501.721.-TL. dir. Üye kuruluşlarımız itibariyle yapılan ödemeler aşağıya çıkarılmıştır.

TESKİLATIMIZIN 1.1.1994.- 31.12.1994 TARİHİ
İTİBARIYLA ÜYELİK AİDATI ÖDEMELERİ

TESKİLATIN ADI	ÖDEDİĞİ
TARIM-İŞ	1.214.675.000.-
TÜRKİYE MADEN-İŞ	2.625.210.000.-
GENEL MADEN-İŞ	2.397.691.800.-
PETROL-İŞ	4.150.640.000.-
TEKGIDA-İŞ	5.494.500.000.-
SEKER-İŞ	1.019.935.000.-
TEKSİF	5.109.600.000.-
DERİ-İŞ	503.974.050.-
AĞAÇ-İŞ	375.617.400.-
SELÜLOZ-İŞ	-.-
BASIN-İŞ	-.-
BASİSEN-İŞ	2.237.797.992.-
BASS	359.245.404.-
TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ	1.062.525.500.-
KRİSTAL-İŞ	-.-
TÜRK METAL	2.600.000.000.-
DOKGEMİ-İŞ	142.786.975.-
TÜRKİYE YOL-İŞ	5.966.000.000.-
TES-İŞ	5.271.690.600.-
TEZKOOP-İŞ	805.220.000.-
TÜRK KOOP-İŞ	487.534.105.-
TÜMTİS	50.000.000.-
DEMİRYOL-İŞ	2.111.159.500.-
TÜRKİYE DENİZCİLER	527.380.800.-
HAVA-İŞ	188.617.565.-
LİMAN-İŞ	416.210.850.-
HABER-İŞ	2.257.385.000.-
SAGLIK-İŞ	942.418.200.-
TOLEYİS	450.000.000.-
TÜRK HARB-İŞ	1.848.205.480.-
TGS	191.037.500.-
BELEDİYE-İŞ	-.-
TÜRK-SEN	-.-
ORMAN-İŞ	637.443.000.-
Toplam...	51.444.501.721.- TL.

11.3 (649) Faaliyetlerle ilgili Diğer Olağan Gelirler

Bu gelirlerimiz ise Malvarlığı gelirleri olan 991.292.786.-TL., Eğitim gelirleri 615.195.000.-TL., Ceza Paraları (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Ceza Paraları Fonundan verilen) 815.645.258.-TL. ile çeşitli yayın, salon ve pasaj kira gibi diğer gelirlerimiz olan 1.607.853.875.-TL.dır.

12 aylık süreyi kapsayan gider ve gelirlerimizin dökümü aşağıya çıkartılmıştır.

1.1.1994 - 31.12.1994 GELİR - GİDER DÖKÜMÜ

G İ D E R L E R		G E L İ R L E R	
Yönetici Üc.Yol.Gider.	5.090.086.209.-	Üyelik Aidatları	51.444.501.721.-
Pers.Üc.İkr.Giderleri	23.497.025.632.-	Banka Faiz Gelir.	24.733.342.565.-
Pers.Yolluk Giderleri	2.269.843.286.-	Mal Varlığı Gelir.	991.292.786.-
Pers.Taz.ve Sos.Yard.G.	3.266.034.537.-	Eğitim Gelirleri	615.195.000.-
Merkez İdari Giderleri	6.681.322.569.-	Diğer Gelirler	1.607.853.875.-
Bölge Tem.İdari G.	1.030.739.264.-	<u>Ceza Paraları Gel.</u>	815.645.258.-
Eğitim-Seminer Gider.	8.753.530.159.-		
Konfederasyon Aidat G.	5.202.479.044.-		
Grev Yardımları G.	35.000.000.-		
Giderler Toplamı...	55.826.060.700.-		
Müsbet fark...	24.371.770.505.-		
Toplam....	80.207.831.205.-		80.207.831.205.-
	=====		=====

12- (79) GİDER ÇEŞİTLERİ

12.1 (791) Yönetici Ücret, Yolluk ve Ödenek Giderleri

Yönetim Kurulu ücret, ikramiye ve sosyal yardımları olarak 3.473.747.436.-TL., Yönetim, Denetim, görevli yollukları olarak (vasıta giderleri ve vergiler dahil) 1.616.338.773.-TL. olmak üzere bu fasıldan yapılan sarf tutarı 5.090.086.209.- TL.dır.

12.2 (791) Personel Ücret,Yolluk ve Ödenek Giderleri

Personel Ücret Giderleri

Merkez ve Bölge Temsilciliklerimizde görev yapan personele ücret ve sosyal yardım olarak yapılan ödemeler aşağıya çıkarılmıştır.

Y e r i	Ödenen Miktar
Merkez Personeli Ücret Giderleri	13.742.813.065.-
İstanbul Bölge Personeli Ücret Giderleri	1.267.714.348.-
Eskişehir " " " "	876.889.550.-
İzmir " " " "	951.294.603.-
Adana " " " "	976.809.064.-
Sivas " " " "	544.111.550.-
Samsun " " " "	777.888.941.-
Diyarbakır " " " "	1.013.384.000.-
Bursa " " " "	752.667.600.-
Erzurum " " " "	469.022.262.-
Samsun Eğt.Merkezi Pers.Ücret Giderleri	2.124.430.649.-
Toplam...	23.497.025.632.- TL.

12.3 Personel Yolluk Giderleri

Merkez ve Bölge Temsilcilikleri ile Samsun Eğitim Merkezi Personeline yapılan yolluk ödemeleri, vasıta ücretleri ve vergiler dahil olmak üzere aşağıya çıkarılmıştır.

Y e r i	Ödenen Miktar
Merkez personeli yolluk giderleri	2.154.396.918.-
Bölge personeli yolluk giderleri	97.162.576.-
Eğitim Merkezi personeli yolluk giderleri	7.453.968.-
Diğer görevli yolluk giderleri	10.829.824.-
Toplam...	2.269.843.286.- TL.

12.4 Personel Tazminat ve (TİS) Giderleri

Merkez personeli tabldot giderleri ile evlenme-doğum-vefat yardımları olarak 2.372.045.547.-TL., akti feshedilen veya emekli olup ayrılan personele tazminat olarak ödenen 893.988.990.-TL. ile birlikte toplam 3.266.034.537.-TL. harcama yapılmıştır.

12.5 İdari Giderler

Genel Merkez, Bölge Temsilcilikleri ve Samsun Eğitim Merkezimizin haberleşme, kırtasiye, yayın, ulaşım, bina, toplantı, demirbaş, tamir ve sosyal amaçlı giderleri olarak yapılan harcamalar aşağıya çıkarılmıştır.

İdari Giderler Dökümü

Merkez haberleşme giderleri	1.151.929.761.-
Merkez kırtasiye,yayın giderleri	758.710.912.-
Merkez ulaşım giderleri	1.418.747.271.-
Merkez bina giderleri	1.363.605.089.-
Merkez konuk-toplantı giderleri	362.847.353.-
Merkez demirbaş tamir,onarım giderleri	33.634.250.-
Sosyal amaçlı giderler	36.400.000.-
Diğer giderler	149.422.928.-

Ara toplam.. 5.275.297.564.-

İstanbul Bölge idari giderleri	230.302.928.-
Eskişehir " " "	63.954.667.-
İzmir " " "	103.690.995.-
Adana " " "	112.286.248.-
Sivas " " "	35.867.700.-
Samsun " " "	25.779.834.-
Diyarbakır " " "	78.243.986.-
Bursa " " "	74.736.570.-
Erzurum " " "	12.339.900.-
Eğitim Merkezi İdari Giderleri	406.951.209.-
Eğitim Seminer Giderleri	5.144.202.666.-

Toplam... 6.288.356.703.-

12.6 (794) Diğer Giderler

Konfederasyonun Aidat Giderleri

Konfederasyonumuzun üyesi bulunduğu ICFTU,ETUC,APRO,TUAC gibi uluslararası kuruluşlara 1994 yılında ödenmesi gereken aidat miktarı ICFTU'ya 1.782.300.- Belçika Frangı; ETUC'a 2.936.000.-Belçika Frangı; APRO'ya 1.500.-\$ ve TUAC'a 34.000.-Fransız Frangı borcu ile gelirlerimizin %2'si kadar olan ve iki eşit taksitte ödenecek MPM'nin 617.996.214.-TL. aidatı ile 1994 yılı içerisinde ödenmesi gereken aidat borçlarımızdan;

MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	617.996.000.-TL.
ICFTU	2.014.308.728.-TL.
ETUC	2.045.413.902.-TL.
TUAC	229.730.087.-TL.
APRO	295.030.327.-TL.
Toplam.....	5.202.479.044.-TL.

aidat ödenmiştir.

31.12.1994 tarihli muvakkat mizanımız ile işbu 12 aylık Mali Raporumuzu bilgi ve onayınıza sunarız.

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
1-1-31.12/1994 TARİHLİ KAT'I HİZANIDIR

H E S A B I N A D I	B O R Ç	A L A C A K	B. BAKİYESİ	A. BAKİYESİ
10 HAZİR DEĞERLER (KASA-ALINAN ÇEKLER-PANKA-VERİLEN ÇEKLER HES.)	272.083.660.202	228.658.381.801	43.425.278.401	-
13 D. ALACAKLAR HESABI (DİĞER ALACAKLAR HESABI)	96.335.834	-	96.335.834	-
19 D. DÖNEN VARLIKLAR HESABI (195 İŞ AVANSLARI-196 PERSONEL AVANSLARI)	14.492.891.729	13.330.645.636	1.162.246.093	-
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR (252 BİNALAR -254 TAŞIT ARAÇLARI-255 demirbaşl.)	11.125.575.473	85.340.604	11.040.234.869	-
33 DİĞER BORÇLAR HESABI	-	15.366.202	-	15.366.202
36 ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER (360 VERGİ VE FON - 361 SSK-369 D. YÜKÜMLÜLÜK)	11.240.916.483	12.360.391.095	-	1.119.474.612
54 Ö. FONLAR HESABI	666.640.000	4.777.956.666	-	4.111.316.666
57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	-	50.477.937.717	-	50.477.937.717
59 DÖNEM SONU K/Z HESAPLARI	24.381.770.505	24.381.770.505	-	-
64 D. FAALİYETL. O. GELİRLER HESABI (642 FAİZ-648 AİDAT-649 D. GELİRLER)	80.418.025.963	80.418.025.963	-	-
69 DÖNEM SONU K/Z HESAPLARI	104.589.601.710	104.589.601.710	-	-
79 GİDER ÇEŞİTLERİ (791 ÜCRET GİD.-793 İDARİ GİD.-794 D. GİD.)	56.774.248.739	56.774.248.739	-	-
	575.869.666.638	575.869.666.638	55.724.095.197	55.724.095.197

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
31.12. 1994 TARİHLİ HUVAKKAT MİZANIDIR

H E S A B I N A D I	B O R Ç	A L A C A K	B. BAKİYESİ	A. BAKİYESİ
10 HAZIR DEĞERLER (KASA-ALINAN ÇEKLER-BANKA-VERİLEN ÇEKLER HES.)	272.083.660.202	228.658.381.801	43.425.278.401	-
13 D. ALACAKLAR HESABI (DİĞER ALACAKLAR HESABI)	96.335.834	-	96.335.834	-
19 D.DÖNEN VARLIKLAR HESABI (195 İŞ AVANSLARI-196 PERSONEL AVANSLARI)	14.492.891.729	13.330.645.636	1.162.246.093	-
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR (252 BİNALAR -254TAŞIT ARAÇLARI-255 demirbağl.)	11.125.575.473	85.340.604	11.040.234.869	-
33 DİĞER BORÇLAR HESABI	-	15.366.202	-	15.366.202
36 ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER (360 VERGİ VE FON - 361 SSK-369 D.YÜKÜMLÜLÜK)	11.240.916.483	12.360.391.095	-	1.119.474.612
54 Ö. FONLAR HESABI	666.640.000	4.777.956.666	-	4.111.316.666
57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	-	26.096.167.212	-	26.096.167.212
59 DÖNEM SONU K/Z HESAPLARI	-	-	-	-
64 D.FAALİYETL.O. GELİRLER HESABI (642 FAİZ-648 AİDAT-649 D.GELİRLER)	210.194.758	80.418.025.963	-	80.207.831.205
69 DÖNEM SONU K/Z HESAPLARI	-	-	-	-
79 GİDER GEÇİTİLERİ (791 ÜCRET GİD.-793 İDARİ GİD.-794 D.GİD.)	56.774.248.739	948.188.039	55.826.060.700	-
	366.690.463.218	366.690.463.039	111.550.155.897	111.550.155.897

[02/01/95-31/01/95]

T A R İ H L İ

B İ L A N Ç O A

ŞİRKET : TÜRK-İŞ KONFEDERASYONU

RAPOR DÖNEMİ : 02/01/95-08/02/95

HESAP ARALIĞI: 10 9

HESAP NO	HESAP ADI	BORÇ	ALACAK	BORÇ BAKİYE	ALACAK BAKİYE
1	DÖNEN VARLIKLAR	95.640.461.498.00	14.103.823.866.00	81.536.637.632.00	0.00
10	HAZIR DEĞERLER	57.284.579.387.00	13.631.929.464.00	43.652.649.923.00	0.00
100	KASA	6.470.673.847.00	6.431.528.110.00	39.145.737.00	0.00
10001	KASA	6.470.673.847.00	6.431.528.110.00	39.145.737.00	0.00
102	BANKALAR	50.142.130.540.00	6.528.626.354.00	43.613.504.186.00	0.00
10201	VADESİZ HESAPLAR	6.749.593.757.00	6.028.626.354.00	720.967.403.00	0.00
1020101	Vakıfbank TURKİŞ 2000001	1.152.280.061.00	868.732.354.00	283.547.707.00	0.00
1020102	Ziraat Bnk.Ynsh 5071.1 Hs	5.055.095.984.00	4.749.894.000.00	305.201.984.00	0.00
1020103	İş Bank. Ynsh.st.372.2 Hs	9.893.678.00	0.00	9.893.678.00	0.00
1020104	Vakıfbank Bsknt. 1670 Hs.	16.658.776.00	0.00	16.658.776.00	0.00
1020105	Z.B.Ceza Pat.Fonl 1734 Hs	15.665.258.00	0.00	15.665.258.00	0.00
1020106	Vakıfbank AzerbeycanY.Hs.	500.000.000.00	410.000.000.00	90.000.000.00	0.00
10202	VADELİ HESAPLAR	37.673.653.649.00	500.000.000.00	37.173.653.649.00	0.00
1020201	Vakıfbank TURKİŞ 9067162	26.955.361.080.00	0.00	26.955.361.080.00	0.00
1020202	Vakıfbank TURKİŞ 9068232	2.522.019.467.00	500.000.000.00	2.032.019.467.00	0.00
1020203	Vakıfbank TURKİŞ 9070887	3.862.460.709.00	0.00	3.862.460.709.00	0.00
1020204	Vakıfbank TURKİŞ 9096411	4.323.812.393.00	0.00	4.323.812.393.00	0.00
10203	BANKA FON HESAPLARI	5.716.883.134.00	0.00	5.716.883.134.00	0.00
1020301	VADESİZ BANKA FON HS.	10.276.704.00	0.00	10.276.704.00	0.00
102030101	T.Halkbank.Ynsh. 45080 Hs.	9.647.540.00	0.00	9.647.540.00	0.00
102030102	Vakıfbank Baskent 2007262	629.164.00	0.00	629.164.00	0.00
1020302	VADELİ BANKA FON HS.	5.708.606.430.00	0.00	5.708.606.430.00	0.00
102030201	Vakıfbank TURKİŞ 9082266	3.956.294.358.00	0.00	3.956.294.358.00	0.00
102030202	Vakıfbank TURKİŞ 9068233	1.752.312.072.00	0.00	1.752.312.072.00	0.00
13	DİĞER ALACAKLAR	36.197.001.018.00	0.00	36.197.001.018.00	0.00
136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	36.197.001.018.00	0.00	36.197.001.018.00	0.00
13601	Muhelif Alacaklar	95.000.000.00	0.00	95.000.000.00	0.00
13602	Depozitolar	1.335.834.00	0.00	1.335.834.00	0.00
13604	Sendikalarca Alacaklar	36.100.663.184.00	0.00	36.100.663.184.00	0.00
1360401	Tarım-İş Sendikası	173.923.000.00	0.00	173.923.000.00	0.00
1360402	Orman-İş Sendikası	187.839.000.00	0.00	187.839.000.00	0.00
1360403	T.Maden-İş Sendikası	626.130.000.00	0.00	626.130.000.00	0.00
1360404	G.Maden-İş Sendikası	285.932.700.00	0.00	285.932.700.00	0.00
1360405	Petrol-İş Sendikası	723.528.000.00	0.00	723.528.000.00	0.00
1360406	Tekstil-İş Sendikası	3.175.980.000.00	0.00	3.175.980.000.00	0.00
1360407	Şeker-İş Sendikası	170.446.500.00	0.00	170.446.500.00	0.00
1360408	Tekstil Sendikası	1.669.680.000.00	0.00	1.669.680.000.00	0.00
1360409	Deri-İş Sendikası	42.785.550.00	0.00	42.785.550.00	0.00
1360410	Ağaç-İş Sendikası	85.571.100.00	0.00	85.571.100.00	0.00
1360411	Selüloz-İş Sendikası	836.349.000.00	0.00	836.349.000.00	0.00
1360412	Başın-İş Sendikası	342.975.500.00	0.00	342.975.500.00	0.00
1360414	Bes Sendikası	42.841.205.00	0.00	42.841.205.00	0.00
1360415	T.Kimse-İş Sendikası	118.269.000.00	0.00	118.269.000.00	0.00
1360416	Kristal-İş Sendikası	725.458.350.00	0.00	725.458.350.00	0.00
1360417	Türkmetal Sendikası	6.734.920.000.00	0.00	6.734.920.000.00	0.00
1360418	Doküme-İş Sendikası	65.430.585.00	0.00	65.430.585.00	0.00
1360419	T.Yol-İş Sendikası	1.335.840.000.00	0.00	1.335.840.000.00	0.00
1360420	Tes-İş Sendikası	1.426.576.400.00	0.00	1.426.576.400.00	0.00
1360421	Tezkoor-İş Sendikası	556.560.000.00	0.00	556.560.000.00	0.00
1360422	Türk koop-İş Sendikası	431.115.412.00	0.00	431.115.412.00	0.00
		95.640.461.498.00	14.103.823.866.00	81.536.637.632.00	0.00

[02/01/95-31/01/95]

T A R İ H L İ

B İ L A N Ç O

ŞİRKET : TÜRK-İŞ KONFEDERASYONU

RAPOR DÖNEMİ : 02/01/95-08/02/95

HESAP ARALIĞI: 10

HESAP NO	HESAP ADI	BORÇ	ALACAK	BORÇ BAKİYE	ALACAK BAKİYE
	NAKLI TOPLAM:	95.640,461,498.00	14,103,823,866.00	81,536,637,632.00	0.00
1360427	Tümtis Sendikası	181,609,700.00	0.00	181,609,700.00	0.00
1360424	Demiryol-İş Sendikası	1,113,732,189.00	0.00	1,113,732,189.00	0.00
1360425	Denizciler Sendikası	354,807,000.00	0.00	354,807,000.00	0.00
1360426	Hava-İş Sendikası	618,897,467.00	0.00	618,897,467.00	0.00
1360427	Liman-İş Sendikası	130,882,000.00	0.00	130,882,000.00	0.00
1360428	Haber-İş Sendikası	226,102,500.00	0.00	226,102,500.00	0.00
1360429	Sağlık-İş Sendikası	98,789,000.00	0.00	98,789,000.00	0.00
1360430	Toleyis Sendikası	1,012,515,000.00	0.00	1,012,515,000.00	0.00
1360431	T.Harb-İş Sendikası	1,403,922,600.00	0.00	1,403,922,600.00	0.00
1360432	T.G.S	21,740,625.00	0.00	21,740,625.00	0.00
1360433	Belediye-İş Sendikası	11,067,900,000.00	0.00	11,067,900,000.00	0.00
1360434	Kıbrıs Türksen	57,610,800.00	0.00	57,610,800.00	0.00
19	Diğer Dönen Varlıklar	2,158,881,093.00	471,894,402.00	1,686,986,691.00	0.00
195	İŞ AVANSLARI	1,653,491,093.00	256,484,402.00	1,397,006,691.00	0.00
19501	Merkez İş Avansları	1,361,692,539.00	210,484,402.00	1,151,208,137.00	0.00
1950101	Tabloto İş Avansı	180,188,593.00	128,888,152.00	51,300,441.00	0.00
1950102	Cayocağı Avansları	10,000,000.00	5,000,000.00	5,000,000.00	0.00
1950103	Bina-Onarım-Malzeme Avans	965,000,000.00	0.00	965,000,000.00	0.00
1950105	Eğit-Sem-Topl. İş Avansları	44,747,946.00	0.00	44,747,946.00	0.00
195010501	Sebanattin DERTLİ Hs	44,747,946.00	0.00	44,747,946.00	0.00
1950106	Oto İş Avansları	161,762,000.00	76,596,250.00	85,165,750.00	0.00
195010601	Osman ESKİN	40,000,000.00	15,000,000.00	25,000,000.00	0.00
195010602	Selami SAĞLAM	37,762,000.00	11,100,000.00	26,662,000.00	0.00
195010603	Kamazan ERDOĞAN	15,000,000.00	4,252,500.00	10,747,500.00	0.00
195010604	Erol AYDOĞAN	32,000,000.00	14,363,750.00	17,636,250.00	0.00
195010605	Nail ARSLANTAS	37,000,000.00	31,780,000.00	5,220,000.00	0.00
19502	Bölge ve Eğit.Merk. İş Ava.	291,792,554.00	46,000,000.00	245,792,554.00	0.00
1950201	İstanbul 1.Böl. Tem. Avansı	30,996,207.00	0.00	30,996,207.00	0.00
1950202	Eskişehir 2.Böl. Tem. Avans	11,860,000.00	0.00	11,860,000.00	0.00
1950203	İzmir 3.Böl. Tem. Avansları	48,531,457.00	0.00	48,531,457.00	0.00
1950204	Ağrı 4.Böl. Tem. Avansları	24,820,000.00	0.00	24,820,000.00	0.00
1950205	Sivas 5.Böl. Tem. Avansları	56,710,596.00	46,000,000.00	10,710,596.00	0.00
1950206	Samsun 6.Böl. Tem. Avanslar	8,702,000.00	0.00	8,702,000.00	0.00
1950207	Diyarbakır 7.Böl. Tem. Avan	10,453,000.00	0.00	10,453,000.00	0.00
1950208	Bursa 8.Böl. Tem. Avansları	35,260,334.00	0.00	35,260,334.00	0.00
1950209	Erzurum 9.Böl. Tem. Avansla	5,455,100.00	0.00	5,455,100.00	0.00
1950210	Eğitim Merkezi Avansları	58,973,860.00	0.00	58,973,860.00	0.00
196	PERSONEL AVANSLARI	505,390,000.00	215,410,000.00	289,980,000.00	0.00
19601	Merkez Personeli Avanslar	445,270,000.00	215,410,000.00	229,860,000.00	0.00
1960101	Bayram MERAİ	78,300,000.00	59,850,000.00	18,450,000.00	0.00
1960104	Salih KILIÇ	148,905,000.00	54,405,000.00	94,500,000.00	0.00
1960103	Sabri ÖZDEŞ	80,000,000.00	0.00	80,000,000.00	0.00
1960144	Orhan BALABAN	3,000,000.00	0.00	3,000,000.00	0.00
1960154	Seyhan ERDOĞDU	23,910,000.00	0.00	23,910,000.00	0.00
1960163	Nezaret AKBAŞ	10,000,000.00	0.00	10,000,000.00	0.00
19603	Diğer Personel Avansları	60,120,000.00	0.00	60,120,000.00	0.00
1960301	Mustafa SOLMAZ	28,120,000.00	0.00	28,120,000.00	0.00
1960302	Derviş ALBAYRAK	4,000,000.00	0.00	4,000,000.00	0.00
1960303	Kaya ÖZDEMİR	28,000,000.00	0.00	28,000,000.00	0.00
2	DURAN VARLIKLAR	11,119,734,869.00	0.00	11,119,734,869.00	0.00
		104,760,196,367.00	14,103,823,866.00	90,656,372,501.00	0.00

SİRKET : TÜRK-İŞ KONFEDERASYONU
 RAPOR DÖNEMİ : 02/01/95-08/02/95
 HESAP ARA LI ĞI : 10 9

HESAP NO	HESAP ADI	BORÇ	ALACAK	BORÇ BAKİYE	ALACAK BAKİYE
	NAKLİ TOPLAM:	106.760.196.367.00	14.103.823.866.00	92.656.372.501.00	0.00
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	11.119.734.869.00	0.00	11.119.734.869.00	0.00
252	BİNALAR	5.098.602.465.00	0.00	5.098.602.465.00	0.00
25201	Merkez Binalar Hs.	308.545.148.00	0.00	308.545.148.00	0.00
2520101	Merkez Anabina	308.545.148.00	0.00	308.545.148.00	0.00
25202	Lojman Binaları Hesabı	128.522.519.00	0.00	128.522.519.00	0.00
2520201	1 Nolu Loj.Menehatun 63/9	46.191.808.00	0.00	46.191.808.00	0.00
2520202	2 Nolu Loj.Alder S.11/11	35.669.423.00	0.00	35.669.423.00	0.00
2520203	3 Nolu Loj.Mesnevi 28/11	46.661.288.00	0.00	46.661.288.00	0.00
25203	Bölge ve Eğt.Merk.Bina Hs	4.661.534.798.00	0.00	4.661.534.798.00	0.00
2520301	İstanbul 1.Böl.Tem.Bina H	481.500.00	0.00	481.500.00	0.00
2520302	Eskişehir 2.Böl.Tem.Bina	33.189.634.00	0.00	33.189.634.00	0.00
2520303	İzmir 3.Böl.Tem.Bina Hes.	192.600.00	0.00	192.600.00	0.00
2520304	Adana 4.Böl.Tem.Bina Hes.	3.500.327.181.00	0.00	3.500.327.181.00	0.00
252030401	Adana Böl.1 Nolu Bina	327.181.00	0.00	327.181.00	0.00
252030402	Adana Böl.2 Nolu Bina	3.500.000.000.00	0.00	3.500.000.000.00	0.00
2520305	Sivas 5.Böl.Tem.Bina Hes.	8.603.550.00	0.00	8.603.550.00	0.00
2520306	Samsun 6.Böl.Tem.Bina Hs.	806.000.000.00	0.00	806.000.000.00	0.00
2520307	Diyarbakır 7.Böl.Tem.Bina	14.249.920.00	0.00	14.249.920.00	0.00
2520308	Bursa 8.Böl.Tem.Bina Hes.	29.957.160.00	0.00	29.957.160.00	0.00
2520310	Eğitim Merkezi Bina Hes.	268.533.253.00	0.00	268.533.253.00	0.00
254	TASITLAR	3.169.294.429.00	0.00	3.169.294.429.00	0.00
25401	Merkez Taşıt Araçları	2.200.410.994.00	0.00	2.200.410.994.00	0.00
2540101	06 TR 447 Mercedes E 200	1.003.000.000.00	0.00	1.003.000.000.00	0.00
2540102	06 TR 702 Mercedes 200 E	672.900.000.00	0.00	672.900.000.00	0.00
2540103	06 TR 003 Opel Vectra	109.000.000.00	0.00	109.000.000.00	0.00
2540104	06 AKZ 74 Mazda 929	97.996.600.00	0.00	97.996.600.00	0.00
2540105	06 Z 5868 Mazda 929	84.824.862.00	0.00	84.824.862.00	0.00
2540106	06 TR 261 Renault Concord	226.519.132.00	0.00	226.519.132.00	0.00
2540107	06 M 6822 Şahin 131	6.170.400.00	0.00	6.170.400.00	0.00
25402	Bölge ve Eğt.Merk.Taş.Ara	968.883.435.00	0.00	968.883.435.00	0.00
2540201	İst.1.Böl.Taş.A.34 UI 294	88.960.768.00	0.00	88.960.768.00	0.00
2540202	Eskişehir T.A.26 DU 584	67.893.135.00	0.00	67.893.135.00	0.00
2540203	İzmir B.T.Araç.35 AUK 44	84.178.680.00	0.00	84.178.680.00	0.00
2540204	Adana Böl.T.Araç.06AEH 04	72.974.384.00	0.00	72.974.384.00	0.00
2540205	Sivas Böl.T.Araç.06 ZR 610	2.026.214.00	0.00	2.026.214.00	0.00
2540207	Diyarbakır T.A.34 ST 633	158.459.710.00	0.00	158.459.710.00	0.00
2540208	Bursa Böl.T.Araç.16 P 5345	301.979.743.00	0.00	301.979.743.00	0.00
2540209	Erzurum B.T.Araç. 06 TP 105	96.155.000.00	0.00	96.155.000.00	0.00
2540210	Eğit.Merk.T.Araç.06 TR 502	96.255.801.00	0.00	96.255.801.00	0.00
254021001	Eğit.Merk.06 TR 502	96.155.000.00	0.00	96.155.000.00	0.00
254021002	Eğit.Merk.Jeep	100.801.00	0.00	100.801.00	0.00
255	DEMİRBAŞLAR	2.851.837.975.00	0.00	2.851.837.975.00	0.00
25501	Merkez Demirbaşları	2.629.441.312.00	0.00	2.629.441.312.00	0.00
25503	Böl.ve Eğt.Merk.Demirbaş	222.396.663.00	0.00	222.396.663.00	0.00
2550301	İstanbul Böl.Demirbaşları	15.068.467.00	0.00	15.068.467.00	0.00
2550302	Eskişehir 2.Demirbaşları	11.102.750.00	0.00	11.102.750.00	0.00
2550303	İzmir Bölge Demirbaşları	20.122.993.00	0.00	20.122.993.00	0.00
2550304	Adana Bölge Demirbaşlar	8.912.068.00	0.00	8.912.068.00	0.00
2550305	Sivas Bölge Demirbaşlar	3.320.858.00	0.00	3.320.858.00	0.00
2550306	Samsun Bölge Demirbaşları	6.994.493.00	0.00	6.994.493.00	0.00

106.760.196.367.00 14.103.823.866.00 92.656.372.501.00

0.00

[02/01/95-31/01/95]

T A R İ H L İ

B İ L A N Ç O

ŞİRKET : TÜRK-İS KONFEDERASYONU
 RAPOR DÖNEMİ : 02/01/95-08/02/95
 HESAP ARALIĞI : 10

HESAP NO	HESAP ADI	BORÇ	ALACAK	BORÇ BAKİYE	ALACAK BAKİYE
	NAKLİ TOPLAM:	102.760.196.367.00	14.103.823.866.00	92.656.372.501.00	0.00
2550307	Diyarbakır Böl.Demirobaşı	26.720.393.00	0.00	26.720.393.00	0.00
2550308	Bursa Bölge Demirobaşı	10.407.919.00	0.00	10.407.919.00	0.00
2550309	Erzurum Böl.Demirobaşı	8.166.000.00	0.00	8.166.000.00	0.00
2550310	Eğitim Merk.Demirobaşı	111.580.722.00	0.00	111.580.722.00	0.00
64906	Diğer Gelirler	1.884.931.00	0.00	1.884.931.00	0.00
7	MALİYET HESAPLARI	5.287.985.849.00	31.176.914.00	5.256.808.935.00	0.00
79	GİDER ÇEŞİTLERİ	5.287.985.849.00	31.176.914.00	5.256.808.935.00	0.00
791	İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ	3.824.761.783.00	2.930.000.00	3.821.831.783.00	0.00
79101	YÖNETİM GİDERLERİ	644.855.255.00	0.00	644.855.255.00	0.00
7910101	Yönetim Kur.Ücret Gideri	368.291.549.00	0.00	368.291.549.00	0.00
791010101	Genel Başkan Ücret Gid.	81.303.853.00	0.00	81.303.853.00	0.00
791010102	Genel Sekreter Ücret Gid.	64.902.886.00	0.00	64.902.886.00	0.00
791010103	Genel Mali Sek.Ücret Gid.	69.166.171.00	0.00	69.166.171.00	0.00
791010104	Genel Eğt.Sek.Ücret Gid.	86.298.979.00	0.00	86.298.979.00	0.00
791010105	Genel Teşk.Sek.Ücret Gid.	66.619.660.00	0.00	66.619.660.00	0.00
7910102	Yönetim Kurulu Yoll.Gider	276.563.706.00	0.00	276.563.706.00	0.00
791010201	Genel Başkan Yolluk Gider	111.142.252.00	0.00	111.142.252.00	0.00
791010202	Genel Sek.Yolluk Giderler	46.850.067.00	0.00	46.850.067.00	0.00
791010203	Genel Mali SEK.Yolluk Gid	9.064.470.00	0.00	9.064.470.00	0.00
791010204	Genel Eğt.Sek.Yolluk Gid.	105.301.129.00	0.00	105.301.129.00	0.00
791010205	Genel Teşk.Sek.Yolluk Gid	4.205.782.00	0.00	4.205.782.00	0.00
79102	PERSONEL GİDERLERİ	3.179.906.528.00	2.930.000.00	3.176.976.528.00	0.00
7910201	Personel Ücret Giderleri	2.925.234.816.00	2.930.000.00	2.922.304.816.00	0.00
791020101	İstanbul Böl.Per.Ücret Gi	155.918.730.00	0.00	155.918.730.00	0.00
791020102	Eskişehir B.Per.Ücret Gid	116.464.315.00	0.00	116.464.315.00	0.00
791020103	İzmir Böl.Per.Ücret Gider	124.472.565.00	0.00	124.472.565.00	0.00
791020104	Adana Böl.Per.Ücret Gider	124.019.365.00	0.00	124.019.365.00	0.00
791020105	Sivas Böl.Per.Ücret Gider	69.086.890.00	0.00	69.086.890.00	0.00
791020106	Samsun Böl.Per.Ücret Gid.	92.259.135.00	0.00	92.259.135.00	0.00
791020107	Diyarbakır B.Per.Ücret Gi	129.857.765.00	0.00	129.857.765.00	0.00
791020108	Bursa Böl.Per.Ücret Gider	95.352.070.00	0.00	95.352.070.00	0.00
791020109	Erzurum Böl.Per.Ücret Gid	60.177.390.00	0.00	60.177.390.00	0.00
791020110	Eğitim Merk.P.Ücret Gider	261.972.390.00	2.930.000.00	259.042.390.00	0.00
791020111	Gen.Merk.P.Ücret Gideri	1.695.654.201.00	0.00	1.695.654.201.00	0.00
7910202	Personel Yolluk Giderleri	125.783.560.00	0.00	125.783.560.00	0.00
791020211	Merkez Personeli Yolluk G	117.598.431.00	0.00	117.598.431.00	0.00
791020212	Diğer Görevli Yolluk Gid.	8.185.129.00	0.00	8.185.129.00	0.00
7910203	Pers.Taz.ve (TİS)Sos.Y.Gi	128.888.152.00	0.00	128.888.152.00	0.00
791020303	Pers.(TİS)Sos.Yrd.Giderie	128.888.152.00	0.00	128.888.152.00	0.00
791	DİS.SAĞL.FAYDA VE HİZMET.	1.444.491.712.00	28.246.914.00	1.416.244.798.00	0.00
79301	İDARİ GİDERLER	1.337.451.438.00	28.246.914.00	1.309.204.524.00	0.00
7930101	Merkez İdari Giderleri	1.291.451.438.00	28.246.914.00	1.263.204.524.00	0.00
793010101	Kartasiye Giderleri	59.981.005.00	0.00	59.981.005.00	0.00
793010102	Ulaşım Giderleri	234.931.502.00	28.866.914.00	206.064.588.00	0.00
793010103	Bina Giderleri	391.293.365.00	0.00	391.293.365.00	0.00
793010104	Haberleşme Giderleri	121.237.338.00	0.00	121.237.338.00	0.00
793010105	Konut-Toplama Giderleri	22.900.000.00	0.00	22.900.000.00	0.00
793010107	Sosyal Amaçlı Giderler	418.138.000.00	0.00	418.138.000.00	0.00
793010108	Diğer Giderler	42.970.226.00	1.380.000.00	41.590.226.00	0.00
7930101	Bölge İdari Giderleri	42.000.000.00	0.00	42.000.000.00	0.00
		112.046.182.216.00	14.131.000.780.00	97.915.181.436.00	0.00

[02/01/95-31/01/95]

T A R İ H L İ

B İ L A N Ç O

ŞİRKET : TÜRK-İŞ KONFEDERASYONU
 RAPOR DÖNEMİ : 02/01/95-02/02/95
 HESAP ARALIĞI: 10 9

HESAP NO	HESAP ADI	BORÇ	ALACAK	BORÇ BAKİYE	ALACAK BAKİYE
	NAKLİ TOPLAM:	112.048.182.216.00	14.135.000.780.00	97.913.181.436.00	0.00
793010205	Sivas B.İdari Giderleri	46.000.000.00	0.00	46.000.000.00	0.00
7930102053	Sivas B.Bina Giderleri	46.000.000.00	0.00	46.000.000.00	0.00
79302	EĞİTİM GİDERLERİ	107.040.274.00	0.00	107.040.274.00	0.00
7930201	Eğitim Sem.Topl.Giderl.	107.040.274.00	0.00	107.040.274.00	0.00
793020103	Basım-Yayın Giderleri	89.926.374.00	0.00	89.926.374.00	0.00
793020106	Diğer Seminer Giderleri	17.113.900.00	0.00	17.113.900.00	0.00
794	ÇEŞİTLİ GİDERLER	18.732.354.00	0.00	18.732.354.00	0.00
79401	Konfederasyon Aidat Gid.	18.732.354.00	0.00	18.732.354.00	0.00
7940103	ETÜC Aidatları	18.732.354.00	0.00	18.732.354.00	0.00
		112.048.182.216.00	14.135.000.780.00	97.913.181.436.00	0.00

[02/01/95-31/01/95]

T A R İ H L İ

B İ L A N Ç O

P

ŞİRKET : TÜRK-İŞ KONFEDERASYONU
 RAPOR DÖNEMİ : 02/01/95-02/02/95
 HESAP ARALIĞI: 10 9

HESAP NO	HESAP ADI	BORÇ	ALACAK	BORÇ BAKİYE	ALACAK BAKİYE
3	KISA VADELİ YAB.VARLIKLAR	1.085.105.304.00	2.237.016.441.00	0.00	1.148.911.137.00
33	DİĞER BORÇLAR	0.00	15.366.202.00	0.00	15.366.202.00
336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	0.00	15.366.202.00	0.00	15.366.202.00
33602	Eskişehir 2.Bölgeye Borç	0.00	860.414.00	0.00	860.414.00
33604	Adana 4. Bölgeye Borç	0.00	6.320.251.00	0.00	6.320.251.00
33606	Samsun 6.Bölgeye Borç	0.00	4.702.239.00	0.00	4.702.239.00
33607	Diyarbakır 7.Bölgeye Borç	0.00	3.483.298.00	0.00	3.483.298.00
36	ÖDEN. VERGİ VE DİĞER.YUK.	1.085.105.304.00	2.221.650.239.00	0.00	1.133.544.935.00
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	815.370.792.00	1.537.286.512.00	0.00	721.915.720.00
36001	Gelir Vergisi	725.720.815.00	1.474.034.937.00	0.00	689.314.122.00
36002	Stopajlar	14.618.003.00	31.302.688.00	0.00	16.684.685.00
36003	Danış Vergisi	14.003.617.00	29.802.074.00	0.00	15.798.457.00
36004	Fon Vergileri	1.023.357.00	2.146.813.00	0.00	1.123.456.00
361	ÖDENECEK SOS.GÜV.KESİNTİ.	272.734.512.00	591.298.727.00	0.00	318.564.215.00
36101	SSK İşçiden Kesilen Prim	85.721.000.00	176.508.980.00	0.00	57.787.980.00
36102	SSK İşverenenden Kesilen Pr	133.609.512.00	277.931.114.00	0.00	144.321.602.00
36103	Tasarruflu Tesvii Kesintisi	42.126.000.00	129.580.633.00	0.00	86.454.633.00
369	ÖDENECEK DİĞER YUKUMLULU.	0.00	93.063.000.00	0.00	93.063.000.00
36901	Sendika Aidatları	0.00	93.063.000.00	0.00	93.063.000.00
5	ÖZKAYNAKLAR	0.00	55.183.067.014.00	0.00	55.183.067.014.00
54	KAP YEDEKLERİ	0.00	4.705.129.297.00	0.00	4.705.129.297.00
549	GZEL FONLAR	0.00	4.705.129.297.00	0.00	4.705.129.297.00
54901	Grev Yardımlaşma Fonu	0.00	9.647.540.00	0.00	9.647.540.00
54902	Ulusal İhtiyaçlı.Yard.Fonu	0.00	4.693.859.690.00	0.00	4.693.859.690.00
54903	Doğal Afetler.Yard.Fonu	0.00	571.967.00	0.00	571.967.00
54904	Kooperatifçilik Fonu	0.00	1.050.100.00	0.00	1.050.100.00
57	GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	0.00	50.477.937.717.00	0.00	50.477.937.717.00
570	GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	0.00	50.477.937.717.00	0.00	50.477.937.717.00
6	GELİR TABLOSU HESAPLARI	29.564.931.00	41.610.765.216.00	0.00	41.581.203.285.00
64	DİĞ.FAL.OLAGAN GEL.Vİ KAP	29.564.931.00	41.610.765.216.00	0.00	41.581.203.285.00
642	FAİZ GELİRLERİ	0.00	785.904.584.00	0.00	785.904.584.00
648	ÜYELİK AIDATLARI	0.00	40.756.013.632.00	0.00	40.756.013.632.00
64801	Tarım-İş Sendikası	0.00	695.700.000.00	0.00	695.700.000.00

64802	Orman-İş Sendikası	0.00	751,356,000.00	0.00	751,356,000.00
64803	T.Maden-İş Sendikası	0.00	626,130,000.00	0.00	626,130,000.00
64804	Gn.Maden-İş Sendikası	0.00	571,865,400.00	0.00	571,865,400.00
64805	Petrol-İş Sendikası	0.00	723,528,000.00	0.00	723,528,000.00
64806	Tek Gıda-İş Sendikası	0.00	4,174,980,000.00	0.00	4,174,980,000.00
64807	Şeker-İş Sendikası	0.00	954,226,000.00	0.00	954,226,000.00
64808	Tekstif Sendikası	0.00	1,669,680,000.00	0.00	1,669,680,000.00
64809	Deri-İş Sendikası	0.00	42,785,550.00	0.00	42,785,550.00
64810	Ağaç-İş Sendikası	0.00	171,142,200.00	0.00	171,142,200.00
64811	Selüloz-İş Sendikası	0.00	836,349,000.00	0.00	836,349,000.00
64812	Basın-İş Sendikası	0.00	342,978,500.00	0.00	342,978,500.00
64813	Basın Sendikası	0.00	254,667,942.00	0.00	254,667,942.00
64814	BASS Sendikası	0.00	85,682,412.00	0.00	85,682,412.00
64815	T.Çimse-İş Sendikası	0.00	236,538,000.00	0.00	236,538,000.00
64816	Kristal-İş Sendikası	0.00	729,458,350.00	0.00	729,458,350.00
64817	Türk Metal Sendikası	0.00	6,734,920,000.00	0.00	6,734,920,000.00
64818	Dok Gemi-İş Sendikası	0.00	65,436,583.00	0.00	65,436,583.00
		1,117,670,235.00	99,030,851,671.00	0.00	97,913,181,436.00

[02/01/95-31/01/95] T A R İ H L İ B İ L A N Ç O P

ŞİRKET : TÜRK-İŞ KONFEDERASYONU
RAPOR DÖNEMİ : 02/01/95-06/02/95
HESAP ARALIĞI : 10

HESAP NO	HESAP ADI	BORÇ	ALACAK	BORÇ BAKİYE	ALACAK BAKİYE
	NAKLİ TOPLAM:	1,117,670,235.00	99,030,851,671.00	0.00	97,913,181,436.00
64819	T.Yol-İş Sendikası	0.00	2,335,840,000.00	0.00	2,335,840,000.00
64820	Tes-İş Sendikası	0.00	1,426,576,400.00	0.00	1,426,576,400.00
64821	Tez Koor-İş Sendikası	0.00	556,560,000.00	0.00	556,560,000.00
64822	Türk Koor-İş Sendikası	0.00	431,115,412.00	0.00	431,115,412.00
64823	Tümtis Sendikası	0.00	181,609,700.00	0.00	181,609,700.00
64824	Demiryol-İş Sendikası	0.00	1,113,732,189.00	0.00	1,113,732,189.00
64825	T.Denizciler Sendikası	0.00	354,807,000.00	0.00	354,807,000.00
64826	Hava-İş Sendikası	0.00	618,897,467.00	0.00	618,897,467.00
64827	Liman-İş Sendikası	0.00	180,882,000.00	0.00	180,882,000.00
64828	Water-İş Sendikası	0.00	226,102,500.00	0.00	226,102,500.00
64829	Sağlık-Sendikası	0.00	98,789,000.00	0.00	98,789,000.00
64830	Toleyis Sendikası	0.00	1,012,515,000.00	0.00	1,012,515,000.00
64831	Türk Harb-İş Sendikası	0.00	1,403,922,600.00	0.00	1,403,922,600.00
64832	T.Gazeteciler Sendikası	0.00	21,740,625.00	0.00	21,740,625.00
64833	belediye-İş Sendikası	0.00	11,067,900,000.00	0.00	11,067,900,000.00
64834	Kıbrıs Türk-Sen	0.00	57,610,800.00	0.00	57,610,800.00
64901	Diş.OLAĞ. GELİR VE KARLAR	29,564,931.00	68,845,000.00	0.00	39,280,069.00
64902	Mal Varlığı Gelirleri	27,680,000.00	30,000,000.00	0.00	2,320,000.00
64902	Kira Gelirleri	0.00	32,845,000.00	0.00	32,845,000.00
		1,117,670,235.00	99,030,851,671.00	0.00	97,913,181,436.00

